

**KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A. Ş.
VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
HAZIRLANAN KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLAR
VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş. Genel Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1) Görüş

Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dahil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na (TFRS'lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na (BDS'lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

3) Kilit Denetim Konuları (devamı)

Kilit Denetim Konuları	
Garanti Karşılığı Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolarında 28.664.413 TL garanti karşılığı bulunmaktadır. Grup, satışı gerçekleşen araçlar için satış tarihinden sonra araç modellerine göre değişen süreler boyunca garanti hizmeti sağlamaktadır. Grup, her bir araç için geri dönüş olasılıklarını, tamir bakım giderlerini ve geçmiş dönemlerde gerçekleşen giderleri göz önünde bulundurarak tahminde bulunmakta ve konsolide finansal tablolara garanti karşılık tutarını yansıtmaktadır. Söz konusu garanti karşılığı bakiyeleri, konsolide finansal tablolar bir bütün olarak dikkate alındığında önemleri ve tutarların belirlenmesiyle ilgili yöntemlerin tahminlere dayanması dolayısıyla tarafımızca kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir. (Dipnot 2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti ve Dipnot 15'te ilgili karşılıklara ilişkin açıklamalar sunulmuştur.)	Denetimde Konunun Nasıl Ele Alındığı Garanti karşılıkları için uyguladığımız denetim prosedürlerinin detayı aşağıdaki gibidir: Denetim prosedürleri, Grup'un uyguladığı hesaplama yönteminin ve muhasebeleştirme sürecinin anlaşılması, hesaplamalarda kullanılan verinin doğruluğu ve geçmiş yıl beklentileri ile gerçekleşen giderlerin uyumuna ilişkin detay çalışmaların örneklem metoduyla test edilmesi, söz konusu araçlara ilişkin sözleşmelerin kontrol edilmesi, araç modellerine göre değişen garanti sürelerinin ve karşılık vadelerinin kontrolü ve yönetimin tahmin ve varsayımlarının doğruluğunun değerlendirilmesini içermektedir. Cari yıl içerisinde gerçekleşen garanti giderlerinin doğru bir şekilde muhasebeleştirildiği, kar veya zarar tablosu hesapları ile kontrol edilmiştir. Ayrıca dönem içerisinde gerçekleşen ve iptal edilen karşılıklar örneklem metoduyla ilgili dokümanlar karşılaştırılarak test edilmiştir. Buna ek olarak, "Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar" Dipnotu, TMS 37 kapsamında tarafımızca değerlendirilmiştir.
Aktifleştirilen Geliştirme Maliyetleri Grup'un 31 Aralık 2018 itibarıyla toplam 189.981.622 TL tutarında aktifleştirilen geliştirme giderleri bulunmaktadır. 2018 yılı içerisinde aktifleştirilen geliştirme gideri 8.215.002 TL tutarındadır. İlgili giderlerin 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal tablolardaki payı, geliştirme giderlerine konu olan projeler ve yönetimin ilgili projelerle ilgili gelecekte ekonomik fayda sağlamasının mümkün olduğuna dair tahminlerinin önemi dolayısıyla, tarafımızca kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir. (Dipnot 2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti'nde aktifleştirilen geliştirme maliyetlerine ilişkin açıklamalar ve Dipnot 12'de aktifleştirilen geliştirme giderlerinin detayı sunulmuştur.)	Denetimde Konunun Nasıl Ele Alındığı Geliştirme giderlerinin aktifleştirilmesine ilişkin denetim prosedürlerimiz, Grup'un aktifleştirmeye ilişkin muhasebe politikalarının değerlendirilmesi, aktifleştirmeye konu olan proje giderleri, projelerle ilgili gelecek beklentilerinin ve değer düşüklüğü süreçlerinin incelenmesinden oluşmaktadır. Denetim prosedürlerimiz gereği, Grup yönetiminden aktifleştirmeye konu projelere ilişkin ileriye dönük karlılık çalışmaları alınmış ve yönetimin geçmiş değerlendirmelerinin gerçekleşmeleri ile geleceğe dönük tahminleri tarafımızca kontrol edilmiştir. Proje ömürleri ile ilgili olarak mühendislik ve proje yöneticileri ile görüşülmüştür. Dönem giderleri örneklem yoluyla test edilmiş ve ilgili projelerin aktifleşmiş olan maliyetlerinin geri kazanılabilirliği değerlendirilmiştir. Ayrıca, "Maddi Olmayan Duran Varlıklar" Dipnotunda yer alan açıklamaların yeterliliği, TFRS kapsamında tarafımızca değerlendirilmiştir.

4) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekarlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dahil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

5) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları (devamı)

- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dahil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklere İlişkin Rapor

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 11 Mart 2019 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2018 hesap döneminde defter tutma düzeninin, konsolide finansal tablolarının, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Özkan Yıldırım'dır.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Member of DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED

Ozkan Yıldırım SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 11 Mart 2019

İÇİNDEKİLER**SAYFA**

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1-2
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	4
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	5
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR	6-101
DİPNOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	6-7
DİPNOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	7-43
DİPNOT 3 DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR	43-44
DİPNOT 4 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	45-47
DİPNOT 5 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	48-51
DİPNOT 6 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	51-53
DİPNOT 7 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR	53-54
DİPNOT 8 DİĞER ALACAKLAR	54
DİPNOT 9 STOKLAR	54-55
DİPNOT 10 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	55
DİPNOT 11 MADDİ DURAN VARLIKLAR	56-59
DİPNOT 12 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	60-61
DİPNOT 13 KIRALAMA İŞLEMLERİ	61
DİPNOT 14 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	61-62
DİPNOT 15 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR	62-63
DİPNOT 16 TAAHHÜTLER	64-65
DİPNOT 17 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	66-67
DİPNOT 18 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	67
DİPNOT 19 SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ	68-69
DİPNOT 20 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	69-70
DİPNOT 21 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	70-72
DİPNOT 22 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	72
DİPNOT 23 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER	73
DİPNOT 24 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER	74
DİPNOT 25 FİNANSMAN GİDERLERİ	74
DİPNOT 26 DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ	75-76
DİPNOT 27 GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)	76-80
DİPNOT 28 PAY BAŞINA KAZANÇ / (KAYIP)	80-81
DİPNOT 29 TÜREV ARAÇLAR	81-82
DİPNOT 30 FİNANSAL ARAÇLAR	82-86
DİPNOT 31 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	86-98
DİPNOT 32 FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)	99-100
DİPNOT 33 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	100
DİPNOT 34 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR	101
DİPNOT 35 NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	101

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş Cari Dönem 31 Aralık 2018	Bağımsız Denetimden Geçmiş Dönem 31 Aralık 2017
	Dipnot Referansları		
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		1.035.696.081	680.017.850
Nakit ve Nakit Benzerleri	35	82.769.148	16.241.710
Finansal Yatırımlar	30	48.225.635	17.333.500
Ticari Alacaklar		522.505.326	416.289.378
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	5	197.805.746	29.316.824
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	6	324.699.580	386.972.554
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar		42.386.884	25.216.799
<i>Finans Sektörü Faaliyetlerinden İlişkili Olmayan Taraflardan Alacaklar</i>	7	42.386.884	25.216.799
Diğer Alacaklar		73.732	210.251
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	8	73.732	210.251
Türev Araçlar	29	29.102.154	10.989.917
Stoklar	9	184.366.071	109.867.482
Peşin Ödenmiş Giderler	10	21.973.731	14.964.355
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	27	738.891	500.500
Diğer Dönen Varlıklar	18	103.554.509	68.403.958
Duran Varlıklar		1.324.188.952	1.146.027.496
Finansal Yatırımlar	30	98.904.827	9.725.860
Ticari Alacaklar		84.373.034	114.769.919
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	6	84.373.034	114.769.919
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar		136.195.638	133.773.952
<i>Finans Sektörü Faaliyetleri İlişkili Olmayan Taraflardan Alacaklar</i>	7	136.195.638	133.773.952
Türev Araçlar	29	87.306.462	43.959.667
Maddi Duran Varlıklar	11	561.416.085	463.849.772
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	12	195.607.116	217.768.342
<i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>		195.607.116	217.768.342
Peşin Ödenmiş Giderler	10	539.557	1.022.671
Ertelenmiş Vergi Varlığı	27	100.075.978	80.160.836
Diğer Duran Varlıklar	18	59.770.255	80.996.477
TOPLAM VARLIKLAR		2.359.885.033	1.826.045.346

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmiş Cari Dönem 31 Aralık 2018	Bağımsız Denetimden Geçmiş Geçmiş Dönem 31 Aralık 2017
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		1.242.154.323	426.246.801
Kısa Vadeli Borçlanmalar	30	379.548.482	103.579.448
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	30	501.725.031	69.014.019
Ticari Borçlar		248.490.404	190.053.554
<i>İlişkili Taraflara Ticari Borçlar</i>	5	24.038.648	8.032.624
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar</i>	6	224.451.756	182.020.930
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	17	5.798.965	5.700.070
Türev Araçlar	29	9.249.620	5.600.630
Ertelenmiş Gelirler	10	63.932.923	9.463.782
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	27	174.775	-
Kısa Vadeli Karşılıklar		29.469.392	40.575.881
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin</i>			
<i>Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	17	2.864.688	2.242.153
<i>Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	15	26.604.704	38.333.728
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	18	3.764.731	2.259.417
Uzun Vadeli Yükümlülükler		790.166.839	1.044.794.111
Uzun Vadeli Borçlanmalar	30	725.051.509	1.000.454.748
Türev Araçlar	29	16.061.827	13.207.407
Uzun Vadeli Karşılıklar		35.728.260	30.128.707
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin</i>			
<i>Uzun Vadeli Karşılıklar</i>	17	21.279.033	17.593.975
<i>Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar</i>	15	14.449.227	12.534.732
Ertelenmiş Gelirler	10	13.325.243	1.003.249
ÖZKAYNAKLAR		327.563.871	355.004.434
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		327.563.871	355.004.434
Ödenmiş Sermaye	19	600.000.000	600.000.000
Sermaye Düzeltme Farkları	19	22.585.778	22.585.778
Birleşmeye İlişkin İlave Özsermaye katkısı		5.305.130	5.305.130
Paylara İlişkin Primler/İskontolar		6.165.231	6.165.231
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		192.030.952	147.733.159
<i>Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları</i>		198.484.656	155.774.429
<i>Tanımlanmış Fayda Planlarının Birikmiş</i>			
<i>Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları</i>		(6.453.704)	(8.041.270)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş			
Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		(24.885.359)	(3.859.905)
<i>Yabancı Para Çevrim Farkları</i>		704.585	215.704
<i>Nakit Akış Riskinden Korunma Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları</i>		(25.589.944)	(4.075.609)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		1.045.086	1.031.613
Geçmiş Yıllar Zararları		(451.295.277)	(430.863.437)
Net Dönem (Zararı)/Karı		(23.387.670)	6.906.865
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	-
TOPLAM KAYNAKLAR		2.359.885.033	1.826.045.346

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 1 OCAK - 31 ARALIK 2018 DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2018	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2017
	Dipnot Referansları		
Hasılat	20	1.441.587.850	953.186.497
Satışların Maliyeti (-)	20	(1.224.801.604)	(849.103.192)
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar		216.786.246	104.083.305
Finans Sektörü Faaliyetleri Hasılatı	20	241.606.076	198.645.447
Finans Sektörü Faaliyetleri Maliyeti (-)	20	(178.582.522)	(158.990.751)
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar		63.023.554	39.654.696
BRÜT KAR		279.809.800	143.738.001
Genel Yönetim Giderleri (-)	21	(47.101.954)	(37.831.898)
Pazarlama Giderleri (-)	21	(83.190.637)	(41.969.239)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	21	(9.284.865)	(6.630.883)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	22	117.984.842	123.888.897
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	22	(30.834.473)	(12.102.832)
ESAS FAALİYET KARI		227.382.713	169.092.046
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	23	70.024.308	5.060.927
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	23	(354.994)	(423.037)
FİNANSMAN GİDERLERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		297.052.027	173.729.936
Finansman Giderleri (-)	25	(334.154.984)	(171.465.995)
VERGİ ÖNCESİ (ZARAR)/KAR		(37.102.957)	2.263.941
Vergi Gelir/(Gideri)		13.715.287	(180.998)
Dönem Vergi Gideri	27	(476.986)	-
Ertelenmiş Vergi Gelir/(Gideri)	27	14.192.273	(180.998)
DÖNEM (ZARARI)/KARI		(23.387.670)	2.082.943
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	(4.823.922)
Ana Ortaklık Payları		(23.387.670)	6.906.865
Pay Başına (Kayıp)/Kazanç	28	(0,0004)	0,0001
DİĞER KAPSAMLI GELİRLER/(GİDERLER):			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		44.850.786	(5.513.946)
Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları	11	51.074.697	-
Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları Vergi Etkisi	27	(7.811.477)	-
Vergi İstisnası Değişim Etkisi		-	(5.955.259)
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları	17	1.984.458	551.640
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları Vergi Etkisi	27	(396.892)	(110.327)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		(21.025.454)	(4.346.919)
Yabancı Para Çevrim Farkları	26	488.881	(271.310)
Riskten Korunma Kayıpları	26	(27.582.481)	(5.225.140)
Riskten Korunma Kayıpları Vergi Etkisi	27	6.068.146	1.149.531
Diğer Kapsamlı Gelirler/(Giderler)		23.825.332	(9.860.865)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR/(GİDER)		437.662	(7.777.922)
Toplam Kapsamlı Gelir/(Giderin) Dağılımı:		437.662	(7.777.922)
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	(4.823.922)
Ana Ortaklık Payları		437.662	(2.954.000)

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 1 OCAK - 31 ARALIK 2018 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

	Dipnot Referansı	Cari Dönem 1 Ocak- 31 Aralık 2018	Geçmiş Dönem 1 Ocak- 31 Aralık 2017
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		48.860.614	29.761.300
Dönem (Zararı)/Karı		(23.387.670)	2.082.943
Dönem Net Zararı Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler		232.704.127	182.489.287
- Amortisman ve İtfa Gideri İle İlgili Düzeltmeler	11-12	53.083.445	48.793.062
- Değer Düşüklüğü İle İlgili Düzeltmeler		5.316.616	(105.004)
- Alacaklarda Değer Düşüklüğü İle İlgili Düzeltmeler	6-21	4.046.089	170.427
- Stok Değer Düşüklüğü (İptali) İle İlgili Düzeltmeler	9	1.270.527	(275.431)
- Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler		40.157.454	20.397.858
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler	17	7.773.348	5.528.814
- Dava ve/veya Ceza Karşılıkları İle İlgili Düzeltmeler	15	-	(6.043.946)
- Diğer Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler	15	32.384.106	20.912.990
- Faiz (Gelirleri) ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler		87.871.232	55.762.925
- Faiz Gelirleri İle İlgili Düzeltmeler	22-23	(38.401.482)	(15.746.835)
- Faiz Giderleri İle İlgili Düzeltmeler	22-25	126.272.714	71.509.760
- Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları İle İlgili Düzeltmeler		118.053.998	53.159.654
- Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları İle İlgili Düzeltmeler		(55.607.375)	5.017.045
- Türev Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları İle İlgili Düzeltmeler	25	6.503.410	5.017.045
- Gerçeğe Uygun Değer Kazançları İle İlgili Diğer Düzeltmeler	23	(62.110.785)	-
- Vergi (Gelir)/Gideri İle İlgili Düzeltmeler	27	(13.715.287)	180.998
- Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) İle İlgili Düzeltmeler	23	(2.455.956)	(717.251)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		(141.252.456)	(100.060.765)
- Ticari Alacaklardaki (Artış) /Azalış İle İlgili Düzeltmeler		(69.604.954)	(117.181.834)
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Artış		(157.879.371)	(78.974.247)
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış / (Artış)		88.274.417	(38.207.587)
- Stoklardaki Artış İle İlgili Düzeltmeler		(75.769.116)	(15.069.761)
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Artış		(70.468.774)	(104.758.712)
- Ticari Borçlardaki Artış İle İlgili Düzeltmeler		58.436.850	131.860.116
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki Artış		16.006.024	73.476.060
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki Artış		42.430.826	58.384.056
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki Artış		16.153.538	5.089.426
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		68.064.001	84.511.465
- Alınan Faiz		24.867.532	14.250.449
- Ödenen Faiz		(16.374.541)	(11.229.881)
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler	17	(1.481.297)	(1.730.286)
- Vergi Ödemeleri	27	(1.041.102)	(500.500)
- Diğer Nakit Çıkışları		(25.173.979)	(55.539.947)
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		(68.417.145)	(87.166.304)
- Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		6.822.844	4.859.911
- Maddi Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	11	(43.593.507)	(79.798.615)
- Maddi Olmayan Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	12	(7.499.180)	(7.800.691)
- Alınan Faiz	23	2.924.399	1.496.386
- Başka İşletmelerin Paylarının Edinimi İçin Yapılan Nakit Çıkışları	30	(27.071.701)	(4.030.250)
- Diğer Nakit Girişleri/ (Çıkışları)		-	(1.893.045)
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		85.595.088	67.322.754
- Kredi Geri Ödemelerine İlişkin Nakit Girişleri		436.041.657	397.255.368
- Kredi Geri Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(233.230.624)	(243.689.463)
- Finansal Kiralama İşlemlerinden Nakit Çıkışları		(6.272.926)	(7.495.219)
- İhraç Edilmiş Borçlanma Araçlarından Kaynaklı Nakit Girişleri		-	153.177.434
- İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları Geri Ödemelerinden Nakit Çıkışları		(20.000.000)	(180.000.000)
- Ödenen Faiz		(90.943.019)	(51.925.366)
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ		66.038.557	9.917.750
Yabancı Para Çevrim Farklarının Nakit ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Etkisi		488.881	(271.310)
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ		66.527.438	9.646.440
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	35	16.241.710	6.595.270
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	35	82.769.148	16.241.710

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş. ("Şirket") Bursa'da, Türkiye'de kurulmuştur. Şirket'in adresi Hasanağa Organize Sanayi Bölgesi (HOSAB), Sanayi Caddesi, 16225, Nilüfer-Bursa'dır.

Bağlı bulunduğu grup: Kıracha Holding A.Ş.

İşlem gördüğü borsa: Borsa İstanbul Yıldız Pazar

Şirket, Türkiye'de her nevi oto montaj ve karoseri tesisleri kurmak, kurulmuş olanları satın almak, bunlara iştirak etmek, karoseri imali için oto ithal etmek, her nevi oto karoseri yapmak ve satmak amacıyla kurulmuştur. Şirket'in faaliyet alanları; çeşitli otomotiv markalarına motorlu araçlar üretmek, ithal ve ihraç etmektir. Aynı kapsamda, otomotiv ana ve yan sanayilerine endüstriyel hizmet vermektir.

Grup'un devam eden faaliyetleri ile ilgili faaliyet alanları ve coğrafi bölümlere göre raporlamanın ayrıntılarına 4. notta yer verilmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yıl içinde çalışan personelin ortalama sayısı 1.061'dir (31 Aralık 2017: 947).

Grup'un ana ortağı ile esas kontrolü elinde tutan taraf; Kıracha Holding A.Ş.'dir.

Şirket'in bağlı ortaklıklarının, iştirak ve iş ortaklıklarının detayı aşağıda verilmektedir:

Bağlı Ortaklıklar	İşlem gördükleri borsalar	Faaliyet Türleri
Karsan Europe S.R.L.	-	Satış pazarlama
Karsan USA LLC (*)	-	Satış pazarlama
Karsan İç ve Dış Ticaret A.Ş. (**)	-	Satış pazarlama
Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA) (***)	-	Otobüs üretimi, dağıtım ve pazarlaması

(*) Şirket, bir taksi modeli projesi ile ilgili olarak ABD'deki yerel otoritelerin düzenleyecekleri ihalelere katılmak amacıyla 26 Nisan 2010 tarihinde merkezi New York, ABD'de tamamı Karsan Otomotiv'e ait kuruluş aşamasında bir sermaye aktarımı gerektirmeyen Karsan USA LLC unvanı ile bir şirket kurmuştur. Şirkete herhangi bir sermaye aktarımı olmamış olup, gayri faal olduğu için konsolide finansal tablolara dahil edilmemiştir.

(**) Karsan İç ve Dış Ticaret A.Ş., Karsan'ın ürettiği araç ve yedek parçaların yurt içi ve yurt dışı satış ve pazarlama faaliyetlerini yürütmek üzere 5 Milyon TL kuruluş sermayesi ile 17 Ocak 2017 tarihinde kurulmuştur.

(***) Şirket, 5 Temmuz 2015 tarihli lisans ve tedarik sözleşmesi altında Menarinibus marka araçların üretimini gerçekleştiren Industria Italiana Autobus (IIA) şirketinin sermayesine, 12 Aralık 2018 tarihli özel durum açıklamasında detayı görüleceği üzere 3.629.642 Avro bedel ile katılım göstermiş ve Şirket'in IIA'daki ortaklık payı %5'ten %70'e yükselmiştir. Ancak İtalyan devlet kurumu olan INVITALIA S.P.A.'nın 30 gün içerisinde orantısız olarak sermaye artışına katılım hakkı olduğu ve bu hakkın kullanılması durumunda kullanım oranı ölçüsünde Şirket'in söz konusu payının %5'e kadar tekrar düşebileceği ihtimali gözetilmiş ve 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla kontrol gücünün olmaması nedeniyle IIA, konsolide finansal tablolara dahil edilmemiştir. IIA'nın 29 Ocak 2019 tarihinde düzenlenen Genel Kurul'unda yapılan sermaye artırımına INVITALIA S.P.A.'nın da katılımı sonrasında Şirketimizin IIA'daki ortaklık oranı %28,59'a düşmüştür.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

İştirakler	İşlem gördükleri borsalar	Faaliyet Türleri
Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. (“Karsan Pazarlama”) (**)	-	Satış ve Distribütörlük
Maas Global OY (*)	-	Ulaşım çözümleri

(*) Şirket %10,03 oranında ortak olduğu MaaS Global OY’nin 2018 yılı içerisinde sermaye artırımına 903.118 Avro tutarında katılım sağlamıştır. Bu katılım sonrası Şirket’in MaaS Global OY’deki ortaklık payı değişmemiş ve %10,03 olarak devam etmiştir.

(**) Şirket’in %25 oranında ortağı olduğu Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. (Karsan Pazarlama)’de sahip olduğu B Grubu paylara ait yönetsel imtiyaz 28 Eylül 2017 tarihinde düzenlenen Karsan Pazarlama Genel Kurulu’nda yapılan esas sözleşme değişikliği ile kaldırılmıştır. Bu kapsamda, Şirketin, Karsan Pazarlama’da sahip olduğu ortaklık oranı dikkate alındığında, Karsan Pazarlama üzerinde kontrol gücü kalmamıştır. Dolayısıyla, Şirket’in 30 Eylül 2017 tarihli özet konsolide finansal tablolarından başlamak üzere Karsan Pazarlama, tam konsolidasyon yerine özkaynaktan pay alma metoduna göre konsolidasyona dahil edilmektedir.

Ödenecek temettü:

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK’nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no’lu Kar Payı Tebliği’ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler.

30 Mart 2018 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı sonucunda kar dağıtımını yapılmamasına karar verilmiştir. Dağıtılabılır kar oluşmadığından, cari yıla ilişkin olarak, Grup Yönetimi temettü ödemesi yapılmasını planlamamaktadır.

Finansal tabloların onaylanması:

Finansal tablolar, yönetim kurulu tarafından onaylanmış ve 11 Mart 2019 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul’un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

TFRS’ye Uygunluk Beyanı

İlişikteki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TFRS”) ile bunlara ilişkin ek ve yorumları esas alınmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

TFRS'ye Uygunluk Beyanı (devamı)

Ayrıca finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Finansal tablolar, türev finansal araçların gerçeğe uygun değerinden gösterilmesi ve maddi duran varlıkların yeniden değerlendirilmesi haricinde, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

Kullanılan Para Birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("TMS 29") uygulanmamıştır.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Cari dönemde Grup, önceki dönem finansal tablolarında bazı sınıflamalar yapmıştır. Sınıflamaların niteliği, nedeni ve tutarları aşağıda açıklanmıştır:

- 31 Aralık 2017 tarihli konsolide finansal durum tablosunda "Diğer Duran Varlıklar" içerisinde gösterilmiş olan 35.889.162 TL devreden KDV tutarı, "Diğer Dönen Varlıklar" içerisinde gösterilmiştir.

Ayrıca Grup, Not 2.4'de belirtilen muhasebe politikası değişikliklerine istinaden 1 Ocak 2018 tarihli açılış finansal tablolarını yeniden düzenlemiştir. Bu değişikliklerin etkisi Not 2.4'te verilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

İşletmenin Sürekliliği Varsayımı

Konsolide finansal tablolar, Grup'un önümüzdeki bir yılda ve faaliyetlerinin doğal akışı içerisinde varlıklarından fayda elde edeceği ve yükümlülüklerini yerine getireceği varsayımı altında işletmenin sürekliliği esasına göre hazırlanmıştır.

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla kısa vadeli yükümlülükleri dönen varlıklarını 206.458.242 TL tutarında aşmakta olup aynı tarihte sona eren dönemde 23.387.670 TL tutarında dönem zararı, 451.295.277 TL tutarında geçmiş yıllar zararları bulunmaktadır. Bu hususlar, işletmenin sürekliliği üzerinde belirsizliklerin varlığını göstermekle birlikte, Şirket para piyasasından kaynak bulmakta sıkıntı yaşamamaktadır. Buna ilaveten, Şirket'in hakim ortağı Kıraca Holding A.Ş. Şirket'in faaliyetlerini sürdürebilmesi ve finansman yükümlülüklerini yerine getirmesi için gerekli desteği kredi veya sermaye yoluyla sağlamayı taahhüt etmiştir. Şirket yönetimi, kısa vadeli yükümlülükleri içerisinde yer alan kredilerini, tahvil ihracı veya kredi refinansmanı yoluyla uzun vadeli kredilere dönüştürmeyi planlamaktadır. Bunun yanında 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Şirket 227.382.713 TL esas faaliyet karı elde etmiş olup, operasyonlarından pozitif nakit akışı sağlamaktadır. Şirket Yönetimi, bütçe ve tahmin çalışmalarında esas faaliyet karlılığının yanı sıra finansman yükündeki azalma ile birlikte net kârlılıkta da artış beklemektedir. Dolayısıyla işletmenin sürekliliğine ilişkin net işletme sermayesine yönelik bir risk Şirket yönetimi tarafından öngörülmemektedir.

Konsolidasyona İlişkin Esaslar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Şirket'in bağlı ortaklıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

Şirket ismi	Kuruluş ve faaliyet konusu	Geçerli para birimi	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
			31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Karsan İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Satış pazarlama	Türk Lirası	%100	%100
Karsan USA LLC (*)	Satış pazarlama	ABD Doları	%100	%100
Karsan Europe S.R.L.	Satış pazarlama	Avro	%100	%100
Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA) (*)	Otobüs üretimi, dağıtım ve pazarlaması	Avro	%70	%5

(*) Not 1'de detaylı olarak açıklandığı üzere 31 Aralık 2018 tarihli finansal tablolara tam konsolidasyon yöntemi ile dahil edilmemiştir.

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket'in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket'in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması ve
- getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Şirket'in yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebilecek şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığının değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur:

- Şirket'in sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Şirket ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar ve
- Şirket'in karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Şirket'in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Grup'un mevcut bağlı ortaklığının sermaye payındaki değişiklikler

Grup'un bağlı ortaklıklarındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Grup'un payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Grup'un payı olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Diğer kapsamlı gelir içinde bağlı ortaklık ile ilgili önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Şirket'in ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır (örneğin; konuyla ilgili TFRS'ler uyarınca, kar/zarara aktarılması ya da doğrudan geçmiş yıl karlarına transfer). Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TFRS 9 *Finansal Araçlar* standardı kapsamında belirlenen başlangıç muhasebeleştirmesinde gerçeğe uygun değer olarak ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir iştirak ya da müşterek olarak kontrol edilen bir işletmedeki yatırımın başlangıç muhasebeleştirmesindeki maliyet bedeli olarak kabul edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

İştirakler ve iş ortaklıklarındaki paylar

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Grup'un iştiraklerinin ve iş ortaklıklarının detayları aşağıdaki gibidir:

Şirket ismi	Kuruluş ve faaliyet konusu	Geçerli para birimi	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
			31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. ("Karsan Pazarlama")	Distribütör	Türk Lirası	%25	%25
Maas Global OY (*)	Ulaşım çözümleri	Avro	%10,03	%10,03
Bosen Enerji A.Ş.	Enerji	TL	-	<%1

İştirak Grup'un önemli derecede etkide bulunduğu işletmedir. Önemli derecede etkinlik, bir işletmenin finansal ve operasyonel politikalarına ilişkin kararlarına münferiden veya müştereken kontrol yetkisi olmaksızın katılma gücünün olmasıdır.

İş ortaklığı, bir düzenlemede müşterek kontrolü olan tarafların, ortak düzenlemedeki net varlıklara ilişkin haklarının olduğu ortak bir girişimdir. Müşterek kontrol, bir ekonomik faaliyet üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrolün, ilgili faaliyetlere ilişkin kararların, kontrolü paylaşan tarafların oy birliği ile mutabakatını gerektirdiği durumlarda var olduğu kabul edilir.

Ekteki finansal tablolarda iştiraklerin veya iş ortaklıklarının faaliyet sonuçları ile varlık ve yükümlülükleri, TFRS 5 standardı uyarınca satılmak üzere elde tutulan varlık olarak muhasebeleştirilenler dışında, özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir. Özkaynak yöntemine göre konsolide bilançoda iştirakler veya iş ortaklıkları, maliyet bedelinin iştirakin veya iş ortaklığının net varlıklarındaki alım sonrası dönemde oluşan değişimdeki Grup'un payı kadar düzeltilmesi sonucu bulunan tutardan, iştirakte veya iş ortaklığında oluşan herhangi bir değer düşüklüğünün düşülmesi neticesinde elde edilen tutar üzerinden gösterilir. İştirakin veya iş ortaklığının, Grup'un iştirakteki veya iş ortaklığındaki payını (özünde Grup'un iştirakteki veya iş ortaklığındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan herhangi bir uzun vadeli yatırımı da içeren) aşan zararları kayıtlara alınmaz. İlave zarar ayrılması ancak Grup'un yasal veya zımni kabulden doğan yükümlülüğe maruz kalmış olması ya da iştirak veya iş ortaklığı adına ödemeler yapmış olması halinde söz konusudur.

Grup şirketlerinden biri ile Grup'un bir iştiraki arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan kar ve zararlar, Grup'un ilgili iştirakteki veya iş ortaklığındaki payı oranında elimine edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Grup, cari yıl içerisinde standartlardaki değişikliklerin etkileri nedeniyle muhasebe politikalarında bir takım değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin detayı Not 2.4'te verilmiştir.

2.3 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup'un cari yıl içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır.

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları

TFRS 9 Finansal Araçlar

(a) Finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü

Grup, cari yılda TFRS 9 Finansal Araçları (2017 sürümü) ve buna bağlı olarak diğer TFRS ile ilgili değişiklikleri, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren başlayan yıllık dönemler için uygulamaya başlamıştır. TFRS 9'un geçiş hükümleri kapsamında Grup TFRS 9'un ilk kez uygulanması sonucu oluşan kümülatif etkiyi fark düzeltmesi olarak 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş yıllar karları içerisinde muhasebeleştirilmiş olup, önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgiler yeniden düzenlenmemiştir.

TFRS 9 aşağıdakiler için yeni koşullar getirmiştir:

- 1) Finansal varlık ve yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü
- 2) Finansal varlıklarda değer düşüklüğü ve
- 3) Genel riskten korunma muhasebesi

Bu yeni koşulların detayları ve Grup'un konsolide finansal tabloları üzerindeki etkileri aşağıda açıklanmıştır.

Grup, TFRS 9'da belirtilen geçiş hükümlerine uygun olarak TFRS 9'u uygulamıştır.

Bu standardın ilk uygulanma tarihi (Grup'un sahip olduğu finansal varlıklarını ve finansal yükümlülüklerini TFRS 9'da yer alan hükümlere uygun olarak değerlendirdiği tarih) 1 Ocak 2018'dir. Buna uygun olarak Grup, 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla muhasebeleştirilmeye devam edecek araçlara TFRS 9 hükümlerini uygulamaktadır ancak bu hükümler, 1 Ocak 2018 itibarıyla bilanço dışı bırakılmış araçlara uygulanmamaktadır. 1 Ocak 2018 itibarıyla muhasebeleştirilmeye devam edecek araçlara ilişkin karşılaştırmalı tutarlar, uygun görüldüğünde yeniden düzenlenir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

(a) Finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü (devamı)

TFRS 9 kapsamında muhasebeleştirilmiş olan tüm finansal varlıklar, işletmenin finansal varlıklarını yönettiği iş modeli ve finansal varlıkların nakit akışlarının özellikleri temel alınarak itfa değerinde ya da gerçeğe uygun değerlerinde ölçülmelidir. Özellikle:

- sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sadece anapara ile anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına sahip bir borçlanma aracı, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür;
- sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve borçlanma araçlarının satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına sahip bir borçlanma aracı, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür;
- diğer tüm borçlanma araçları ve özkaynak yatırımları, gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılarak ölçülür.

Bahsi geçen hususlara rağmen, Grup, bir finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinde aşağıdaki gibi geri dönülemeyecek bir tercihte bulunabilir:

- Grup, ticari amaçla elde tutulmayan veya bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin finansal tablolarına aldığı bir şarta bağlı bedel niteliğinde olmayan bir özkaynak yatırımının gerçeğe uygun değerindeki sonradan kaynaklanan değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda geri dönülmez şekilde seçebilir; ve
- Grup, muhasebe uyumsuzluğunu tamamen ya da büyük oranda ortadan kaldırmak söz konusu olduğunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan bir borçlanma aracını, geri dönülemeyecek bir şekilde gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak tanımlayabilir.

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan bir borçlanma aracı, finansal tablo dışı bırakıldığında önceki dönemlerde diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş toplam kar ya da zarar, yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak özkaynaklardan kar veya zarara sınıflandırılır. Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen bir özkaynak yatırımı finansal tablo dışı bırakıldığında önceki dönemlerde diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş toplam kar veya zarar, geçmiş yıl karlarına transfer edilir.

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan borçlanma araçları, değer düşüklüğü riskine maruz kalır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

(a) Finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü (devamı)

Grup yönetimi, 1 Ocak 2018 tarihinde geçerli olan şartlar ve durumları dikkate alarak Grup'un o tarihteki mevcut finansal varlıklarını yeniden değerlendirmiştir ve TFRS 9'un ilk uygulamasının, Grup'un finansal varlıkları üzerinde, bu varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü ile ilgili aşağıdaki etkileri olduğu sonucuna varmıştır;

- Grup'un TMS 39 kapsamında daha önceden satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırdığı ve her raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerinden ölçülen özkaynak araçlarındaki yatırımların (ticari amaçla elde tutulmayan veya bir işletme birleşmesinde bir şarta bağlı bedel niteliğinde olmayan) gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılmıştır.;
- TMS 39 kapsamında vadeye kadar elde tutulan finansal varlıklar ve itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen krediler ve alacaklar, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutuldukları için ve bu nakit akışları sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerinden oluştuğu için TFRS 9 kapsamında itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülmeye devam eder.

Dipnot (c), TFRS 9 uygulamasıyla Grup'un finansal varlıklarının sınıflandırılmasında meydana gelen değişiklikleri yansıtmaktadır.

Finansal varlıklarda yapılan diğer yeniden sınıflandırmaların hiçbirinin Grup'un finansal durumu, kar veya zararı, diğer kapsamlı geliri veya toplam kapsamlı geliri üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

(b) Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal varlıklarda değer düşüklüğüyle ilgili olarak, TMS 39'da gerçekleşen kredi zararı modeline karşılık olarak TFRS 9, beklenen kredi zararı modelinin uygulanmasını gerektirmektedir. Beklenen kredi zararı modeline göre Grup, finansal varlıkların ilk muhasebeleştirilmesinden itibaren kredi riskindeki değişiklikleri yansıtmak için her raporlama döneminde beklenen kredi zararları ve bu beklenen kredi zararlarındaki değişiklikleri muhasebeleştirmelidir. Diğer bir ifadeyle, kredi kaybını doğuran durumun, zarar karşılığı muhasebeleştirilmesinden önce gerçekleşmesine gerek bulunmamaktadır. Özellikle, TFRS 9'a göre Grup aşağıdakiler üzerinde beklenen kredi zararları için karşılık ayırmalıdır:

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

(b) Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

(1) Ticari alacaklar, ilişkili taraflardan alacaklar ve sözleşme varlıkları;

Özellikle, eğer ilgili finansal aracın kredi riski ilk muhasebeleştirmeden sonra önemli bir şekilde artmışsa veya bu finansal araç satın alınmış ya da orijinalde kredi zararı olan bir finansal araçsa TFRS 9, Grup'un bu finansal araca ayrılan karşılığı, ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir miktarda ölçmesini zorunlu kılar.

Finansal araç üzerindeki kredi riskinin, ilk muhasebeleştirmeden itibaren önemli derecede artması durumunda (satın alındığında veya orijinal kredi değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar hariç) Grup, bu finansal araç için karşılığı 12 aylık beklenen kredi zararına eşit bir tutarda ölçmelidir. TFRS 9'a göre ticari alacaklar, sözleşmeye bağlı varlıklar ve kira alacaklarına ilişkin olarak karşılık ölçümü ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutarda ölçülmek için basitleştirilmiş bir yaklaşım gerektirmektedir.

Değer Düşüklüğü

İtfâ edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar, TFRS 9'da belirtilen değer düşüklüğü karşılıkları hükümlerine tabi tutulmuştur.

Grup, ticari alacakları ve ilişkili taraflardan alacakları için TFRS 9'un izin verdiği basitleştirilmiş yaklaşımdan faydalanarak, ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit tutarda değer düşüklüğü hesaplamaktadır.

Bu kapsamda Grup ticari alacak, ilişkili taraflardan alacaklar ve sözleşme varlıklarındaki beklenen kredi zararını ölçebilmek için bu varlıkları risk seviyeleri ve vadeleri üzerinden geçen sürelerle göre gruplandırmıştır. Bu kapsamda 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla beklenen kredi zararları şu şekilde hesaplanmıştır:

1 Ocak 2018	Vadesi üzerinden 1 aydan az süre geçen	Vadesi üzerinden 1 ile 2 ay arası geçen	Vadesi üzerinden 2 ile 3 ay arası geçen	Vadesi üzerinden 3 aydan fazla geçen	Toplam
Beklenen kredi zarar oranı	%26,74	%66,85	%66,85	%100	
Brüt defter değeri	499.361	96.010	65.192	111.579	2.565.630
Beklenen kredi zarar tutarı	133.529	64.183	43.581	111.579	352.872

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

(b) Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Değer Düşüklüğü (devamı)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla raporlanan şüpheli alacak karşılığı ile 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla hesaplanan karşılığın mutabakatı aşağıdaki şekilde yapılmıştır:

Geçmiş yıllar zararları - 31 Aralık 2017	(430.863.437)
Şüpheli alacak karşılığındaki artış	(352.872)
Ertelenmiş vergi etkisi	77.632
TFRS 9 uyarınca geçmiş yıl düzeltmelerinin toplam etkisi	(275.240)
Geçmiş yıllar zararları – 1 Ocak 2018 – (TFRS 9 etkileri dahil TFRS 15 etkileri hariç)	(431.138.677)

Şüpheli alacak karşılığı tutarı 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ticari alacaklar için 4.383.961 TL daha artarak 5.465.570 TL'ye ulaşmıştır. Bu tutar, karşılıklar TMS 39'a göre hesaplanmaya devam ediyor olsaydı 3.523.272 TL daha düşük olacaktı.

Ticari varlıkların değerinin kısmen ya da tamamen geri kazanılmasına ilişkin makul beklentilerin bulunmaması durumunda Grup, ilgili alacakların brüt defter değerini doğrudan düşürerek finansal tablolarının dışında bırakmaktadır. Bir alacağın geri kazanılmasına ilişkin makul beklentinin bulunmadığına dair göstergelerin başında borçlunun vadesi geçmiş borcuna ilişkin Grup'la geri ödeme planı yapmamış olması ve borç ödemelerinin 3 ayın üzerinde gecikmiş olması gelmektedir. Geri kazanılma olasılığı olmayan ticari alacaklar kayıtlardan çıkartılmaktadır.

(c) Finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü

TFRS 9 tarafından finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçülmesi hakkında uygulamaya konan önemli bir değişiklik, ihraççının kredi riskindeki değişikliklerle ilişkilendirilebilen gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişimlerinin muhasebeleştirilmesiyle ilişkilidir.

Özellikle, TFRS 9, eğer ilgili yükümlülüğün kredi riskindeki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirdeki etkilerinin muhasebeleştirilmesi, kar veya zararda muhasebe uyumsuzluğu yaratmazsa bu yükümlülüğün kredi riskindeki değişikliklerden kaynaklanan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki değişimlerin diğer kapsamlı gelirden sunulmasını gerektirir. Bir finansal yükümlülüğün kredi riskiyle ilişkilendirilebilen gerçeğe uygun değer değişimleri sonradan kar veya zararda yeniden sınıflandırılmaz ancak bunun yerine, finansal yükümlülük finansal tablo dışı bırakıldığında birikmiş karlara devredilir. Önceki dönemlerde TMS 39 kapsamında, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişimin tüm tutarı kar veya zararda sunulur.

TFRS 9 standardının uygulanmasının Grup'un finansal yükümlülüklerinin sınıflandırılması ve ölçümü üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

(d) Genel korunma muhasebesi

Yeni genel korunma muhasebesi hükümleri üç tür korunma muhasebesi içerir. Buna rağmen, özellikle korunma aracı niteliği kazanan finansal araç türleri ve korunma muhasebesi için uygun olan finansal olmayan kalemlerin risk bileşeni türleri genişletilerek korunma muhasebesi için uygun olan işlemlerin türlerine daha fazla esneklik sağlanmıştır.

Finansal riskten korunma muhasebesi için uygun olan işlem türlerine, özellikle finansal riskten korunma araçlarına hak kazanan araç türlerini ve finansal riskten korunma muhasebesi için uygun olan finansal olmayan kalemlerin risk bileşenlerinin türlerini genişletmek için daha fazla esneklik sağlanmıştır. Ek olarak, etkinlik testi “ekonomik ilişki” ilkesi ile değiştirilmiştir. Riskten korunma etkinliğinin geriye dönük olarak değerlendirilmesi de artık gerekli değildir. Grup’un risk yönetimi faaliyetleri ile ilgili ek sunum yükümlülükleri de getirilmiştir.

TFRS 9 standardındaki koruma muhasebesine ilişkin geçiş hükümlerine uygun olarak, Grup 1 Ocak 2018 tarihindeki ilk uygulama başlangıcından itibaren TFRS 9 korunma muhasebesi hükümlerini ileriye dönük uygulamaktadır. Grup’un 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçerli olan nitelikli korunma işlemleri, aynı zamanda TFRS 9 hükümlerine göre korunma muhasebesi kapsamındadır ve bu nedenle devam eden korunma ilişkisi olarak değerlendirilirler. 1 Ocak 2018’de riskten korunma ilişkilerinden herhangi birinin yeniden dengelenmesine gerek olmamıştır. Korunma aracının önemli şartlarının korunan kalemlerle eşleşmesi nedeniyle tüm korunma ilişkileri, TFRS 9’un değerlendirme hükümleri uyarınca geçerli olmaya devam etmektedir. Grup aynı zamanda, TMS 39 hükümlerine göre korunma muhasebesi kriterlerini karşılamayan hiçbir korunma ilişkisini TFRS 9 kapsamında riskten korunma işlemi olarak tanımlamamıştır.

TFRS 9 hükümlerine göre, korunma işleminden kaynaklanan kazanç ve kayıpların, finansal olmayan korunan kalemlerinin başlangıçtaki defter değeri üzerinde düzeltme yapılarak (temel düzeltme) muhasebeleştirilmesi gereklidir. Buna ek olarak; korunma fonundan, korunan kalemin başlangıçtaki defter değerine yapılan transferler TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu standardı kapsamında yapılan yeniden sınıflandırma düzeltmeleri olarak kabul edilmez ve bu nedenle diğer kapsamlı geliri etkilemez. Temel düzeltmelere tabi olan ve korunma işleminden kaynaklanan kazanç ve kayıplar, diğer kapsamlı gelir içerisinde kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak tutarlar olarak sunulur. Bu durum, Grup’un TFRS 9 standardının uygulamasından önceki yaklaşımları ile uyumludur.

Önceki dönemlerle tutarlı olarak, nakit akış riskinden korunma ya da gerçeğe uygun değer değişiminden korunma işlemi olarak bir forward sözleşmesinin kullanılması durumunda Grup, tüm forward sözleşmesinin (korunma aracı olarak forward bileşeni de dahil olmak üzere) gerçeğe uygun değer değişimini riskten korunma aracı olarak tanımlamıştır. Tahmini işlemlerin risklerden korunmasında opsiyon sözleşmelerinin kullanılması durumunda Grup, korunma aracı olarak opsiyonların yalnızca gerçek değerini tanımlar. TMS 39 hükümleri uyarınca, opsiyonun zaman değerinin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler (tanımlanmamış bileşen) oluştukları zamanda kar veya zararda muhasebeleştirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

(d) Genel korunma muhasebesi (devamı)

TFRS 9 korunma muhasebesi hükümlerinin uygulanmasının cari ve/veya geçmiş yıllar için Grup'un finansal sonuçları ya da finansal durumu üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

Finansal Tablolar Üzerindeki Etkileri

Cari yılda, Grup, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olan TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat standardını uygulamıştır. TFRS 15, gelirin tanınmasına 5 adımlık bir yaklaşım getirmiştir. Belirli senaryolar için TFRS 15'te daha fazla kural eklenmiştir. Yeni gerekliliklerin detayları ve Grup'un konsolide finansal tabloları üzerindeki etkisi aşağıda açıklanmıştır.

TFRS 15, “gelir tahakkukları” ve “ertelenmiş gelir” olarak bilinen hesapları tanımlamak için “müşteri sözleşmelerinden varlıklar” ve “müşteri sözleşmelerinden yükümlülükler” terimlerini kullanır, ancak bu standart, finansal durum tablosundaki alternatif açıklamaların kullanılmasını yasaklamaz. Grup, bu tür bakiyeleri tanımlamak için yeni terminolojiyi benimsemek yerine eski tanımlar üzerinden gösterimlere devam etmiştir.

Grup'un hasılat kalemleri için muhasebe politikaları dipnot 2.5'te ayrıntılı olarak açıklanmıştır. TFRS 15'in uygulanmasının, Grup'un hasılat işlemleri için daha kapsamlı açıklamalar yapılmasının yanı sıra, Grup'un finansal durumu ve/veya finansal performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır. TFRS 15'in uygulanmasından kaynaklanan düzeltmeler, geçiş hükümlerinde izin verildiği üzere 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren açılış birikmiş karlar bakiyesinde kümülatif tutar düzeltmesi olarak uygulamıştır.

1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla Grup'un birikmiş karlarına etkisi aşağıdaki gibidir:

Geçmiş yıllar zararları – 1 Ocak 2018 – (TFRS 9 etkileri dahil TFRS 15 etkileri hariç)	(431.138.677)
Satış sonrası hizmetlere ilişkin garanti sözleşmeleri etkisi	(35.388.443)
Ertelenmiş vergi etkisi	7.785.458
TFRS15 uyarınca geçmiş yıl düzeltmelerinin toplam etkisi	(27.602.985)
Geçmiş yıllar zararları – 1 Ocak 2018 – (TFRS 9 ve TFRS 15 etkileri dahil)	(458.741.662)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

Finansal Tablolar Üzerindeki Etkileri (devamı)

Satışlara ilişkin verilen garantiler ayrı olarak satın alınamamaktadır. Bu garantiler, satılan ürünlerin önceden belirlenmiş şartlara uygun olduğunun güvencesi olarak verilmektedir. Bu doğrultuda, Grup, garanti karşılıklarını mevcut TMS 37 Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar standardındaki hükümlere uygun olarak muhasebeleştirmeye devam edecektir.

	Önceden Raporlanan 31 Aralık 2017	TFRS 9 Etkisi	TFRS 15 Etkisi	Yeniden Düzenlenmiş 1 Ocak 2018
VARLIKLAR				
Dönen Varlıklar	680.017.850	(352.872)	-	679.664.978
Ticari Alacaklar	416.289.378	-	-	415.936.506
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	29.316.824	-	-	29.316.824
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	386.972.554	(352.872)	-	386.619.682
Duran Varlıklar	1.146.027.496	77.632	7.785.458	1.153.890.586
Ertelenmiş Vergi Varlığı	80.160.836	77.632	7.785.458	88.023.926
TOPLAM VARLIKLAR	1.826.045.346	(275.240)	7.785.458	1.833.555.564
KAYNAKLAR				
Kısa Vadeli Yükümlülükler	426.246.801	-	20.112.128	446.358.929
Ertelenmiş Gelirler	9.463.782	-	31.078.485	40.542.267
Kısa Vadeli Karşılıklar	40.575.881	-	(10.966.357)	29.609.524
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin				
Kısa Vadeli Karşılıklar	2.242.153	-	-	2.242.153
Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	38.333.728	-	(10.966.357)	27.367.371
Uzun Vadeli Yükümlülükler	1.044.794.111	-	15.276.315	1.060.070.426
Uzun Vadeli Borçlanmalar	1.000.454.748	-	-	1.000.454.748
Türev Araçlar	13.207.407	-	-	13.207.407
Uzun Vadeli Karşılıklar	30.128.707	-	(6.061.781)	24.066.926
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin				
Uzun Vadeli Karşılıklar	17.593.975	-	-	17.593.975
Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar	12.534.732	-	(6.061.781)	6.472.951
Ertelenmiş Gelirler	1.003.249	-	21.338.096	22.341.345
ÖZKAYNAKLAR	355.004.434	(275.240)	(27.602.985)	327.126.209
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	355.004.434	(275.240)	(27.602.985)	327.126.209
Geçmiş Yıllar Zararları	(430.863.437)	(275.240)	(27.602.985)	(458.741.662)
TOPLAM KAYNAKLAR	1.826.045.346	(275.240)	7.785.458	1.833.555.564

TFRS 2 (değişiklikler)

Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin
Sınıflandırılması ve Ölçümü

Bu değişiklik hak ediş koşulu içeren nakde dayalı hisse bazlı ödeme işlemlerinin muhasebeleştirilmesi, net ödeme özelliğine sahip hisse bazlı ödeme işlemlerinin sınıflandırılması ve hisse bazlı bir ödeme işleminin sınıfını, nakit olarak ödenen hisse bazlı ödemeden özkaynağa dayalı hisse bazlı ödemeye çeviren bir değişikliğin muhasebeleştirilmesi konularında standarda açıklıklar getirmektedir. TFRS 2'deki değişikliklerin Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TMS 40 (değişiklikler) *Yatırım Amaçlı*
Gayrimenkulun Transferi

TMS 40'a yapılan değişiklikler:

Bu değişikliklerle 57'inci paragraf "Bir gayrimenkulün yatırım amaçlı gayrimenkul sınıfına transferi veya bu sınıftan transferi sadece ve sadece kullanımında değişiklik olduğuna ilişkin bir kanıt olduğu zaman yapılır. Kullanımdaki değişiklik, söz konusu varlık yatırım amaçlı gayrimenkul olma tanımını sağladığı veya artık sağlamadığı zaman gerçekleşir. Yönetimin, söz konusu varlığı kullanılış niyetinin değişmiş olması, tek başına kullanım amacının değiştiğine ilişkin kanıt teşkil etmez." anlamını içerecek şekilde değiştirilmiştir. Paragraf 57(a)-(d) arasında belirtilen kanıtların detaylı listesi örnekleri içeren liste olarak değiştirilmiştir.

2014-2016 Dönemine İlişkin
Yıllık İyileştirmeler

TMS 28: Söz konusu iyileştirme; bir girişim sermayesi kuruluşunun veya özelliği başka bir kuruluşun sahip olduğu iştirak veya iş ortaklığı yatırımının gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan varlık olarak ölçülmesi seçeneğinin ilk kayıtlara alındıktan sonra her bir iştirak ya da iş ortaklığı yatırımının ayrı ayrı ele alınmasının mümkün olduğuna açıklık getirmektedir. 2014-2016 dönemine ilişkin yıllık iyileştirmelerin Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır

TFRS Yorum 22 *Yabancı Para*
İşlemleri ve Avans Bedeli

Söz konusu yorum aşağıda sıralanan yabancı para cinsinden işlemlerin olduğu durumlara yöneliktir.

- Yabancı para cinsinden fiyatlanan veya yabancı para cinsine bağlı olan bir bedel varsa;
- Şirket bu bedele ilişkin avans ödemesini veya ertelenmiş gelir yükümlülüğünü, bağlı olduğu varlıktan, giderden veya gelirden önce kayıtlarına aldıysa ve
- Avans ödemesi veya ertelenmiş gelir yükümlülüğü parasal kalem değilse

Yorum Komitesi aşağıdaki sonuca varmıştır:

- İşlem döviz kurunun belirlenmesi açısından, işlemin gerçekleştiği tarih, parasal kalem olmayan avans ödemesinin veya ertelenmiş gelir yükümlülüğünün ilk kayıtlara alındığı tarihtir.
- Eğer birden fazla ödeme veya avans alımı varsa, işlem tarihi her alım veya ödeme için ayrı ayrı belirlenir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

Henüz yürürlüğe girmemiş yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları

Finansal tabloların onaylanma tarihinde, Grup, henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

TFRS 16	<i>Kiralamalar¹</i>
TMS 28 (değişiklikler)	<i>İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar¹</i>
TFRS Yorum 23	<i>Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler¹</i>
TFRS 10 ve TMS 28 (Değişiklikler)	<i>Yatırımcı ile İştirak veya İş Ortaklığı Arasındaki Varlık Satışları veya Ayni Sermaye Katkıları</i>
TMS 19 (değişiklikler)	<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalar'a İlişkin Değişiklikler¹</i>
2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	<i>TFRS 3, TFRS 11, TMS 12 ve TMS 23 Standartlarındaki değişiklikler¹</i>

¹ 1 Ocak 2019 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

Grup yönetimi, aşağıdaki standartların uygulanmasının finansal tablolar üzerinde gelecek dönemlerde aşağıda belirtilenler dışında önemli bir etkisi olacağını düşünmemektedir:

TFRS 16 Kiralamalar

TFRS 16 Kiralamalar standardı uygulamasının genel etkileri

TFRS 16, kiralama işlemlerinin belirlenmesi, kiraya veren ve kiracı durumundaki taraflar için muhasebeleştirme yöntemlerine dair kapsamlı bir model sunmaktadır. TFRS 16, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan hesap dönemleri için geçerli olacak olup TMS 17 Kiralama İşlemleri standardı ve ilgili yorumlarının yerine geçecektir. Grup, TFRS 16 standardını ilk olarak 1 Ocak 2019 tarihinde uygulayacaktır.

Kiracı muhasebesinin aksine, TFRS 16 önemli ölçüde TMS 17'nin kiraya veren için geçerli hükümlerinin devamı niteliğindedir.

Kiralamanın tanımlanmasındaki değişikliklerin etkisi

Grup, TFRS 16'ya geçişteki kolaylaştırıcı uygulamalardan faydalanarak, 1 Ocak 2019 tarihinden önce imzalanan ve TMS 17 ve TFRS Yorum 4 uyarınca kiralama sözleşmesi olarak değerlendirilen sözleşmelerde TFRS 16 kapsamında yeniden değerlendirme yapmamayı planlamaktadır.

Kiralamanın tanımındaki değişiklik, genel olarak kontrol kavramı ile ilişkilidir. TFRS 16, tanımlanmış varlığın kullanımının müşteri kontrolünde olup olmamasını temel olarak sözleşmenin kiralama mı hizmet sözleşmesi mi olduğunu belirler. Kontrolün, müşterinin aşağıdaki şartlara sahip olması durumunda var olduğu kabul edilir:

- Tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakını elde etme hakkı; ve
- Tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkı .

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

Henüz yürürlüğe girmemiş yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 16 Kiralamalar (devamı)

TFRS 16 Kiralamalar standardı uygulamasının genel etkileri (devamı)

Grup, TFRS 16’da belirlenmiş kiralama tanımını ve ilgili açıklamaları 1 Ocak 2019’dan itibaren yapılan ya da değiştirilen tüm kiralama sözleşmelerinde (kiralama sözleşmesindeki, kiraya veren ya da kiracı olsa da) uygulayacaktır.

Kiracı Muhasebesine Etki

Faaliyet kiralamaları

TFRS 16, Grup’un önceden TMS 17 kapsamında faaliyet kiralamaları olarak sınıflandırılan ve bilanço dışında izlenen muhasebeleştirme yöntemini değiştirmektedir.

TFRS 16’nın ilk uygulanmasında tüm kiralamalar için (aşağıda belirtilenler haricinde) Grup aşağıdakileri yerine getirecektir:

- İlk muhasebeleştirmede, gelecekteki kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçülen kullanım hakkı varlığını ve kira yükümlülüklerini konsolide finansal durum tablolarında muhasebeleştirir;
- Kullanım hakkı varlığına ilişkin amortisman giderini ve kiralama yükümlülüklerinden kaynaklanan faiz giderlerini konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirmek;
- Yapılan toplam ödemenin anapara (finansman faaliyetleri içerisinde sunulan) ve faiz kısmını (işletme faaliyetleri içerisinde sunulan) ayrıştırarak konsolide nakit akışı tablosuna yansıtmak.

TMS 17 kapsamında doğrusal yöntemle itfa edilerek kira giderinden düşülen kiralama teşvikleri (bedelsiz kiralama süresi gibi), kullanım hakkı varlıklarının ve kira yükümlülüklerinin bir parçası olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilecektir.

TFRS 16 kapsamında, kullanım hakkı varlıkları TMS 36 *Varlıklarda Değer Düşüklüğü* standardına uygun olarak değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Bu uygulama, ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler için finansal tablolarda karşılık ayırmaya ilişkin önceki uygulamanın yerine geçmektedir.

Kısa vadeli kiralamalar (kiralama dönemi 12 ay veya daha az olan) ve düşük değerli varlıkların kiralamalarında Grup, kiralama giderlerini TFRS 16’nın izin verdiği şekilde kiralama süresi boyunca doğrusal olarak muhasebeleştirmeyi tercih edecektir.

Grup yönetiminin, TFRS 16’nın finansal tablolara olası etkileri üzerine değerlendirmeleri devam etmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2018 yılından itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

Henüz yürürlüğe girmemiş yeni ve revize edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TMS 28 (Değişiklikler) İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar

Bu değişiklik bir işletmenin, TFRS 9’u iştirakin veya iş ortaklığının net yatırımının bir parçasını oluşturan ancak özkaynak metodunun uygulanmadığı bir iştirakteki veya iş ortaklığındaki uzun vadeli paylara uyguladığını açıklar.

TFRS Yorum 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

Bu Yorum, gelir vergisi uygulamalarına ilişkin bir belirsizliğin olduğu durumlarda, TMS 12’de yer alan finansal tablolara alma ve ölçüm hükümlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

TFRS 10 ve TMS 28 (Değişiklikler) Yatırımcı ile İştirak veya İş Ortaklığı Arasındaki Varlık Satışları veya Ayni Sermaye Katkıları

Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasındaki varlık satışları veya ayni sermaye katkılarından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur.

TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (değişiklikler)

TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar’a İlişkin Değişiklikler, iş ilişkisi sonrasında sağlanan faydalardan (tanımlanmış fayda planları ve tanımlanmış katkı planları olarak ikiye ayrılmaktadır) tanımlanmış fayda planlarında yapılan değişikliklerin, söz konusu tanımlanmış fayda planlarının muhasebeleştirilmesine etkilerini ele almakta olup, TMS 19’da değişiklik yapmıştır.

2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler

2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar’da, müşterek faaliyette önceden elde tutulan paylar konusunda; TMS 12 Gelir Vergileri’nde, özkaynak aracı olarak sınıflandırılan finansal araçlara ilişkin yapılan ödemelerin gelir vergisi sonuçları konusunda ve TMS 23 Borçlanma Maliyetleri’nde aktifleştirilebilen borçlanma maliyetleri konusunda değişiklikler yapmıştır.

Söz konusu standart, değişiklik ve iyileştirmelerin Grup’un konsolide finansal durumu ve performansı üzerindeki muhtemel etkileri değerlendirilmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

İlişkili Taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,

- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

Malların satışından elde edilen gelir, aşağıdaki şartların tamamı yerine getirildiği anda muhasebeleştirilir:

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Hasılat

Hasılat, aşağıda yer alan beş aşamalı model kapsamında konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmektedir.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Grup, müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirerek, söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verdiği her bir taahhüdü ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlemektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Hasılat (devamı)

Her bir edim yükümlülüğü için, edim yükümlülüğünün zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği sözleşme başlangıcında belirlenir. Grup, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak konsolide finansal tablolara alır.

Grup, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe, bu edim yükümlülüğüne tekabül eden işlem bedelini hasılat olarak konsolide finansal tablolarına kaydeder. Mal veya hizmetlerin kontrolü müşterilerin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) mal veya hizmet devredilmiş olur.

Grup, satışı yapılan mal veya hizmetin kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

- Grup'un mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği,
- müşterinin mal veya hizmetin yasal mülkiyetine sahipliği,
- mal veya hizmetin zilyetliğinin devri,
- müşterinin mal veya hizmetin mülkiyetine sahip olmaktan doğan önemli risk ve getirilere sahipliği,
- müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi koşullarını dikkate alır.

Grup, sözleşmenin başlangıcında, müşteriye taahhüt ettiği mal veya hizmetin devir tarihi ile müşterinin bu mal veya hizmetin bedelini ödediği tarih arasında geçen sürenin bir yıl veya daha az olacağını öngörmesi durumunda, taahhüt edilen bedelde önemli bir finansman bileşeninin etkisi için düzeltme yapmamaktadır. Diğer taraftan, hasılatın içerisinde önemli bir finansman unsuru bulunması durumunda, hasılat değeri gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman unsuru içerisinde yer alan faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Fark, tahakkuk esasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler olarak ilgili dönemlere kaydedilir.

Hyundai Motor Company ("HMC") projesi kapsamındaki araç satışları

Grup, HMC projesi kapsamında üretilen araçlara ilişkin hasılatı, HMC ürün kabul prosedürlerini tamamladığında ve araçlar HMC veya HMC'nin ilişkili taraflarına teslim edildiği zaman finansal tablolarına yansıtır. Bunun yanı sıra, yıllık üretimin, sözleşmede belirlenmiş planlanmış üretim adetlerinin altında kalması durumunda Grup'un HMC'den tazminat talep etme hakkı vardır. Grup, yıl içinde hak kazandığı tazminat tutarlarını sözleşmede belirtilen kriterlere göre hesaplamakta ve TFRS 15 kapsamında hasılatı zamana yayılı olarak konsolide finansal tablolarda gelir tahakkuku olarak muhasebeleştirilmektedir (Dipnot:6).

Karsan markaları araçların satışları

Grup, kendi markası olan araçlara ilişkin hasılatı, yukarıda belirtilen politikaya uygun olarak satış anında konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmektedir.

Uzatılmış garanti ve bakım hizmeti satışlarından kaynaklanan hasılat

Grup, ürettiği ürünler için kanunlar tarafından zorunlu kılınan yasal sürelerin bitişinden başlayan dönemler için garanti taahhüdü ve bakım hizmeti satışı yapmaktadır. Verilen ek taahhütlerin fiyatı, satılan ürünlerden ayrı olarak, sözleşme içerisinde taahhüt edilen farklı bir hizmet olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle Grup, uzatılmış garanti satışları ve bakım hizmetleri nedeniyle verilecek hizmeti ayrı bir edim yükümlülüğü olarak muhasebeleştirilmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Hasılat (devamı)

Otobüs satışları (İhaleler)

Grup, kamu (belediye) ihaleleri kapsamındaki ihale hasılatını, otobüslerin teslimatları gerçekleştiği zaman konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirir. Grup, ihaleler kapsamında 5 yıllık satış sonrası bakım ve onarım hizmeti sağlamakta olup, söz konusu hizmetlerin maliyeti ile ilgili olarak konsolide finansal tablolarda bakım ve onarım karşılığını hasılatı ile eş zamanlı muhasebeleştirir.

Finans sektörü faaliyetleri

Finans sektörü faaliyetleri, Grup'un TMS 17 - "Kiralama İşlemleri" standardı kapsamında kiralaayan durumunda olduğu finansal kiralama işlemlerini içermektedir.

HMC ile imzalanan sözleşme koşullarını, "TFRS Yorum 4 - Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi" ("TFRS Yorum 4") kapsamında değerlendirmiştir. Bu kapsamda;

- (a) Anlaşma koşullarının yerine getirilmesi Grup tarafından finanse edilen yatırıma bağlıdır.
- (b) Anlaşma, yatırımın kullanım hakkını HMC'ye devretmiştir.
- (c) Yatırım ve yatırım vasıtasıyla üretilen ürünler üzerindeki kontrol hakkı tamamen HMC'ye devredilmiştir.
- (d) Yatırıma ilişkin yapılacak kira ödemeleri, anlaşma kapsamındaki diğer ödemelerden ayrıştırılabilmektedir.

Sonuç olarak, Grup yukarıda belirtilen koşulları dikkate alarak, söz konusu yatırımları, tüm risklerin HMC'ye devredildiği finansal kiralama işlemi şeklinde sınıflandırmıştır.

Finansal kiralamada, kiralama konusu varlık, net kira yatırımına eşit bir alacak olarak finansal tablolarda izlenir. Finansal kiralama ile ilgili finansman geliri, finansal kiralama kapsamındaki net yatırıma sabit bir dönemsel getiri getirecek şekilde belirlenir. Alınan kira ödemeleri anapara ve kazanılmamış finansman gelirlerini azaltacak şekilde brüt kira yatırımının tutarından düşülür (Dipnot:7). Kazanılmamış finansman geliri, brüt kira yatırımı ile kiralamadaki zımnî faiz oranı üzerinden brüt yatırımın bugünkü değeri arasındaki farktır. Zımnî faiz oranı, kiralamanın başlangıcı itibarıyla, asgari kira ödemeleri ile garanti edilmemiş hurda değer toplamını, kiralanan varlığın gerçeğe uygun değeri ile başlangıç maliyetlerinin toplamına eşitleyen iskonto oranıdır.

Kiralama süresinin başında finansal tablolara yansıtılan satış gelirleri, söz konusu varlığın gerçeğe uygun değeri, ya da, bu değerın altında olması koşuluyla piyasa faiz oranının kullanılması durumunda hesaplanan ve kiraya veren tarafından elde edilecek asgari kira ödemelerinin bugünkü değeridir. Kiralama süresinin başlangıcı itibarıyla muhasebeleştirilen satış maliyeti, kiralanan varlığın maliyetidir. Grup'un muhasebeleştirdiği satış geliri ile satış maliyeti arasındaki fark satış kârıdır.

Temettü ve faiz geliri:

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman (Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece) kayda alınır.

Finansal varlıklardan elde edilen faiz geliri, Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece kayıtlara alınır. Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Grup konsolide finansal tablolarındaki hasılatını 31 Aralık 2017 tarihine kadar TMS 18 kapsamında muhasebeleştirmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değerin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Sabit ve değişken genel üretim giderlerinin bir kısmını da içeren maliyetler stokların bağlı bulunduğu sınıfa uygun olan yöntemle göre ve çoğunlukla ağırlıklı ortalama yöntemine göre değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ile satışı gerçekleştirmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir. Stokların net gerçekleşebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleşebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda kar veya zarar tablosuna gider olarak yansıtılır. Daha önce stokların net gerçekleşebilir değere indirgenmesine neden olan koşulların geçerliliğini kaybetmesi veya değişen ekonomik koşullar nedeniyle net gerçekleşebilir değerde artış olduğu kanıtlandığı durumlarda, ayrılan değer düşüklüğü karşılığı iptal edilir. İptal edilen tutar önceden ayrılan değer düşüklüğü tutarı ile sınırlıdır.

Maddi Duran Varlıklar

Yeniden Değerleme Yöntemi

Üretim ya da mal veya hizmetin verilmesinde veya idari amaçlar için kullanımda tutulan arazi ve binalar, yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla ifade edilir. Yeniden değerlendirilmiş tutar, yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden sonraki dönemlerde oluşan birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü düşülerek tespit edilir. Yeniden değerlemeler bilanço tarihinde belirlenecek gerçeğe uygun değer in defter değerinden önemli farklılık göstermeyecek şekilde düzenli aralıklarla yapılır. Grup, Mart 2009 döneminden başlayarak arsalar ile makine, tesis ve cihazlar ve Mayıs 2015 döneminden başlayarak binalar için “yeniden değerlendirme modelini” benimsemiştir. Grup, arsa ve binaları için en son değerlemeyi 10 Aralık 2018 tarihinde yaptırmıştır.

Söz konusu arazi ve binaların yeniden değerlemesinden kaynaklanan artış, özkaynakları yeniden değerlendirme fonuna kaydedilir. Yeniden değerlendirme sonucu oluşan değer artışı, maddi duran varlıkla ilgili daha önceden kar veya zarar tablosunda gösterilen bir değer düşüklüğünün olması durumunda öncelikle söz konusu değer düşüklüğü nispetinde kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Bahse konu arazi ve binaların yeniden değerlemesinden oluşan defter değerindeki azalış, söz konusu varlığın daha önceki yeniden değerlemesine ilişkin yeniden değerlendirme fonunda bulunan bakiyesini aşması durumunda kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

İdari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortismanı tabi tutulurlar.

Yeniden değerlendirilen binaların amortismanı kar veya zarar tablosunda yer alır. Yeniden değerlendirilen gayrimenkul satıldığında veya hizmetten çekildiğinde yeniden değerlendirme fonunda kalan bakiye doğrudan dağıtılmamış karlara transfer edilir. Varlık bilanço dışı bırakılmadıkça, yeniden değerlendirme fonundan dağıtılmamış karlara transfer yapılmaz.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Duran Varlıklar (devamı)

Yeniden Değerleme Yöntemi (devamı)

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların, maliyet veya değerlenmiş tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismanına tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, sahip olunan maddi duran varlıklarda olduğu gibi beklenen faydalı ömrüne göre amortismanına tabi tutulur. Eğer finansal kiralama döneminin sonunda sahipliğin kazanılıp kazanılmayacağı kesin değil ise beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanına göre amortismanına tabi tutulur.

Bir maddi duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu dışı bırakılır. Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Finansal Kiralama İşlemleri

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemi, finansal kiralama olarak sınıflandırılır. Diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflanır.

Kiralama - kiralayan durumunda Grup

Finansal kiralama alacakları Grup'un kiralamadaki net yatırım tutarı kadar kaydedilir. Finansal kiralama geliri, Grup'un finansal kiralama net yatırımına sabit dönemsel getiri oranı sağlayacak şekilde muhasebe dönemlerine dağıtılır.

Faaliyet kiralamasına ilişkin kira gelirleri, ilgili kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile muhasebeleştirilir. Kiralamanın gerçekleşmesi ve müzakere edilmesinde katlanılan doğrudan başlangıç maliyetleri kiralanan varlığın maliyetine dahil edilir ve doğrusal yöntem ile kira süresi boyunca itfa edilir.

Kiralama - kiracı durumunda Grup

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir.

Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğündeki azalışı sağlayan anapara ödemesi olarak ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan anapara bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler, Grup'un yukarıda ayrıntılarına yer verilen genel borçlanma politikası kapsamında finansman giderlerinin aktifleştirilen kısmı haricindeki bölümü kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Koşullu kiralar oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilir.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler (kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarar tablosuna kaydedilir), kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Faaliyet kiralaması altındaki koşullu kiralar oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklardan sınırlı ömre sahip olanlar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak itfa edilir. Beklenen faydalı ömür ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir. Satın alınan maddi olmayan duran varlıklardan sınırsız ömre sahip olanlar maliyet değerlerinden birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler (1 -20 yıl).

Bilgisayar yazılımı

Satın alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, faydalı ömürlerine göre (1-20 yıl) itfa edilir.

Bilgisayar yazılımlarını geliştirmek ve sürdürmekle ilişkili maliyetler, oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir. Kontrolü Grup'un elinde olan, saptanabilir ve kendine özgü yazılım ürünleri ile direkt ilişkilendirilebilen ve bir yıldan fazla süre ile maliyetinin üzerinde ekonomik fayda sağlayacak harcamalar maddi olmayan duran varlık olarak değerlendirilir. Maliyetler, yazılımı geliştiren çalışanların maliyetlerini ve genel üretim giderlerinin bir kısmını da içermektedir.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar– araştırma ve geliştirme giderleri

Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri, üretilen araçların geliştirilmesine yönelik olarak işletme bünyesinde yapılan harcamalardan oluşmaktadır. İşletme bünyesinde oluşturulan maddi olmayan duran varlıklar, Grup'a gelecekte ekonomik fayda sağlamanın mümkün olduğu durumlarda maliyet değerinden aktifleştirilmektedir.

Araştırma masrafları, oluştuğu dönem içerisinde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup/şirket içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınırlar:

- maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması ve
- varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlık tutarı, maddi olmayan duran varlığın yukarıda belirtilen muhasebeleştirme şartlarını karşıladığı andan itibaren oluşan harcamaların toplam tutarıdır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar kayda alınamadıklarında, geliştirme harcamaları oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında, işletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar da ayrı olarak satın alınan maddi olmayan duran varlıklar gibi maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Olmayan Duran Varlıklar (devamı)

Maddi olmayan varlıkların bilanço dışı bırakılması

Bir maddi olmayan duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu dışı bırakılır. Bir maddi olmayan duran varlığın finansal durum tablosu dışı bırakılmasından kaynaklanan kâr ya da zarar, varsa, varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan net tahsilatlar ile defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu fark, ilgili varlık finansal durum tablosu dışına alındığı zaman kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Maddi Duran Varlıklar ve Şerefiye Haricinde Maddi Olmayan Duran Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Grup, her raporlama tarihinde varlıklarında değer düşüklüğü olup olmadığını belirlemek için maddi olan ve olmayan duran varlıklarının defter değerini inceler. Varlıklarda değer düşüklüğü olması durumunda, değer düşüklüğü tutarının belirlenebilmesi için varlıkların, varsa, geri kazanılabilir tutarı ölçülür. Bir varlığın geri kazanılabilir tutarının ölçülemediği durumlarda Grup, varlıkla ilişkili nakit yaratan birimin geri kazanılabilir tutarını ölçer. Makul ve tutarlı bir tahsis esası belirlenmesi halinde şirket varlıkları nakit yaratan birimlere dağıtılır. Bunun mümkün olmadığı durumlarda, Grup varlıkları makul ve tutarlı bir tahsis esasının belirlenmesi için en küçük nakit yaratan birimlere dağıtılır.

Süresiz ekonomik ömrü olan ve kullanıma hazır olmayan maddi olmayan duran varlıklar, yılda en az bir kez ya da değer düşüklüğü göstergesi olması durumunda değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Geri kazanılabilir tutar, bir varlığın veya nakit yaratan birimin, satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanıdır. Kullanım değeri, bir varlık veya nakit yaratan birimden elde edilmesi beklenen gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değeridir. Kullanım değerinin hesaplanmasında mevcut dönemdeki piyasa değerlendirmesine göre paranın kullanım değerini ve gelecekteki nakit akımları tahminlerinde dikkate alınmayan varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılır.

Bir varlığın (ya da nakit yaratan birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden düşük olduğu durumlarda, varlığın (ya da nakit yaratan birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. İlgili varlığın yeniden değerlendirilen tutarla ölçülmediği hallerde değer düşüklüğü zararı doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Bu durumda değer düşüklüğü zararı yeniden değerlendirme değeri azalışı olarak dikkate alınır.

Değer düşüklüğü zararının sonraki dönemlerde iptali söz konusu olduğunda, varlığın (ya da ilgili nakit yaratan birimin) defter değeri geri kazanılabilir tutar için yeniden güncellenen tahmini tutara denk gelecek şekilde artırılır. Arttırılan defter değeri, ilgili varlık (ya da ilgili nakit yaratan birimi) için önceki dönemlerde varlık için değer düşüklüğü zararının ayrılmamış olması durumunda ulaşacağı defter değeri aşmamalıdır. Varlık yeniden değerlendirilmiş bir tutar üzerinden gösterilmedikçe, değer düşüklüğü zararına ilişkin iptal işlemi doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Yeniden değerlendirilmiş bir varlığın değer düşüklüğü zararının iptali, yeniden değerlendirme artışı olarak dikkate alınır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Grup genel amaçlı olarak borçlandığında ve bu fonların bir kısmı bir özellikli varlığın finansmanı için kullanıldığı durumlarda, aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetlerinin tutarı, ilgili varlığa ilişkin yapılan harcamalara uygulanacak bir aktifleştirme oranı yardımı ile belirlenir. Bu aktifleştirme oranı, özellikli varlık alımına yönelik yapılmış borçlanmalar hariç olmak üzere, Grup'un ilgili dönem süresince mevcut tüm borçlarına ilişkin borçlanma maliyetlerinin ağırlıklı ortalamasıdır.

Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren hesap döneminde kullanılan kredilere ilişkin 30.688.036 TL tutarında borçlanma maliyeti aktifleştirilmiştir (31 Aralık 2017: 16.840.978 TL). Söz konusu aktifleştirme tutarının hesaplanmasında kullanılan aktifleştirme oranı %22,39'dur (2017: %12,67).

Finansal Araçlar

Finansal varlıklar ve yükümlülükler, Grup finansal aracın sözleşmeden doğan karşılıklarına taraf olduğunda Grup'un finansal durum tablosunda muhasebeleştirilir. Finansal varlıklar ve yükümlülükler ilk olarak gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür. Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin (gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler hariç) edinimi veya ihracıyla doğrudan ilişkili olan işlem maliyetleri, uygun bir şekilde ilk muhasebeleştirmede o finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerine eklenir veya bu değerden çıkarılır. Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin edinimi veya ihracıyla doğrudan ilişkili olan işlem maliyetleri direk olarak kar veya zarara yansıtılır.

Finansal varlıklar

Normal yoldan alınıp satılan finansal varlıklar işlem tarihinde kayıtlara alınır veya çıkartılır.

Grup, finansal varlıklarını (a) Finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli, (b) Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerini esas alarak sonraki muhasebeleştirmede itfa edilmiş maliyeti üzerinden, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak veya gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırır. İşletme sadece finansal varlıkların yönetimi için kullandığı iş modelini değiştirdiğinde, bu değişiklikten etkilenen tüm finansal varlıkları yeniden sınıflandırır. Finansal varlıkların yeniden sınıflandırılması, yeniden sınıflandırma tarihinden itibaren ileriye yönelik olarak uygulanır. Bu tür durumlarda, daha önce finansal tablolara alınmış olan kazanç, kayıp (değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları dâhil) veya faizler için herhangi düzeltme yapılmaz.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıkların sınıflandırılması

Aşağıdaki koşulları sağlayan finansal varlıklar sonradan itfa edilmiş maliyetleri üzerinden ölçülür:

- finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması; ve
- finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Aşağıdaki koşulları sağlayan finansal varlıklar ise gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür:

- finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması; ve
- finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Bir finansal varlık, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülüyorsa, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülür.

İlk defa finansal tablolara almada Grup, ticari amaçla elde tutulmayan özkaynak aracına yapılan yatırımını gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda, geri dönülemeyecek bir tercihte bulunulabilir.

(i) İtfa edilmiş maliyet ve etkin faiz yöntemi

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden gösterilen finansal varlıklara ilişkin faiz geliri etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanır. Etkin faiz yöntemi bir borçlanma aracının itfa edilmiş maliyetini hesaplama ve faiz gelirini ilgili döneme dağıtma yöntemidir. Bu gelir, aşağıdakiler dışında, finansal varlığın brüt defter değerine etkin faiz oranı uygulanarak hesaplanır:

(a) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, ilk defa finansal tablolara alınmasından itibaren, finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine krediye göre düzeltilmiş etkin faiz oranını uygular.

(b) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlık olmayan ancak sonradan kredi-değer düşüklüğüne uğramış finansal varlık haline gelen finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, sonraki raporlama dönemlerinde, varlığın itfa edilmiş maliyetine etkin faiz oranını uygular.

Faiz geliri, sonraki muhasebeleştirilmede itfa edilmiş maliyetleri ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılmış borçlanma araçları için etkin faiz yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıkların sınıflandırılması (devamı)

(ii) Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

İtfa edilmiş maliyetleri üzerinden veya gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülme kriterini karşılamayan finansal varlıklar gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülürler.

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar her dönem sonunda gerçeğe uygun değerlerinden ölçülür ve tüm gerçeğe uygun değer değişimleri, ilgili finansal varlıklar finansal riskten korunma işlemlerinin (bakınız korunma muhasebesi politikası) bir parçası olmadıkları sürece, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Kur farkı kazanç ve kayıpları

Finansal varlıkların yabancı para cinsinden gösterilen defter değeri, ilgili yabancı para birimiyle belirlenir ve her raporlama döneminin sonunda geçerli kurdan çevrilir. Özellikle,

- itfa edilmiş maliyetinden gösterilen ve tanımlanmış bir riskten korunma işleminin bir parçası olmayan finansal varlıklar için kur farkları kar veya zararda muhasebeleştirilir;
- gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen ve tanımlanmış bir riskten korunma işleminin bir parçası olmayan borçlanma araçlarının itfa edilmiş maliyetleri üzerinden hesaplanan kur farkları, dönem kar veya zararında muhasebeleştirilir. Oluşan diğer tüm kur farkları, diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir;
- gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılarak ölçülen ve tanımlanmış bir riskten korunma işleminin parçası olmayan finansal varlıklara ilişkin kur farkları dönem kar veya zararda muhasebeleştirilir; ve
- gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynak araçlarına ilişkin kur farkları diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, itfa edilmiş maliyetleri üzerinden gösterilen veya gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları, kira alacakları, ticari alacaklar, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan varlıklar ve ayrıca finansal teminat sözleşmelerine yapılan yatırımlarına dair beklenen kredi zararları için finansal tablolarında değer düşüklüğü karşılığı ayırır. Beklenen kredi zararı tutarı her raporlama döneminde ilgili finansal varlığın ilk kez finansal tablolara alınmasından bu yana kredi riskinde oluşan değişiklikleri yansıtacak şekilde güncellenir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Grup önemli finansman unsuru olmayan ticari alacaklar, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan varlıklar için basitleştirilmiş yaklaşımdan faydalanarak değer düşüklüğü karşılıklarını, ilgili finansal varlıkların ömürleri boyunca beklenen kredi zararına eşit tutarda hesaplar.

Grup diğer tüm finansal araçları için, ilk muhasebeleştirmeden bu yana eğer kredi riskinde önemli bir artış olduysa ömür boyu beklenen kredi zararlarını muhasebeleştirir. Ancak finansal aracın kredi riski ilk muhasebeleştirmeden bu yana önemli bir artış göstermemişse Grup o finansal araç için 12 aylık beklenen kredi zararı tutarında zarar karşılığını muhasebeleştirir.

Beklenen kredi zararlarının ölçümü ve muhasebeleştirilmesi

Beklenen kredi zararlarının ölçümü, temerrüt ihtimali, temerrüt halinde kayıp (örneğin temerrüt varsa kaybın büyüklüğü) ve temerrüt halinde riske esas tutarın bir fonksiyonudur. Temerrüt olasılığı ve temerrüt halinde kaybın değerlendirilmesi, ileriye dönük bilgilerle düzeltilmiş geçmişe ait verilere dayanır. Finansal varlıkların temerrüt halinde riske esas tutarı, ilgili varlıkların raporlama tarihindeki brüt defter değeri üzerinden yansıtılır.

Finansal varlıkların beklenen kredi zararı, Grup'un sözleşmeye dayalı olarak vadesi geldikçe gerçekleşecek nakit akışlarının tamamı ile Grup'un tahsil etmeyi beklediği nakit akışlarının tamamı arasındaki farkın (tüm nakit açıklarının) başlangıçtaki etkin faiz oranı (ya da satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar için krediye göre düzeltilmiş etkin faiz oranı) üzerinden hesaplanan bugünkü değeridir.

Finansal varlıkların finansal tablo dışı bırakılması

Grup yalnızca finansal varlıktan kaynaklanan nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan hakların süresi dolduğunda veya finansal varlığı ve finansal varlığın sahipliğinden kaynaklanan her türlü risk ve getirileri önemli ölçüde başka bir işletmeye devrettiğinde o finansal varlığı finansal tablo dışı bırakır.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen bir finansal varlık finansal tablo dışı bırakılırken varlığın defter değeri ve tahsil edilen ve edilecek bedel arasındaki fark kar veya zararda muhasebeleştirilir. Ayrıca, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan bir borçlanma aracının finansal tablo dışı bırakılmasında, daha önce ilgili araca ilişkin yeniden değerlendirme fonunda biriken toplam kazanç veya kayıp, kar veya zararda yeniden sınıflandırılır. Grup'un ilk muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçmeyi tercih ettiği bir özkaynak aracının finansal tablo dışı bırakılması durumundaysa, yeniden değerlendirme fonunda biriken toplam kazanç veya kayıp kar veya zararda muhasebeleştirilmez, doğrudan birikmiş karlara transfer edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal yükümlülükler

İşletme, finansal yükümlülüğü ilk defa finansal tablolara alırken gerçeğe uygun değerinden ölçer. Gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılanlar dışındaki yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir.

İşletme, aşağıdakiler dışında kalan tüm finansal yükümlülüklerini sonraki muhasebeleştirme itfa edilmiş maliyetinden ölçülen olarak sınıflandırır:

(a) Gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler: Bu yükümlülükler, türev ürünler de dâhil olmak üzere, sonraki muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değerinden ölçülür.

(b) Finansal varlığın devredilmesi işleminin finansal tablo dışı bırakma şartlarını taşıması veya devam eden ilişki yaklaşımının uygulanması durumunda ortaya çıkan finansal yükümlülükler: Grup, bir varlığı devam eden ilişkisi ölçüsünde finansal tabloda göstermeye devam ettiği durumda, finansal tabloya buna bağlı bir yükümlülük de yansıtır. Devredilen varlık ve buna bağlı yükümlülük, işletmenin elinde tutmaya devam ettiği hak ve mükellefiyetleri yansıtacak şekilde ölçülür. Devredilen varlığa bağlı yükümlülük, devredilen varlığın net defter değeri ile aynı usulde ölçülür.

(c) TFRS 3'ün uygulandığı bir işletme birleşmesinde edinen işletme tarafından finansal tablolara alınan şarta bağlı bedel: İlk defa finansal tablolara alınmasından sonra, bu tür bir şarta bağlı bedeldeki gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılarak ölçülür.

İşletme, herhangi bir finansal yükümlülüğü yeniden sınıflandırmaz.

Finansal yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılması

Grup finansal yükümlülükleri yalnızca Grup'un yükümlülükleri ortadan kalktığında, iptal edildiğinde veya zaman aşımına uğradığında finansal tablo dışı bırakır. Finansal tablo dışı bırakılan finansal yükümlülüğün defter değeri ve devredilen nakit dışı varlıklar veya üstlenilen yükümlülükler dahil olmak üzere ödenen veya ödenecek tutar arasındaki fark, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Türev finansal araçlar

Türev finansal araçlara ilişkin ayrıntılı bilgiler Dipnot 29'da verilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Türev finansal araçlar (devamı)

Türev araçlar, ilgili türev sözleşmesinin yapıldığı tarih itibarıyla gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilir ve takip eden tarihlerde de her raporlama döneminde gerçeğe uygun değerlerinden yeniden ölçülür. Sonuçta ortaya çıkan kazanç veya kayıp, eğer ilgili türev finansal riskten korunma aracı olarak belirlenmemiş ve etkinliği kanıtlanmamışsa kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Pozitif gerçeğe uygun değeri olan bir türev araç, finansal varlık olarak muhasebeleştirilirken negatif gerçeğe uygun değeri olan bir türev araç, finansal yükümlülük olarak muhasebeleştirilir. Türev araçlar, Grup'un bu araçları netlemeye ilişkin yasal hakkı ve niyeti olması dışında net olarak gösterilmezler. Türev aracın vadesine kalan sürenin 12 aydan uzun olması ve 12 ay içerisinde gerçekleşmesinin veya sonuçlandırılmasının beklenmediği durumlarda duran varlık ya da uzun vadeli yükümlülük olarak finansal tablolarda gösterilir. Kalan türev araçlar, dönen varlık ya da kısa vadeli yükümlülük olarak sunulur.

Finansal riskten korunma muhasebesi

Grup bazı türev araçları, gerçeğe uygun değer değişiminden korunma, nakit akış riskinden korunma ya da uygun olması durumunda yurtdışı işletmelerdeki net yatırım riskinden korunma işlemlerinden kaynaklanan döviz kuru riski ve faiz oranı riskine ilişkin olarak finansal riskten korunma aracı olarak tanımlamaktadır. Kesin taahhütlerdeki döviz kuru riskinden korunma işlemleri, nakit akış riskinden korunma riski olarak muhasebeleştirilir.

Korunma ilişkisinin başlangıcında, Grup, korunma aracı ve korunulan kalem arasındaki ilişkiyi, risk yönetimi amaçları ve çeşitli korunma işlemlerini yönetme stratejileriyle birlikte belgeler. Buna ek olarak, Grup korunma işleminin başlangıcında ve devamında, ilgili aracın etkinliğine ilişkin aşağıda belirtilen değerlendirmeleri yapar:

- korunulan kalem ile korunma amacıyla edinilen araç arasında ekonomik bir ilişki bulunması;
- kredi riski etkisinin, ekonomik ilişkiden kaynaklanan değer değişikliklerini yönlendirmemesi; ve
- korunma ilişkisinin korunma oranı, Grup'un fiilen koruduğu kalemin miktarı ile söz konusu miktardan korunmak için fiilen kullandığı korunma aracının miktarından kaynaklanan oranla aynı olması

Korunma ilişkisinin, korunma oranı için korunma işleminin etkinliğine ilişkin oranları karşılamadığı ancak bu tanımlanmış korunma ilişkisi için risk yönetimi amaçlarının aynı kalması durumunda Grup, gerekli kriterleri yeniden karşılamak için korunma ilişkisinin korunma oranını değiştirir (korunmayı yeniden dengelenmesi gibi). Grup, ileriye dönük sözleşmelerin gerçeğe uygun değerinde (yani ileriye dönük unsurlar da dahil olmak üzere) tüm değerleme riskini, ileriye dönük sözleşmeleri içeren tüm riskten korunma ilişkileri için riskten korunma aracı olarak belirler.

Finansal riskten korunma amaçlı kullanılan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin ayrıntıları Dipnot 29 ve 31'de açıklanmıştır.

Özkaynaklar altında muhasebeleştirilen korunma fonunun hareketleri Dipnot 26'da ayrıntılı olarak verilmiştir.

Grup konsolide finansal tablolarındaki finansal araçlarını 31 Aralık 2017 tarihine kadar TMS 39 kapsamında muhasebeleştirmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kur Değişiminin Etkileri

Yabancı Para İşlem ve Bakiyeler

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Bilançoda yer alan dövizde endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmektedir. Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL'ye çevrilmektedir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştukları dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilirler:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları,
- Yurtdışı faaliyetindeki net yatırımın bir parçasını oluşturan, çevrim yedeklerinde muhasebeleştirilen ve net yatırımın satışında kar ya da zararla ilişkilendirilen, ödenme niyeti ya da ihtimali olmayan yurtdışı faaliyetlerden kaynaklanan parasal borç ve alacaklardan doğan kur farkları.

Yabancı Ülkelerde Faaliyet Gösteren Bağlı Ortaklıklar, İş Ortaklıkları ve İştiraklerin Finansal Tabloları

Grup'un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve özkaynağın ayrı bir bileşeninde biriktirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Pay Başına Kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net karın, yıl boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Grup satılan araçlar için satış tarihinden sonra araç modellerine göre değişen süreler boyunca bakım ve tamir hizmeti sağlamaktadır. Garanti kapsamında bulunan araçlar için tahmin edilen garanti karşılık tutarı, geçmiş dönemlerde gerçekleşen giderlere göre revize edilmektedir (Dipnot:15).

Garantiler

Garanti maliyetleriyle ilgili karşılıklar, Grup’a ait yükümlülüklerin karşılanması için yönetim tarafından tahmin edilen en uygun harcamalara göre, ilgili ürünlerin satış tarihinde muhasebeleştirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Bölümlere göre raporlama, Grup'un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merciiine yapılan raporlamayla yeknesaklığını sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. Grup'un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınmasından ve bölümlerin performansının değerlendirilmesinden sorumludur. "Diğer" altında birleştirilen bölümler raporlanabilir bölüm olmak için yeterli sayısal alt sınırları karşılayamamaları nedeniyle bölümlere göre raporlamanın sunumu için birleştirilmiştir.

Raporlanabilir bölüm, bölüm bilgileri açıklanması zorunlu olan bir endüstriyel bölüm veya coğrafi bölümdür. Endüstriyel bölümler, belirli bir mal veya hizmeti ya da birbirleriyle ilişkili mal veya hizmet grubunu sağlama veya risk ve fayda açısından Grup'un diğer bölümlerinden farklı özelliklere sahip bölümlerdir. Coğrafi bölümler, Grup'un belirli bir ekonomik çevrede mal veya hizmet temin eden ve risk ve fayda açısından başka bir ekonomik çevre içerisinde faaliyet gösteren diğer bölümlerden farklı özelliklere sahip bölümlerdir.

Bir endüstriyel veya coğrafi bölümün, raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için, işletme dışı müşterilere yapılan satışlar ve bölümler arası satışlar veya transferler de dahil olmak üzere, raporlanan hasılatının, işletme içi ve dışı tüm faaliyet bölümlerinin toplam hasılatının yüzde 10'unu veya daha fazlasını oluşturması, raporlanan kâr veya zararın yüzde 10'u veya daha fazlasını oluşturması veya varlıklarının, tüm endüstriyel veya coğrafi bölümlerinin toplam varlıklarının yüzde 10'u veya daha fazlası olması gerekmektedir. Yönetimin bölüme ilişkin bilgilerin finansal tablo kullanıcıları için faydalı olacağına inanması durumunda, yukarıdaki sayısal alt sınırlardan herhangi birini karşılamayan endüstriyel veya coğrafi bölümleri de raporlanabilir bölümler olarak değerlendirilebilir ve bunlara ilişkin bilgiler ayrı olarak açıklanabilir (Dipnot:4).

Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet teşviki, işletmenin teşvikin elde edilmesi için gerekli koşulları yerine getireceğine ve teşvikin elde edileceğine dair makul bir güvence olmadan finansal tablolara yansıtılmaz.

Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik şekilde kâr veya zarara yansıtılır. Bir finansman aracı olan devlet teşvikleri, finanse ettikleri harcama kalemini netleştirmek amacıyla kâr veya zararda muhasebeleştirilmek yerine, kazanılmamış gelir olarak finansal durum tablosu ile ilişkilendirilmeli ve ilgili varlıkların ekonomik ömrü boyunca sistematik şekilde kâr veya zarara yansıtılmalıdır.

Önceden gerçekleşmiş gider veya zararları karşılamak ya da işletmeye gelecekte herhangi bir maliyet gerektirmeksizin acil finansman desteği sağlamak amacıyla verilen devlet teşvikleri, tahsil edilebilir hale geldiği dönemde kâr ya da zararda muhasebeleştirilir.

Devletten piyasa faiz oranından düşük bir oranla alınan kredinin faydası, devlet teşviki olarak kabul edilir. Düşük faiz oranının yarattığı fayda, kredinin başlangıçtaki defter değeri ile elde edilen kazanımlar arasındaki fark olarak ölçülür.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, kar veya zarar tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Kıdem tazminatları:

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* Standardı ("TMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir.

Nakit Akış Tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Sermaye ve Temettüleri

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, temettü kararının alındığı dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar

2.5. notta belirtilen muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde yönetim, finansal tablolarda muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde önemli etkisi olan aşağıdaki yorumları yapmıştır:

(a) Edim yükümlülüklerinin yerine getirilme zamanının belirlenmesindeki hükümler

Yönetim değerlendirmelerini yaparken, edim yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve bunlara ilişkin tahsis edilen işlem bedellerinin hasılat olarak kayıtlara alınmasına ilişkin olarak TFRS 15'te belirtilen detaylı koşulları, özellikle mal ve hizmetlere ilişkin kontrolün müşteriye geçip geçmediğini, göz önünde bulundurmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar (devamı)

(b) Maddi varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar faydalı ömürleri

Maddi ve maddi olmayan varlıklar (arsalar ile tesis, makine ve cihazlar hariç) elde etme maliyetinden birikmiş amortisman ve varsa değer düşüklüğü düşüldükten sonraki net değeri ile gösterilmektedir. Amortisman, maddi varlıkların faydalı ömürleri baz alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Faydalı ömürler yönetimin en iyi tahminlerine dayanır, her bilanço tarihinde gözden geçirilir ve gerekirse düzeltme yapılır.

(c) Karşılıklar

Karşılıklar, Grup'un geçmiş olaylar sonucunda, elinde bulundurduğu yasal ya da yaptırımcı bir yükümlülüğün mevcut bulunması ve bu yükümlülüğü yerine getirmek amacıyla geleceğe yönelik bir kaynak çıkışının muhtemel olduğu, ayrıca ödenecek miktarın güvenilir bir şekilde tahmin edilebildiği durumlarda ayrılmaktadır. Grup karşılık tahminlerini belirlerken geçmişteki ve dönem içerisindeki gerçekleşme oranlarını dikkate almaktadır (Dipnot 15).

(d) Kullanılabilir mali zararlar

Grup vergiye esas finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Grup'un gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararlar ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Grup, söz konusu ertelenmiş vergi varlıklarını muhasebeleştirirken, gelecekteki kar projeksiyonlarını ve cari dönemlerde oluşan zararların son kullanılabileceği tarihleri göz önünde bulundurmıştır. Bu konu ile ilgili oluşan nihai vergisel sonuçların başlangıçta kaydedilen tutarlardan farklı olduğu durumlarda, bu farklar belirlendiği dönemlerdeki gelir vergisi ve ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerini etkileyebilecektir (Dipnot:27).

(e) Şüpheli alacak karşılığı

Şüpheli hale gelen ticari alacaklar için Şirket vadesi geçmiş ve tahsilat imkânı azaldığı öngörülen alacaklar için geçmiş tahsil edilmeme tecrübesine de dayanarak karşılık ayırmaktadır (Dipnot:6).

(f) Yapılmakta olan yatırımlar ve aktifleştirilen geliştirme giderleri

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 233.627.430 TL (31 Aralık 2017: 174.214.975 TL) tutarındaki yapılmakta olan yatırımlar halen yatırımı devam eden projelere ilişkin maddi ve maddi olmayan varlık yatırımlarından oluşmaktadır. Söz konusu projeler tamamlanmalarını takiben, aktifleştirilip amortisman ayırma yoluyla giderleştirilecektir. Ayrıca Grup'un 282.330.104 TL (31 Aralık 2017: 276.576.299 TL) tutarında maddi olmayan duran varlıklar altında aktifleştirdiği projelere ilişkin geliştirme giderleri bulunmaktadır. Ekonomik fayda sağlamayacak duruma gelen yapılmakta olan yatırımlar ve geliştirme maliyetleri dönem içinde gider yazılarak aktiften çıkartılır. Grup yönetimi en iyi tahminleri doğrultusunda yatırımlardan elde edeceği ekonomik faydanın defter değerlerinden yüksek olduğunu öngörmektedir.

(g) Borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesi

Grup, özellikle varlıkların üretimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen borçlanma maliyetlerini aktifleştirmektedir. Dönem içinde aktifleştirilen borçlanma maliyetlerine ilişkin detay Dipnot 11'de açıklanmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar (devamı)

(h) Stok değer düşüklüğü

Stok değer düşüklüğü Grup'un muhasebe politikası çerçevesinde belirlenmekte olup stokların hareketsiz bekleme süreleri ve olası değer kayıpları değerlendirilerek hesaplanmaktadır (Dipnot:9).

(i) Yatırım indirimi, Ar-ge indirimi ve Nakdi sermaye artışı faiz indirimi

Grup, yapılan değerlendirme neticesinde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu çerçevesinde müteakip dönemlerde indirimli kurumlar vergisinden yararlanılabileceğini öngörerek, ilk tespitlerine istinaden teşvik kapsamındaki toplam 231.240.330 TL tutarındaki yatırıma istinaden 31.576.948 TL tutarındaki indirimli kurumlar vergisi için 31 Aralık 2018 tarihinden itibaren ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2017: 24.304.270 TL) (Dipnot:27). Teşvik kapsamındaki yatırım tutarının kesinleşmesini takiben Grup'un teşvik kapsamındaki yatırım tutarının cari dönemdeki tespitlerinden farklı olduğu durumlarda, bu farklar ertelenmiş vergi varlığını etkileyebilecektir.

(j) Zarar karşılığı hesaplaması

Beklenen zarar karşılıklarını ölçerken Grup, gelecekteki farklı ekonomik koşullar ve bu koşulların birbirlerini nasıl etkileyeceği konusundaki varsayımlara dayanan makul ve desteklenebilir ileriye dönük bilgiler kullanır. Temerrüt halinde kayıp, temerrüde düşen zararın tahminidir. Teminat ve kredi geliştirmelerinden kaynaklanan nakit akımlarını dikkate alarak borç verenin tahsil etmeyi beklediği alacaklarıyla sözleşmelerdeki nakit akışları arasındaki farka dayanmaktadır. Temerrüt olasılığı beklenen kredi zararlarının ölçülmesinde önemli bir girdidir. Temerrüt olasılığı, belirli bir zaman diliminde temerrüt olasılığının tahminidir; hesaplanması geçmiş verileri, varsayımları ve gelecekteki koşulların beklentilerini içerir.

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

İştirakler

Önemli iştiraklerin detayı:

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup'un önemli iştiraklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Şirket ismi	Kuruluş ve faaliyet konusu	Geçerli para birimi	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
			31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. ("Karsan Pazarlama") (*)	Distribütör	Türk Lirası	%25	%25
Yukarıdaki iştirak bu konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir.				

(*) Şirket'in 28 Eylül 2017 ve 29 Eylül 2017 tarihli özel durum açıklamalarında detaylı olarak açıklandığı üzere, Şirketin %25 oranında ortağı olduğu Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. (Karsan Pazarlama)'de sahip olduğu B Grubu paylara ait yönetsel imtiyaz 28 Eylül 2017 tarihinde düzenlenen Karsan Pazarlama Genel Kurulu'nda yapılan esas sözleşme değişikliği ile kaldırılmıştır. Bu kapsamda, Şirketin, Karsan Pazarlama'da sahip olduğu ortaklık oranı dikkate alındığında, Karsan Pazarlama üzerinde kontrol gücü kalmamıştır. Dolayısıyla, Şirket'in 30 Eylül 2017 tarihli özet konsolide finansal tablolarından başlamak üzere Karsan Pazarlama, tam konsolidasyon yerine özkaynak yöntemiyle konsolidasyona dahil edilmektedir. İmtiyaz hakkının iptali nedeniyle Şirket'in 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren konsolide özkaynak değişim tablosunda 39.142.922 TL tutarında artış meydana gelmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

İştirakler (devamı)

Grup'un önemli iştirakleri ile ilgili özet finansal bilgileri aşağıda açıklanmıştır. Bu özet finansal bilgiler iştiraklerin TFRS'ye uygun olarak hazırlanan ve özkaynak yöntemi için Grup tarafından düzeltilen finansal tablolarındaki tutarları göstermektedir.

	Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş.	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Dönen varlıklar	6.244.423	9.982.584
Duran varlıklar	180.910	905.580
Kısa vadeli yükümlülükler	(12.543.456)	(30.024.084)
Uzun vadeli yükümlülükler	-	(971.197)
Toplam	(6.118.123)	(20.107.117)
	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ekim- 31 Aralık 2017
Hasılat	2.639.697	-
Dönem karı/zararı	(11.030.851)	(5.822.425)
Diğer kapsamlı gider	-	-
Toplam kapsamlı gider	(11.030.851)	(5.822.425)
İştirakten alınan temettüler	-	-

Yukarıdaki özet finansal bilgilerin iştiraklerin konsolide finansal tablolardaki defter değeri ile mutabakatı:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İştirakin net varlıkları	(6.118.123)	(20.107.117)
Grup'un iştirakteki payı	%25	%25
Grup'un iştirak paylarının defter değeri	-	-

Konsolide finansal tablolara yansıtılmayan iştirak zararı payları

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Konsolide finansal tablolara yansıtılmayan iştirak zararı payları	(1.529.531)	(5.026.779)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Raporlanabilir bölüm, bölüm bilgileri açıklanması zorunlu olan bir endüstriyel bölüm veya coğrafi bölümdür. Endüstriyel bölümler, belirli bir mal veya hizmeti ya da birbirleriyle ilişkili mal veya hizmet grubunu sağlama veya risk ve fayda açısından Grup'un diğer bölümlerinden farklı özelliklere sahip bölümlerdir. Coğrafi bölümler, Grup'un belirli bir ekonomik çevrede mal veya hizmet temin eden ve risk ve fayda açısından başka bir ekonomik çevre içerisinde faaliyet gösteren diğer bölümlerden farklı özelliklere sahip bölümlerdir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Türkiye	654.413.603	590.132.440
İhraç kayıtlı satışlar	453.745.684	246.542.456
İtalya	335.406.439	140.954.569
Romanya	44.947.909	7.629.605
Makedonya	7.633.293	2.056.352
Polonya	3.132.736	2.740.553
Slovakya	2.295.437	1.089.372
Yunanistan	1.463.027	744.680
Bulgaristan	438.476	535.614
Portekiz	435.756	-
Fransa	233.325	32.050
Diğer (*)	465.719	383.502
	1.504.611.404	992.841.193

(*) Diğer kırılımı Hong Kong, Macaristan, Güney Kore, Almanya, Avusturya, Litvanya, Gürcistan ve İspanya'dan oluşmaktadır. (2017: Almanya, Avusturya, İspanya, Litvanya ve Güney Kore'den oluşmaktadır.)

Grup'un ana faaliyet konusu otomotiv ve benzeri araçlar ile yedek parça üretimi olup, Grup Yönetimi'nin performansı değerlendirdiği ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren beş faaliyet bölümü bulunmaktadır. Grup'un bu faaliyet bölümleri sözleşmeli olarak üretimi ve yurtiçi dağıtımını gerçekleştiren araçlara ilişkin raporlamanın yapıldığı minibüs, ihale karşılığı belediyeler için ürettiği otobüslere ilişkin raporlamanın yapıldığı otobüs, kendi markası ile ürettiği ticari araçlara ilişkin raporlamanın yapıldığı Karsan, yedek parça üretimine ilişkin raporlamanın yapıldığı yedek parça ve traktör kabin ve katofarez işlemlerine ilişkin raporlamanın yapıldığı endüstriyel satışlardır. Bölümlerin performansının düzenli olarak değerlendirilmesinde, esas faaliyet karı veya zararı dikkate alınmakla beraber, esas faaliyetlerden diğer gider ve gelirler kalemlerinin dağıtımını yapılmamaktadır. Bunun yanı sıra, karar almaya yetkili merciine varlık ve yükümlülüklerle ilgili bir periyodik bir bilgilendirme yapılmadığı için varlık ve yükümlülüklerin bölümlere göre raporlaması yapılmamıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2018	Toplam	Karsan Markalı Ürünler	Endüstriyel ve Yedek parça	Diğer Markalı Satışlar	Diğer
Hasılat	1.441.587.850	187.541.444	135.013.973	1.091.515.438	27.516.995
Satışların maliyeti (-)	(1.224.801.604)	(192.434.052)	(105.060.598)	(898.505.316)	(28.801.638)
Ticari faaliyetlerden brüt kar/(zarar)	216.786.246	(4.892.608)	29.953.375	193.010.122	(1.284.643)
Finans sektörü faaliyetleri hasılatı	241.606.076	-	-	241.606.076	-
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti (-)	(178.582.522)	-	-	(178.582.522)	-
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kâr	63.023.554	-	-	63.023.554	-
Brüt kar/(zarar)	279.809.800	(4.892.608)	29.953.375	256.033.676	(1.284.643)
Pazarlama giderleri (-)	(83.190.637)	(40.685.807)	(5.499.461)	(37.005.369)	-
Genel yönetim giderleri (-)	(47.101.954)	(9.686.176)	(4.264.142)	(33.028.411)	(123.225)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(9.284.865)	(2.995.660)	(224.099)	(6.065.106)	-
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	117.984.842	13.940.852	11.710.061	90.701.628	1.632.301
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(30.834.473)	(4.168.678)	(3.002.862)	(23.259.016)	(403.917)
Esas faaliyet karı/(zararı)	227.382.713	(48.488.077)	28.672.872	247.377.402	(179.484)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2017	Toplam	Karsan Markalı Ürünler	Endüstriyel ve Yedek parça	Diğer Markalı Satışlar	Diğer
Hasılat	953.186.497	206.576.154	195.868.965	528.935.855	21.805.523
Satışların maliyeti (-)	(849.103.192)	(207.450.293)	(170.913.084)	(449.939.884)	(20.799.931)
Ticari faaliyetlerden brüt kar/(zarar)	104.083.305	(874.139)	24.955.881	78.995.971	1.005.592
Finans sektörü faaliyetleri hasılatı	198.645.447	-	-	198.645.447	-
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti (-)	(158.990.751)	-	-	(158.990.751)	-
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kâr	39.654.696	-	-	39.654.696	-
Brüt kar/(zarar)	143.738.001	(874.139)	24.955.881	118.650.667	1.005.592
Pazarlama giderleri (-)	(41.969.239)	(21.375.794)	(17.836.313)	(2.720.623)	(36.509)
Genel yönetim giderleri (-)	(37.831.898)	(15.805.848)	(13.721.072)	(6.699.702)	(1.605.276)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(6.630.883)	(3.840.854)	(2.790.029)	-	-
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	123.888.897	11.235.794	92.201.169	8.619.620	11.832.314
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(12.102.832)	(1.247.292)	(9.544.867)	(956.869)	(353.804)
Esas faaliyet karı/(zararı)	169.092.046	(31.908.133)	73.264.769	116.893.093	10.842.317

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Şirket ile Şirket'in ilişkili tarafları olan bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler konsolidasyon sırasında elimine edildiklerinden, bu notta açıklanmamıştır.

İlişkili taraflardan olan ticari alacaklar genellikle satış işlemlerinden kaynaklanmaktadır ve yaklaşık vadeleri 75 gündür.

İlişkili taraflara olan ticari borçlar genellikle alım işlemlerinden doğmaktadır ve yaklaşık vadeleri 75 gündür.

Grup ile diğer ilişkili taraflar arasındaki işlemlerin detayları aşağıda açıklanmıştır.

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	31 Aralık 2018	
	Alacaklar	Borçlar
	Kısa vadeli	Kısa vadeli
	Ticari	Ticari
Kıraça Holding A.Ş.	-	(2.472.821)
Karland Otomotiv A.Ş.	850.766	-
Heksagon Mühendislik A.Ş.	-	(2.927.025)
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	-	(5.184.128)
Industria Italiana Autobus S.p.a.	184.684.503	-
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	(442.199)
Kırsan Turizm ve Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	-	(217.120)
Kök Ulaşım Taşımacılık A.Ş.	173.497	-
Karsan Otomotiv Sanayi Mamülleri Pazarlama A.Ş.	12.096.353	-
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	(1.076)
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	-	(2.718)
Mercan Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	627	-
Diğer	-	(2.159)
İlişkili taraflarla olan mutabakat farklarına ait karşılıklar		
Heksagon Mühendislik A.Ş.	-	(12.789.402)
	197.805.746	(24.038.648)
İlişkili taraflarla olan bakiyeler	31 Aralık 2017	
	Alacaklar	Borçlar
	Kısa vadeli	Kısa vadeli
	Ticari	Ticari
Kıraça Holding A.Ş.	-	(1.103.441)
Karland Otomotiv A.Ş.	772.636	-
Heksagon Mühendislik A.Ş.	-	(4.863.039)
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	-	(1.838.141)
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	(223.918)
Kırsan Turizm ve Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	20.439	-
Karsan Otomotiv Sanayi Mamülleri Pazarlama A.Ş.	28.523.749	-
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	(1.083)
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	-	(843)
Diğer	-	(2.159)
	29.316.824	(8.032.624)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2018

İlişkili Taraflarla Olan İşlemler	Hizmet Alımı	Alımlar	Satışlar	Alınan Faizler	Verilen Faizler	Kira Gideri	Diğer Gelirler/ (Giderler)
Kıraça Holding A.Ş.	(5.122.801)	(6.000)	130.467	-	(80.940)	-	590
Kırsan Turizm ve Otomotiv San.ve Tic. A.Ş.	(4.330.943)	-	-	-	-	-	406
Heksagon Mühendislik A.Ş.	(18.739.296)	(8.842)	-	-	-	-	(12.978.069)
Karsa Otomotiv Pazarlama Ticaret A.Ş.	-	(1.167)	-	-	-	-	-
Karland Otomotiv A.Ş.	(164.997)	(383.244)	3.227.398	2.403	-	-	993
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	(524.672)	-	138.664	-	-	(128.742)	-
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	-	(2.401)
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	-	(826.671)	-	-	-	-	-
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	(142.834)	(13.025.790)	72.759	-	(80.422)	-	-
Karsan Otomotiv Sanayi Mamülleri Pazarlama A.Ş.	-	(330.103)	-	8.667.175	-	-	322.304
Kök Ulaşım Taşımacılık A.Ş.	-	-	-	-	-	-	173.497
Mercan Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	-	-	-	-	-	-	(11.671)
	(29.025.543)	(14.581.817)	3.569.288	8.669.578	(161.362)	(128.742)	(12.494.351)

Grup'un ilişkili şirketlerinden Industria Italiana Autobus S.p.a., 12 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ilişkili şirket statüsü kazandığından ilişkili taraflarla olan işlemler detayında gösterilmemiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2017							
İlişkili Taraflarla Olan İşlemler	Hizmet Alımı	Alımlar	Satışlar	Alınan Faizler	Verilen Faizler	Kira gideri	Diğer Gelirler/ (Giderler)
Kıraça Holding A.Ş.	(4.933.338)	-	-	-	(91.759)	-	51.382
Kırsan Turizm ve Otomotiv San.ve Tic. A.Ş.	(1.699.677)	-	-	-	-	-	-
Heksagon Mühendislik A.Ş.	(39.376.123)	(128.238)	-	-	-	-	13.518.078
Karsa Otomotiv Pazarlama Ticaret A.Ş.	(55.508)	(50.000)	-	-	-	-	-
Karland Otomotiv A.Ş.	(258.396)	(169.140)	2.269.938	-	-	-	-
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	(106.655)	(420.694)
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	-	(1.568)
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	(611.762)	-	-	-	-	-	-
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	-	(7.254.053)	34.982	-	(36.571)	-	-
Karsan Otomotiv Sanayi Mamülleri Pazarlama A.Ş.	(366)	(287.816)	169.348	1.691.921	-	-	-
	(46.935.170)	(7.889.247)	2.474.268	1.691.921	(128.330)	(106.655)	13.147.198

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

Grup, Kıracha Holding'den bilgi sistemleri, insan kaynakları, finansman ve diğer danışmanlık hizmetleri almaktadır.

Grup, Sirena Marine firmasından; minibüs, midibüs ve otobüs üretimlerinde ihtiyacı olan, bazı iç giydirme vb. parçalar ile bu parçalar için kalıp ve ekipman tedarik etmektedir.

Grup, İstanbul'daki ofis için Kök Ziraat A.Ş.'ye aylık olarak kira ödemektedir. Söz konusu ofisin güvenlik, doğalgaz, bakım onarım, temizlik ve diğer ortak giderleri Kök Ziraat A.Ş. tarafından aylık olarak faturalanmaktadır.

Grup, Heksagon Mühendislik'ten, üretmiş olduğu ve üreteceği araçlarla ilgili ihtiyaç duyduğu konularda mühendislik ve tasarım hizmeti almaktadır.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Şirket'in, üst düzey yönetim kadrosu Yönetim Kurulu üyeleri, İcra Kurulu ve Şirket genel müdür ve yardımcılarının oluşmaktadır. Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar ise ücret, prim, sağlık sigortası ve ulaşım gibi faydaları içermektedir. Dönem içerisinde üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Ücretler ve diğer kısa vadeli faydalar	3.369.968	2.614.891
	3.369.968	2.614.891

6. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

a) Ticari Alacaklar:

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un ticari alacaklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli ticari alacaklar		
Ticari alacaklar	190.454.115	263.868.724
Alacak senetleri	34.333.863	47.274.683
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Dipnot:5)	197.805.746	29.316.824
Gelir tahakkukları (*)	105.377.172	76.910.756
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(1.942.298)	(1.081.609)
Beklenen zarar karşılığı (-)	(3.523.272)	-
	522.505.326	416.289.378

(*) Gelir tahakkukları Grup'un projelerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilen tazminat gelirlerinden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

6. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (devamı)

Ticari alacaklar, normal iş akışında satılan ürünler veya verilen hizmetler için müşteriden olan alacaklardan oluşmaktadır. Ticari alacaklar, vadesi genel olarak 30 - 60 gün olan kısa vadeli ticari alacaklar ve belediyelerden olan 1 yıldan uzun vadeli alacaklar olarak sınıflandırılmaktadır. Grup, ticari alacaklarını sözleşmeden doğan nakit akışlarını tahsil etmek amacı ile elinde bulundurmakta ve dolayısıyla etkin faiz yöntemini kullanarak itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçmektedir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Beklenen zarar karşılığı hareketleri		
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	-	-
Muhasebe politikası değişikliği sebebiyle yapılan düzeltmeler	(352.872)	-
1 Ocak itibarıyla yeniden düzenlenmiş açılış bakiyesi	(352.872)	-
Dönem gideri (Dipnot:21)	(3.170.400)	-
Kapanış bakiyesi	(3.523.272)	-

Grup, ticari alacakları için değer düşüklüğünü ömür boyu beklenen kredi zararına göre ölçmektedir. Ticari alacaklarda beklenen kredi zararları, müşterilerin geçmişteki temerrüde düşme durumuna bakılarak, mevcut finansal durumu analiz edilerek ve ilgili müşterinin faaliyet gösterdiği endüstrinin genel ekonomik koşulları ve raporlama tarihindeki koşullar dikkate alınarak oluşturulan bir karşılık matrisi kullanılarak tahmin edilir. Grup, vadesini 90 gün ve üstünde geçmiş olan tüm alacaklara geçmiş tecrübelerinde tahsil edilememe riskine dayanarak %100'lük karşılık ayırır.

Cari dönemde, yönetimin tahminlerinde ve varsayımlarında önemli bir değişiklik olmamıştır.

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Uzun vadeli ticari alacaklar		
Ticari alacaklar (*)	75.313.902	114.769.919
Gelir tahakkukları	9.059.132	-
	84.373.034	114.769.919

(*) Grup'un, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin açmış olduğu 10 Şubat 2015 tarihli ihaleye ve Konya Belediyesi'nin açmış olduğu 5 Mayıs 2015 tarihli ihaleye ilişkin alacaklarını temsil etmektedir. Grup'un söz konusu ihalelere istinaden 62.749.310 TL'si Konya Büyükşehir Belediyesi'nden ve 90.462.876 TL'si Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nden olan toplam 153.212.186 TL (31 Aralık 2017: 173.122.413 TL) tutarındaki alacağının 75.313.902 TL tutarındaki kısmı uzun vadeli'dir. 31 Aralık 2018 itibarıyla Konya ve Kocaeli Belediyesi'nden alacakların 38.339.589 Avro tutarındaki kısmı, aynı tutardaki uzun vadeli kredilerin itfasında kullanılmak üzere temlik edilmiştir.

Grup'un, ticari alacaklarına uyguladığı standart vade 30 ile 60 gün arasındadır (31 Aralık 2017: 30 ile 60 gün).

Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir. Dövizli şüpheli alacaklar için tahakkuk etmiş kur farkları karşılıklara dahil edilmiş, aynı tutar kur farkı gelir ve giderlerine de yansıtılmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

6. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (devamı)

Grup'un şüpheli ticari alacaklar karşılığına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Şüpheli ticari alacak karşılığı hareketleri		
Açılış bakiyesi	(1.081.609)	(8.499.007)
Dönem gideri (Dipnot:21)	(875.689)	(170.427)
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	-	1.368.271
Tahsilatlar (Dipnot:22)	15.000	-
Kayıtlardan silinen karşılıklar (Dipnot:22)	-	6.219.554
Kapanış bakiyesi	(1.942.298)	(1.081.609)

Ticari ve diğer alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar 31. notta verilmiştir.

b) Ticari Borçlar:

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un ticari borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli ticari borçlar		
Ticari borçlar	(224.451.756)	(181.996.802)
İlişkili taraflarla olan mutabakat farklarına ait karşılıklar (Dipnot: 5)	(12.789.402)	-
İlişkili taraflara ticari borçlar (Dipnot:5)	(11.249.246)	(8.032.624)
Gider tahakkukları	-	(24.128)
	(248.490.404)	(190.053.554)

Grup'un ticari borçlarına ilişkin ortalama ödeme vadesi 90-120 gündür (31 Aralık 2017: 90-120 gündür).

Grup'un, tüm borçlarının kredilendirme süresi içerisinde ödenmesini temin etmek üzere uygulamaya koyduğu finansal risk yönetimi politikaları bulunmaktadır.

7. FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli finansal kiralama alacakları (*)	42.386.884	25.216.799
	42.386.884	25.216.799
Uzun vadeli finansal kiralama alacakları (*)	136.195.638	133.773.952
	136.195.638	133.773.952
Toplam finansal kiralama alacakları	178.582.522	158.990.751

(*) HMC ile imzalanan sözleşme ile ilgili yapılan yatırımların, söz konusu sözleşme koşullarının TFRS Yorum 4 kapsamında finansal kiralama işlemi içerdiği kanaatiyle finansal kiralama alacağı olarak değerlendirilmesi sonucu sınıflanan alacaklardan oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

7. FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR (devamı)

Finansal kiralama işlemlerinden alacakların ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018			31 Aralık 2017		
	Minimum finansal kiralama alacakları	Faiz	Toplam varlık	Minimum finansal kiralama öde me si	Faiz	Toplam varlık
2018	-	-	-	34.645.174	(9.428.375)	25.216.799
2019	52.977.078	(10.590.194)	42.386.884	39.684.472	(7.932.983)	31.751.489
2020	66.431.574	(8.076.592)	58.354.982	49.763.068	(6.050.075)	43.712.993
2021	82.408.788	(4.568.132)	77.840.656	61.731.401	(3.421.931)	58.309.470
	201.817.440	(23.234.918)	178.582.522	185.824.115	(26.833.364)	158.990.751

8. DİĞER ALACAKLAR

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa Vadeli Diğer Alacaklar		
Verilen depozito ve teminatlar	-	110.075
Diğer çeşitli alacaklar	73.732	100.176
	73.732	210.251

9. STOKLAR

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İlk madde ve malzeme	73.854.730	80.845.576
Yarı mamüller	75.285.587	8.209.564
Mamüller	21.970.547	6.832.881
Ticari mallar	21.808.327	19.607.695
Yoldaki mallar	181.106	1.835.465
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(8.734.226)	(7.463.699)
	184.366.071	109.867.482

1 Ocak - 31 Aralık 2018 hesap döneminde Grup'un satılan malın maliyeti hesabının 1.092.165.168 TL' lik (1 Ocak – 31 Aralık 2017: 671.886.417 TL) kısmı ilk madde malzeme sarfı ile ilgilidir.

Grup, cari yıl içerisinde çeşitli sürelerde hareket görmemiş stoklar belirlemiştir. Dolayısıyla, 8.734.226 TL (2017: 7.463.699 TL) tutarında stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

9. STOKLAR (devamı)

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Stok değer düşüklüğü karşılığı hareketleri		
Açılış bakiyesi	(7.463.699)	(14.732.337)
Dönem gideri	(1.309.305)	-
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	-	6.993.207
İptal edilen karşılık	38.778	275.431
Kapanış bakiyesi	(8.734.226)	(7.463.699)

10. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Stok alımı için verilen sipariş avansları	17.210.778	13.795.861
Gelecek aylara ait giderler	4.762.953	1.168.494
	21.973.731	14.964.355
Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gelecek yıllara ait giderler	272.214	672.428
Sabit kıymet alımı için verilen avanslar	267.343	350.243
	539.557	1.022.671
Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gelecek aylara ait gelirler (*)	59.555.751	942.498
Alınan sipariş avansları	4.377.172	8.521.284
	63.932.923	9.463.782
Uzun Vadeli Ertelenmiş Gelirler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gelecek yıllara ait gelirler (*)	13.325.243	1.003.249
	13.325.243	1.003.249

(*) Gelecek dönemlere ait gelirlerin 32.749.721 TL'si TFRS 15 etkileri kapsamında uzatılmış garanti ve bakım hizmetlerinden oluşmaktadır. Bu tutarın 12.648.577 TL'lik kısmı uzun vadeli ertelenmiş gelirler altında gösterilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>									
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	121.969.669	16.594.977	119.259.336	236.774.845	4.863.462	34.017.409	454.611	174.214.975	708.149.284
Alımlar	-	4.500	993.877	9.079.873	2.355.679	960.212	-	62.393.107	75.787.248
Yeniden değerlendirme fonu	21.551.521	-	(31.197.002)	-	-	-	-	-	(9.645.481)
Çıkışlar	-	-	-	(1.437.572)	(2.244.292)	(110.150)	(5.935)	-	(3.797.949)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	-	72.350	457.698	-	4.900	-	(2.980.652)	(2.445.704)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	143.521.190	16.599.477	89.128.561	244.874.844	4.974.849	34.872.371	448.676	233.627.430	768.047.398
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>									
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(7.468.430)	(54.024.465)	(156.900.561)	(3.575.825)	(22.106.177)	(224.054)	-	(244.299.512)
Dönem gideri	-	(573.682)	(6.695.713)	(13.221.970)	(696.356)	(3.102.175)	(36.957)	-	(24.326.853)
Çıkışlar	-	-	-	751.495	432.215	91.164	-	-	1.274.874
Yeniden değerlendirme fonu	-	-	60.720.178	-	-	-	-	-	60.720.178
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(8.042.112)	-	(169.371.036)	(3.839.966)	(25.117.188)	(261.011)	-	(206.631.313)
31 Aralık 2018 itibarıyla net defter değeri	143.521.190	8.557.365	89.128.561	75.503.808	1.134.883	9.755.183	187.665	233.627.430	561.416.085

Dönemin amortisman giderlerinin 20.667.026 TL'si (2017: 20.484.849 TL) satılan malın maliyetine (Dipnot:20), 534.766 TL'si (2017: 722.903 TL) pazarlama giderlerine (Dipnot:21), 1.610.880 TL (2017: 1.590.797 TL) genel yönetim giderlerine (Dipnot:21), 8.476 TL'si (2017: 721 TL) araştırma geliştirme giderlerine (Dipnot:21), 1.457.407 TL'si (2017: 884.417 TL) yatırım maliyetlerine yansıtılmış olup, 48.298 TL'si (2017: 1.676.789 TL) ise bakım ve onarım giderleri karşılıklardan netlenmiştir.

2018 yılı içinde maddi duran varlık alımlarına ilişkin 30.688.036 TL (31 Aralık 2017: 16.840.978 TL) tutarında borçlanma maliyeti aktifleştirilmiş ve ilgili tutar nakit akış tablosunda "Maddi Duran Varlık Alımlarından Kaynaklanan Nakit Çıkışları"nda netlenerek gösterilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>									
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	119.450.000	16.495.172	120.898.034	224.007.944	6.872.526	29.017.375	1.737.348	149.045.035	667.523.434
Alımlar	-	59.235	773.358	2.391.157	1.273.959	1.784.500	184.786	91.057.015	97.524.010
Çıkışlar	-	(41.000)	-	(673.570)	(2.037.290)	(278.449)	(1.467.523)	(1.334.333)	(5.832.165)
Transferler	2.519.669	(28.430)	(2.519.669)	-	-	-	-	-	(28.430)
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	-	-	-	-	(1.424.713)	-	-	(22.236)	(1.446.949)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	110.000	107.613	11.049.314	178.980	3.493.983	-	(64.530.506)	(49.590.616)
31 Aralık 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	121.969.669	16.594.977	119.259.336	236.774.845	4.863.462	34.017.409	454.611	174.214.975	708.149.284
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>									
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(6.911.307)	(47.659.588)	(143.215.028)	(3.691.217)	(19.259.392)	(1.560.451)	-	(222.296.983)
Dönem gideri	-	(576.113)	(6.364.877)	(13.998.133)	(1.337.136)	(3.040.212)	(44.005)	-	(25.360.476)
Çıkışlar	-	3.827	-	312.600	756.175	193.427	1.380.402	-	2.646.431
Transferler	-	15.163	-	-	-	-	-	-	15.163
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	-	-	-	-	696.353	-	-	-	696.353
31 Aralık 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(7.468.430)	(54.024.465)	(156.900.561)	(3.575.825)	(22.106.177)	(224.054)	-	(244.299.512)
31 Aralık 2017 itibarıyla net değer	121.969.669	9.126.547	65.234.871	79.874.284	1.287.637	11.911.232	230.557	174.214.975	463.849.772

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıklara ait amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	Ekonomik Ömrü
Yer altı ve yer üstü düzenleri	5-25 yıl
Binalar	7-50 yıl
Tesis, makina ve cihazlar	1-25 yıl
Taşıtlar	4-5 yıl
Demirbaşlar	3-20 yıl
Özel maliyetler	5 yıl

Grup'un arsa ve binalarının gerçeğe uygun değer ölçümleri

Grup'un sahip olduğu arsa ve binalar, yeniden değerlendirme tarihindeki gerçeğe uygun değerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü karşılığı düşülmüş tutar olan yeniden değerlendirme tutarlarıyla gösterilmiştir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un mülkiyetinde bulunan arsa ve binaların gerçeğe uygun değeri, Grup'tan bağımsız bir değerlendirme şirketi olan TSKB Gayrimenkul Değerleme A.Ş. ("TSKB") tarafından gerçekleştirilmiştir. TSKB, SPK tarafından yetkilendirilmiş olup sermaye piyasası mevzuatı uyarınca gayrimenkul değerlendirme hizmeti vermektedir ve ilgili bölgelerdeki emlakların gerçeğe uygun değer ölçümlemesinde yeterli tecrübeye ve niteliğe sahiptir.

Sahip olunan arsaların gerçeğe uygun değeri emsal karşılaştırma yaklaşımına göre belirlenmiştir.

Binaların gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde maliyet analizi yöntemi ve direkt kapitalizasyon analizi yöntemi kullanılmıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un sahip olduğu arsa ve binalara ilişkin bilgiler ile söz konusu varlıklara ilişkin gerçeğe uygun değer hiyerarşisi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

	31 Aralık 2018	Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi		
		1. Seviye TL	2. Seviye TL	3. Seviye TL
Akçalar ve Nilüfer				
Arsa	143.521.190	-	143.521.190	-
Bina	89.128.561	-	89.128.561	-

	31 Aralık 2017	Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi		
		1. Seviye TL	2. Seviye TL	3. Seviye TL
Akçalar ve Nilüfer				
Arsa	121.969.669	-	121.969.669	-
Bina	65.234.871	-	65.234.871	-

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Grup'un arsa ve binalarının gerçeğe uygun değer ölçümleri (devamı)

Grup'un arsa ve binaları, bağımsız ekspertizler tarafından en son 10 Aralık 2018 tarihinde yeniden değerlendirilmiştir. Değerlemeler güncel piyasa koşulları dikkate alınarak yapılmıştır. Ertelenmiş vergi ile netleştirilmiş yeniden değerlendirme fonu, diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilmektedir.

Grubun sahip olduğu binaların tarihi maliyet esasına göre değerlendirilmiş olması durumundaki net defter değerlerine aşağıda yer verilmiştir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Parsellenmiş arsa	37.386.152	37.386.152
Bina	49.967.971	52.938.826
Net defter değeri	87.354.123	90.324.978
Finansal kiralama yolu ile elde edilen maddi duran varlıkların net defter değeri	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Tesis makine ve cihazlar	4.360.561	5.948.676
Demirbaşlar	472.592	629.473
	4.833.153	6.578.149

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Haklar	Aktifleştirilen geliştirme giderleri	Toplam
Maliyet Değeri			
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	13.773.231	276.576.299	290.349.530
Alımlar	1.942.678	5.817.104	7.759.782
Çıkışlar	(11.699)	(2.461.197)	(2.472.896)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	47.806	2.397.898	2.445.704
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	15.752.016	282.330.104	298.082.120
Birikmiş İtfa Payları			
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	(8.723.199)	(63.857.989)	(72.581.188)
Dönem gideri	(1.415.022)	(29.107.877)	(30.522.899)
Çıkışlar	11.699	617.384	629.083
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	(10.126.522)	(92.348.482)	(102.475.004)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	5.625.494	189.981.622	195.607.116

	Haklar	Aktifleştirilen geliştirme giderleri	Toplam
Maliyet Değeri			
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	13.671.017	221.936.940	235.607.957
Alımlar	1.428.678	6.372.013	7.800.691
Çıkışlar	(715.180)	(923.090)	(1.638.270)
Transferler	28.430	-	28.430
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen	(1.039.894)	-	(1.039.894)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	400.180	49.190.436	49.590.616
31 Aralık 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	13.773.231	276.576.299	290.349.530
Birikmiş İtfa Payları			
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	(8.833.739)	(39.004.185)	(47.837.924)
Dönem gideri	(909.877)	(25.083.915)	(25.993.792)
Transferler	(15.163)	-	(15.163)
Çıkışlar	451.233	230.111	681.344
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen	584.347	-	584.347
31 Aralık 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	(8.723.199)	(63.857.989)	(72.581.188)
31 Aralık 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	5.050.032	212.718.310	217.768.342

Diğer maddi olmayan duran varlıklar, şirket içi yazılım geliştirme maliyetlerini ve diğer maddi olmayan duran varlık şirket içi geliştirme maliyetlerini kapsamaktadır.

İtfa payı giderlerinin 27.094.889 TL'si (2017: 24.424.655 TL) satılan malın maliyetine (Dipnot:20), 450.611 TL'si (2017: 88.024 TL) araştırma ve geliştirme giderlerine (Dipnot:21), 936.568 TL'si (2017: 477.712 TL) pazarlama giderlerine (Dipnot:21), 1.780.229 TL'si (2017: 1.003.401 TL) genel yönetim giderlerine (Dipnot:21) yansıtılmış olup, 260.602 TL'si (2017: Bulunmamaktadır) ise bakım ve onarım giderleri karşılıklarından netlenmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi olmayan duran varlıklar için kullanılan itfa süreleri aşağıdaki gibidir:

	Ekonomik ömür
Aktifleştirilen geliştirme giderleri	2-10 yıl
Haklar	1-20 yıl

13. KİRALAMA İŞLEMLERİ

	Asgari kira ödemeleri		Asgari kira ödemelerinin bugünkü değeri	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finansal kiralama borçları				
Finansal kiralama borçları	70.846.798	80.325.818	63.698.775	69.971.701
Bir yıl içinde	30.338.125	27.255.361	25.775.974	22.099.959
İki ile beş yıl arasındakiler	40.508.673	53.070.457	37.922.801	47.871.742
Eksi: geleceğe ait finansal giderler	(7.148.023)	(10.354.117)	-	-
Kiralama yükümlülüğünün bugünkü değeri	<u>63.698.775</u>	<u>69.971.701</u>	<u>63.698.775</u>	<u>69.971.701</u>
Eksi: 12 ay içerisinde ödenecek borçlar (kısa vadeli borçlar kısmında gösterilen) (Dipnot:30)			(25.775.974)	(22.099.959)
12 aydan sonra ödenecek borçlar (Dipnot:30)			<u>37.922.801</u>	<u>47.871.742</u>

Finansal kiralama, üretim hattı ile ilgili makine ve teçhizatın oluşmaktadır. Grup'un finansal kiralamaya ilişkin yükümlülükleri, kiralayanın, kiralanan varlık üzerindeki mülkiyet hakkı vasıtasıyla güvence altına alınmıştır. Sözleşme tarihinde finansal kiralama işlemlerine ilişkin faiz oranları tüm kiralama dönemi için sabitlenmiştir. Sözleşme ortalama efektif faiz oranı yıllık yaklaşık %0,24'tür (2017: %0,23).

14. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Küresel mali krizin olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla çıkarılan 5838 sayılı kanun 28 Şubat 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun ilgili maddesi ile yatırımların teşvik edilmesine yönelik olarak, indirimli kurumlar vergisi oranı uygulaması getirilmektedir. İndirimli kurumlar vergisi oranına Hazine Müsteşarlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar tabi tutulacaklardır. Buna göre indirimli oran, bu yatırımlardan elde edilen kazançlara, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren, "yatırıma katkı tutarına" ulaşınca kadar uygulanacaktır. "Yatırıma Katkı Tutarı" kanunda, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla, yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını ifade ettiği belirtilmektedir. Bakanlar Kurulu 16 Temmuz 2009 tarihinde aldığı 2009/15199 sayılı kararla, 5838 Sayılı Kanunun öngördüğü belirlemeleri yapmış ve belli şartları taşıyan yatırımların devlet yardımlarından yararlanmasına ilişkin düzenlemeyi fiilen uygulanabilir hale getirmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

14. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI (devamı)

Ürün çeşitlendirme/modernizasyon yatırımları için alınan, 27 Kasım 2012 tarih ve A-107742 numaralı teşvik belgesi, 14/08/2013 tarihinde; 55221 sayı ile, 28.01.2014 tarihinde 06888 sayı ile, 03.07.2014 tarih ve 45008 sayı ile, 18/02/2015 tarihinde 22555 sayı ile ve son olarak 17.08.2016 tarih ve 97357 sayı ile revize edilmiştir. Revize edilen yatırım teşvik belgesi tutarı 80.423.761 TL (Yerli) ve 38.387.627 ABD Doları (İthal)'dir.

Grup, yapılan değerlendirme neticesinde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu çerçevesinde müteakip dönemlerde indirimli kurumlar vergisinden yararlanılabileceğini öngörerek, ilk tespitlerine istinaden toplam 231.240.330 TL (31 Aralık 2017: 194.509.222 TL) tutarındaki kurumlar vergisi indirimi üzerinden hesaplanan 31.576.948 TL'lik (31 Aralık 2017: 24.304.270 TL) ertelenmiş vergi varlığını 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal tablolarında muhasebeleştirmiştir (Dipnot:27).

15. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli karşılıklar		
Garanti giderleri karşılığı (i)	14.215.186	15.106.421
Ek hizmet karşılığı (vi)	3.674.454	-
Dava karşılığı (ii)	1.700.000	1.700.000
Satış iskontoları karşılığı (iii)	1.324.103	1.142.271
Satış sonrası hizmetler karşılığı (iv)	-	10.966.357
Toplu iş sözleşmesi karşılıkları (v)	-	3.731.198
Diğer	5.690.961	5.687.481
	26.604.704	38.333.728
Uzun vadeli karşılıklar		
Satış sonrası hizmetler karşılığı (iv)	-	6.061.779
Garanti giderleri karşılığı (i)	14.449.227	6.472.953
	14.449.227	12.534.732

- (i) Grup, garanti taahhüdü ile satışını gerçekleştirdiği araçlar için satış tarihinden sonra araç modellerine göre değişen süreler boyunca garanti hizmeti sağlamaktadır.
- (ii) Grup'un çeşitli dava riskleri nedeniyle ayırdığı karşılıklardır.
- (iii) Grup'un, bayilere uygulamış olduğu fiyat farkı iskontolarından oluşmaktadır.
- (iv) Grup'un, Belediyelere satmış olduğu otobüsler için 5 yıl boyunca sağlayacağı satış sonrası hizmet maliyetlerine ilişkin ayırdığı bakım ve onarım karşılıklarını temsil etmektedir.
- (v) Eylül 2017 itibarıyla süresi dolan ancak imzası 2018 yılında gerçekleşen Toplu İş Sözleşmesi'nin 2017 yılına ait maaş farklarından oluşmaktadır.
- (vi) Grup'un 2018 yılında yaptığı bazı araç satışlarına ilişkin, sonraki dönemde gerçekleştirdiği modifikasyon maliyetleridir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

15. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Garanti giderleri karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak itibarıyla	21.579.374	24.750.237
İlave karşılık (Dipnot:21)	20.030.689	13.521.425
Ödemeler	(12.945.650)	(11.150.375)
İptal edilen karşılık	-	(5.051.080)
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	-	(490.833)
31 Aralık itibarıyla	28.664.413	21.579.374

Ek hizmet karşılığı hareketi aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak itibarıyla	-	-
İlave karşılık	3.674.454	-
31 Aralık itibarıyla	3.674.454	-

Dava karşılığının dönem içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak itibarıyla	1.700.000	7.743.946
İptal edilen karşılık (Dipnot:22)	-	(6.043.946)
31 Aralık itibarıyla	1.700.000	1.700.000

Satış iskontoları karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak itibarıyla	1.142.271	10.504.841
İlave karşılık (Dipnot:20)	8.678.963	15.843.173
Ödemeler	(8.497.131)	(10.146.599)
İptal edilen karşılık	-	(15.059.144)
31 Aralık itibarıyla	1.324.103	1.142.271

Toplu iş sözleşmesi karşılığı hareketi aşağıdaki gibidir:

	2018	2017
1 Ocak itibarıyla	3.731.198	-
İlave karşılık	-	3.731.198
Ödemeler	(3.731.198)	-
31 Aralık itibarıyla	-	3.731.198

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

16. TAAHHÜTLER

Teminat-Rehin-İpotekler (“TRİ”)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Şirket’in/Grup’un teminat/rehin/ipotek pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018		TL karşılığı	Türk Lirası	ABD Doları	Avro
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	470.627.157	13.463.315	2.796.444	73.399.474
	-İpotek	274.616.000	142.000.000	-	22.000.000
	-Aval	-	-	-	-
	-Akreditif	68.152.111	-	-	11.305.924
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	-	-	-	-
	-Rehin	-	-	-	-
	-İpotek	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	-	-	-	-
	-Rehin	-	-	-	-
	-İpotek	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ’lerin Toplam Tutarı					
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	-	-	-	-
	-Rehin	-	-	-	-
	-İpotek	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	-	-	-	-
	-Rehin	-	-	-	-
	-İpotek	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	-	-	-	-
	-Rehin	-	-	-	-
	-İpotek	-	-	-	-
Toplam		813.395.268	155.463.315	2.796.444	106.705.398

Grup’un vermiş olduğu diğer TRİ’lerin Grup’un özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla % 0’dır (31 Aralık 2017: % 0).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Gümrük müdürlükleri, vergi dairesi ve diğer kamu kuruluşlarına verilen 13.463.315 TL, 2.796.444 ABD doları ile 73.399.474 Avro tutarındaki teminat mektuplarından 11.305.924 Avro tutarındaki hammadde ve malzeme alımı için açılmış bulunan fakat fiili ithalatı gerçekleştirilmemiş akreditif tutarından ve uzun vadeli kredi çerçevesinde verilen 142.000.000 TL ve 22.000.000 Avro tutarındaki arsalar ve binalar üzerindeki ipoteklerden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

16. TAAHHÜTLER (devamı)

Teminat-Rehin-İpotekler (“TRİ”) (devamı)

31 Aralık 2017		TL karşılığı	Türk Lirası	ABD Doları	Avro
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	245.045.427	7.916.703	1.790.581	51.018.676
	-İpotek	241.341.000	142.000.000	-	22.000.000
	-Aval	-	-	-	-
	-Akreditif	45.010.291	-	-	9.967.953
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	-	-	-	-
	-Rehin	-	-	-	-
	-İpotek	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	-	-	-	-
	-Rehin	-	-	-	-
	-İpotek	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı					
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	-	-	-	-
	-Rehin	-	-	-	-
	-İpotek	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	-	-	-	-
	-Rehin	-	-	-	-
	-İpotek	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
	-Teminat	-	-	-	-
	-Rehin	-	-	-	-
	-İpotek	-	-	-	-
Toplam		531.396.718	149.916.703	1.790.581	82.986.629

Alınan Teminatlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alınan teminat mektupları ve çekleri	49.785.840	56.205.965
Doğrudan borçlanma sistemi	5.500.000	4.500.000
	55.285.840	60.705.965

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	4.112.400	4.826.211
Personele ödenecek ücretler	1.686.565	873.859
	5.798.965	5.700.070

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kullanılmayan izin karşılığı (*)	2.864.688	2.242.153
	2.864.688	2.242.153

(*) Grup, yıl içerisinde kullanılmamış izin haklarına ilişkin 182.862 TL (2017: 330.936 TL) tutarında ödeme yapmıştır.

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

Kıdem tazminatı karşılığı:

Grup, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, aylık 5.434,42 TL (31 Aralık 2017: 4.732,48 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar*, şirketin yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık % 9,5 enflasyon ve % 15,5 iskonto oranı varsayımlarına göre yaklaşık % 5,48 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2017: % 4,69). İsteğe bağlı işten ayrılma oranları da 0-19 yıl çalışanlar için % 3,4 , 19 ve üzeri yıl çalışanlar için %0 olarak dikkate alınmıştır. Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan 6.017,60 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır (1 Ocak 2018: 5.001,76 TL).

Kıdem tazminatı yükümlülüğü hesaplamasında kullanılan önemli tahminler iskonto oranı ve isteğe bağlı işten ayrılma olasılığıdır.

- İskonto oranının %1 yüksek (düşük) alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 2.036.156 TL daha az (fazla) olacaktır.
- Diğer varsayımlar aynı bırakılarak, işten kendi isteği ile ayrılma olasılığı %1 daha düşük (yüksek) alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 272.295 TL daha fazla (az) olacaktır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)**Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar (devamı)****Kıdem tazminatı karşılığı (devamı):**

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla karşılık	17.593.975	15.612.612
Hizmet maliyeti	6.141.943	3.494.314
Faiz maliyeti	826.008	633.589
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim - aktüeryal	-	(195.550)
Ödenen kıdem tazminatları	(1.298.435)	(1.399.350)
Aktüeryal (kazanç) / kayıp	(1.984.458)	(551.640)
31 Aralık itibarıyla karşılık	21.279.033	17.593.975

18. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

<u>Diğer Dönen Varlıklar</u>	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Devreden KDV	103.076.456	64.454.315
Diğer çeşitli dönen varlıklar	478.053	3.949.643
	103.554.509	68.403.958

<u>Diğer Duran Varlıklar</u>	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Devreden KDV	59.651.022	80.996.477
Verilen depozito ve teminatlar	119.233	-
	59.770.255	80.996.477

<u>Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler</u>	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ödenecek vergi ve fonlar	2.270.722	2.143.245
Diğer çeşitli borç ve yükümlülükler	1.494.009	116.172
	3.764.731	2.259.417

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

19. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

a) Sermaye / Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi

Şirket'in 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerindeki ödenmiş sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Ortaklar	%	31 Aralık 2018	%	31 Aralık 2017
Kıraça Holding A.Ş.	63,46	380.745.875	63,46	380.745.875
Halka açık kısım	34,58	207.462.221	34,58	207.462.221
Diğer	1,97	11.791.904	1,97	11.791.904
Nominal sermaye	100	600.000.000	100	600.000.000
Enflasyon düzeltmesi		22.585.778		22.585.778
Düzeltilmiş sermaye		622.585.778		622.585.778

Grup'un 31 Aralık 2018 itibarıyla sermayesi 4.372.225.901 adet A grubu ve 55.627.774.099 adet B grubu hisseden oluşmaktadır. Hisselerin itibari değeri hisse başına 0,01 TL'dir. Çıkarılan bütün hisseler nakden ödenmiştir.

Şirket Ana Mukavelesi'nin 8. Maddesi ile (A) Grubu hisse senedi sahiplerine, Yönetim Kurulu'nun yedi azadan oluşması durumunda, seçilecek yedi azadan beşinin; dokuz azadan oluşması durumunda ise seçilecek dokuz azadan altısının A Grubu hisse senedi sahiplerinin göstereceği adaylar arasından seçilmesi imtiyazı tanınmıştır.

b) Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Yasal Yedekler	1.045.086	1.031.613
	1.045.086	1.031.613

Türk Ticaret Kanunu'na göre genel kanuni yedek akçe, Grup'un (Şirket'in) ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, yıllık karın %5'i olarak ayrılır. Diğer kanuni yedek akçe, pay sahiplerine yüzde beş oranında kar payı ödendikten sonra, kardan pay alacak kişilere dağıtılacak toplam tutarın %10'u oranında ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, genel kanuni yedek akçe sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir.

Grup'un birikmiş karlar içerisinde sınıflandırılan olağanüstü yedekleri 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 5.620.054 TL (31 Aralık 2017: 5.606.581 TL)'dir.

Kar Dağıtımı:

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

19. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (devamı)

b) Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler (devamı)

Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler.

30 Mart 2018 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı sonucunda kar dağıtımı yapılmamasına karar verilmiştir. Dağıtılabılır kar oluşmadığından, cari yıla ilişkin olarak, Grup Yönetimi temettü ödemesi yapılmasını planlamamaktadır.

20. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
a) Satışlar		
Yurt içi satışlar	725.902.875	572.315.446
Yurt dışı satışlar	807.119.634	407.019.801
Diğer gelirler	6.403.967	1.892.220
Satış iadeleri (-)	(84.407.450)	(10.543.056)
Satış iskontoları (-) (*)	(13.431.176)	(17.497.914)
	1.441.587.850	953.186.497

(*) Satış iskontolarının 8.678.963 TL (2017: 15.843.173 TL) tutarındaki kısmı satış iskontoları karşılığında oluşmaktadır (Dipnot:15).

Grup, mal ve hizmet devrederek edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak ve belirli bir anda yerine getirir. Bu durum, TFRS 8 kapsamında raporlanabilir her bir bölüm için açıklanan hasılat bilgileriyle tutarlıdır (Dipnot 4):

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Karsan markalı ürünler	187.541.444	206.576.154
Endüstriyel ve yedek parça	135.013.973	195.868.965
Diğer markalı satışlar	1.091.515.438	528.935.855
Diğer markalı araç satışları	1.082.186.203	528.229.716
Satış sonrası hizmetler	9.329.235	706.139
Diğer	27.516.995	21.805.523
Toplam	1.441.587.850	953.186.497

Yönetim, 2018 yılında sona eren yıl itibarıyla yerine getirilmeyen edim yükümlülüklerine tahsis edilen işlem bedelinin %61'inin bir sonraki raporlama döneminde (20.101.144 TL), kalan %39'luk kısmın (12.648.577 TL) ise 2020 yılında gelir olarak kaydedilmesini beklemektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

20. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ (devamı)

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
b) Satışların maliyeti		
İlk madde ve malzeme giderleri	(1.092.165.168)	(671.886.417)
Genel üretim giderleri	(46.442.511)	(34.920.904)
Amortisman giderleri (Dipnot:11-12)	(47.761.915)	(44.909.504)
Direkt işçilik giderleri	(51.684.003)	(40.560.034)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	67.076.023	1.646.988
Bitmiş mamul stoklarındaki değişim	15.137.666	1.785.052
Satılan ticari mallar maliyeti	(57.524.987)	(59.413.604)
Verilen hizmet maliyeti	(10.166.182)	(1.120.200)
Stok değer düşüklüğü değişimi	(1.270.527)	275.431
	(1.224.801.604)	(849.103.192)
c) Finans sektöründen gelirler		
Finans Sektörü Faaliyetleri Hasılatı (*)	241.606.076	198.645.447
Finans Sektörü Faaliyetleri Maliyeti (-)	(178.582.522)	(158.990.751)
	63.023.554	39.654.696

(*) Kazanılmış finansal kiralama kira gelirlerini temsil eder.

21. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Pazarlama giderleri (-)	(83.190.637)	(41.969.239)
Genel yönetim giderleri (-)	(47.101.954)	(37.831.898)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(9.284.865)	(6.630.883)
	(139.577.456)	(86.432.020)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (devamı)

a) Pazarlama Giderleri Detayı

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Bakım ve onarım giderleri (*)	(25.581.211)	(5.229.597)
Garanti giderleri (Dipnot:15)	(20.030.689)	(13.521.425)
Personel giderleri	(12.204.338)	(7.577.586)
Reklam giderleri	(8.019.576)	(4.473.286)
Bayi ve yetkili servis toplantı gideri	(2.013.227)	(304.028)
Taşeronluk giderleri	(1.993.490)	(1.500.054)
Amortisman giderleri (Dipnot:11-12)	(1.471.334)	(1.200.615)
Kira giderleri	(1.327.690)	(1.258.803)
Nakliye ve sigorta giderleri	(1.201.461)	(3.194.460)
Müşteri ve kanal yönetim giderleri	(884.351)	(660.729)
Diğer	(8.463.270)	(3.048.656)
	(83.190.637)	(41.969.239)

(*) Bakım ve onarım giderleri, 2018 yılı içerisinde süresi dolan bakım sözleşmelerine ilişkin katılan giderleri içermektedir.

b) Genel Yönetim Giderleri Detayı

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Personel giderleri	(22.712.246)	(19.756.101)
Taşeronluk giderleri	(5.215.571)	(4.908.844)
Danışmanlık giderleri	(4.470.892)	(3.085.745)
Amortisman giderleri (Dipnot:11-12)	(3.391.109)	(2.594.198)
Beklenen zarar karşılığı (Dipnot:6)	(3.170.400)	-
Holding hizmet giderleri	(1.740.349)	(1.472.205)
Seyahat giderleri	(1.505.622)	(1.105.693)
Şüpheli alacak karşılığı (Dipnot:6)	(875.689)	(170.427)
İşletme lisansları ve patentler	(861.240)	(715.580)
Abonelik ve aidat giderleri	(853.687)	(779.477)
Enerji giderleri	(582.993)	(440.156)
Kira giderleri	(559.365)	(604.829)
Sigorta giderleri	(402.693)	(273.501)
Vergi ve ceza giderleri	(233.282)	(270.603)
Dava, icra ve noter giderleri	(206.955)	(550.828)
Diğer	(319.861)	(1.103.711)
	(47.101.954)	(37.831.898)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (devamı)

c) Araştırma ve Geliştirme Giderleri Detayı

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	(5.388.870)	(5.355.141)
Personel giderleri	(3.050.953)	(1.015.878)
Amortisman giderleri (Dipnot:11-12)	(459.087)	(88.745)
Diğer	(385.955)	(171.119)
	(9.284.865)	(6.630.883)

22. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı geliri	74.690.684	70.444.238
Ticari faaliyetlerden vade farkı geliri	35.477.083	14.250.449
Teşvik gelirleri	719.641	2.449.904
Konusu kalmayan şüpheli alacak karşılığı (Dipnot:6)	15.000	6.219.554
Prototip satış geliri (*)	-	8.645.187
İptal edilen dava karşılıkları (Dipnot: 15)	-	6.043.946
Diğer	7.082.434	15.835.619
	117.984.842	123.888.897

(*) Grup'un gelecekte katılacağı ihalelere ilişkin yapmış olduğu prototip araç satışlarından oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Ticari faaliyetlerden vade farkı gideri	(16.374.541)	(11.229.881)
Mutabakat farkları ile ilgili düzeltmeler (Dipnot: 5-6)	(12.789.402)	-
Diğer	(1.670.530)	(872.951)
	(30.834.473)	(12.102.832)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

23. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklardan kaynaklanan net kazanç (*)	62.110.785	-
Vadeli mevduat faiz geliri	2.924.399	1.496.386
Sabit kıymet satış karı	2.810.950	1.140.288
Boyama hattı yatırım geliri	2.178.174	2.424.253
	70.024.308	5.060.927

(*) Grup'un 10,03 oranında ortak olduğu Maas Global OY, şirket pazar değerinin tespiti amacıyla 31 Aralık 2018 tarihinde bağımsız bir değerlendirme kuruluşuna gerçeğe uygun değer raporu hazırlatmıştır. Söz konusu değerlendirme sonucunda, Grup'un payına düşen 62.110.785 TL'lik değer artışı Grup yönetimince TFRS 9 kapsamında "Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararda sınıflandırılacak" şeklinde değerlendirilip, ilgili tutar Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler altında gösterilmiştir.

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Sabit kıymet satış zararı	(354.994)	(423.037)
	(354.994)	(423.037)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

24. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Hammadde kullanımı	(1.092.165.168)	(671.886.417)
Satılan ticari mal maliyeti	(57.524.987)	(59.413.604)
Amortisman giderleri (Dipnot:11-12)	(53.083.445)	(48.793.062)
Direk işçilik	(51.684.003)	(40.560.034)
Genel üretim gideri	(46.442.511)	(34.920.904)
Personel giderleri	(37.967.537)	(28.349.565)
Otobüs bakım ve onarım karşılığı gideri	(25.581.211)	(5.229.597)
Garanti giderleri	(20.030.689)	(13.521.425)
Satılan hizmet maliyeti	(10.166.182)	(1.120.200)
Reklam giderleri	(8.019.576)	(4.473.286)
Taşıeronluk giderleri	(7.209.061)	(6.408.898)
Danışmanlık giderleri	(4.470.892)	(3.085.745)
Beklenen zarar karşılığı (Dipnot:6)	(3.170.400)	-
Bayi ve yetkili servis toplantı gideri	(2.013.227)	(304.028)
Kira giderleri	(1.887.055)	(1.863.632)
Holding hizmet giderleri	(1.740.349)	(1.472.205)
Nakliye ve sigorta giderleri	(1.201.461)	(3.194.460)
Müşteri ve kanal yönetim giderleri	(884.351)	(660.729)
Şüpheli alacak karşılığı (Dipnot:6)	(875.689)	(170.427)
Stok değer düşüklüğü değişim	(1.270.527)	275.431
Mamul stoklarındaki değişim	15.137.666	1.785.052
Yarı mamul stoklarındaki değişim	67.076.023	1.646.988
Diğer	(19.204.428)	(13.814.465)
	(1.364.379.060)	(935.535.212)

25. FİNANSMAN GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Finansman kaynaklı net kur farkı gideri	(211.539.810)	(96.330.868)
Faiz giderleri	(99.103.780)	(56.400.132)
Faktoring giderleri	(10.794.393)	(2.675.729)
Türev araçlardan kaynaklanan gerçekleşmemiş zararlar	(6.503.410)	(5.017.045)
Diğer	(6.213.591)	(11.042.221)
	(334.154.984)	(171.465.995)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

26. DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Fonu	198.484.656	155.774.429
Tanımlanmış Fayda Planları		
Yeniden Ölçüm Kayıpları	(6.453.704)	(8.041.270)
Nakit Akış Riskinden Korunma Kayıpları	(25.589.944)	(4.075.609)
Yabancı Para Çevrim Fonu	704.585	215.704
	167.145.593	143.873.254

Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme fonu:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Dönem başındaki bakiye	155.774.429	159.691.587
Maddi duran varlıkların yeniden değerlemesinden kaynaklanan (azalış) / artış	43.263.220	-
Vergi İstisnası Değişim Etkisi (*)	-	(5.955.259)
Geçmiş yıl zararlarına transfer edilen	(552.993)	(28.372)
Dönem sonu bakiyesi	198.484.656	155.774.429

(*) 7061 Sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Bu Kanunun 89 uncu maddesiyle, Kurumlar Vergisi Kanunu’nun “İstisnalar” başlıklı 5 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddenin birinci fıkrasının; (a) bendiyle kurumların iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançlarına uygulanan %75’lik istisna %50’ye indirilmiştir. Bu düzenleme 5 Aralık 2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Maddi duran varlık yeniden değerlendirme fonu, bina ve arazilerin yeniden değerlemesi sonucu ortaya çıkar. Yeniden değerlendirilen bir bina ya da arazinin elden çıkarılması durumunda, yeniden değerlendirme fonunun satılan varlıkla ilişkili kısmı doğrudan geçmiş yıl karına devredilir.

Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Dönem başı bakiyesi	(8.041.270)	(8.639.021)
Dönem içi kayıp	1.587.566	441.313
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	-	156.438
Dönem sonu bakiyesi	(6.453.704)	(8.041.270)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

26. DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ (devamı)**Riskten korunma fonu kayıpları:**

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Dönem başı bakiyesi	(4.075.609)	-
Nakit akımlarının finansal riske karşı korunması işleminin muhasebeleştirilmesinden elde edilen zarar	(21.514.335)	(4.075.609)
Dönem sonu bakiyesi	(25.589.944)	(4.075.609)

Yabancı Para Çevrim Fonu:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Dönem başı bakiyesi	215.704	487.014
Dönem çevrim farkı	488.881	(271.310)
Dönem sonu bakiyesi	704.585	215.704

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
<u>Cari Dönem Vergisiyle İlgili Kısa Vadeli Varlıklar</u>		
Peşin ödenen diğer vergi ve fonlar	(738.891)	(500.500)
Dönem karı vergi yükümlülükleri	174.775	-
	(564.116)	(500.500)
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
<u>Cari vergi varlık/(yükümlülüğü):</u>		
Cari kurumlar vergisi karşılığı	(476.986)	-
Eksi: Peşin ödenen vergi ve fonlar	1.041.102	500.500
	564.116	500.500

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Diğer kapsamlı gelire ait vergi etkileri aşağıdaki gibidir:

1 Ocak - 31 Aralık 2018			
	Vergi öncesi tutar	Vergi gideri/ geliri	Vergi sonrası tutar
Emeklilik planlarından aktüeryal kazanç ve kayıplar	1.984.458	(396.892)	1.587.566
Riskten Korunma Kayıpları	(27.582.481)	6.068.146	(21.514.335)
Duran varlıklar değer artış fonundaki değişim	51.074.697	(7.811.477)	43.263.220
Yabancı Para Çevrim Fonu	488.881	-	488.881
Dönem içerisindeki diğer kapsamlı gelir /(gider)	25.965.555	(2.140.223)	23.825.332

1 Ocak - 31 Aralık 2017			
	Vergi öncesi tutar	Vergi gideri/ geliri	Vergi sonrası tutar
Emeklilik planlarından aktüeryal kazanç ve kayıplar	551.640	(110.328)	441.313
Riskten Korunma Kayıpları	(5.225.140)	1.149.531	(4.075.609)
Duran varlıklar değer artış fonundaki değişim	-	(5.955.259)	(5.955.259)
Yabancı Para Çevrim Fonu	(271.310)	-	(271.310)
Dönem içerisindeki diğer kapsamlı gelir / (gider)	(4.944.810)	(4.916.056)	(9.860.865)

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır. Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2018 yılında uygulanan efektif vergi oranı %22’dir (2017: %20).

7061 Sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Bu Kanunun 89 uncu maddesiyle, Kurumlar Vergisi Kanunu’nun “İstisnalar” başlıklı 5 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddenin birinci fıkrasının; (a) bendiyle kurumların iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançlarına uygulanan %75’lik istisna %50’ye indirilmiştir. Bu düzenleme 5 Aralık 2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Kurumlar Vergisi (devamı)

22 Şubat 2017 tarihli ve 29987 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2017/9917 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar” uyarınca; 2012/3305 sayılı Karar ve daha önceki kararlara istinaden imalat sanayiine yönelik (“US-97 Kodu: 15-37”) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 1 Ocak 2017 ile 31 Aralık 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen yatırım harcamaları için; bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi tüm bölgelerde %100 oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı %100 olmak üzere teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanır.

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı olarak 2018, 2019 ve 2020 yıllarında tersine dönmesi beklenen geçici zamanlama farkları üzerinden %22, 2021 ve sonrasında tersine dönmesi beklenen geçici zamanlama farkları üzerinden ise %20 kullanılmıştır (2017: %20).

Türkiye’de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
<u>Ertelenmiş vergi varlıkları / (yükümlülükleri):</u>		
İndirilebilir mali zararlar	108.661.224	82.171.169
Yeniden değerlendirme ve maddi varlıkların amortisman / diğer maddi olmayan varlıkların itfa farkları	(39.355.974)	(27.158.662)
Yatırım teşviki (Dipnot:14)	31.576.948	24.304.270
Gelir tahakkukları	(25.558.312)	(16.959.111)
Kredi kur farkları	(17.228.133)	(10.499.781)
Garanti gideri karşılığı	6.227.130	4.688.255
Türev araçlar	5.568.518	4.137.768
Bakım ve onarım giderleri karşılığı	4.694.382	3.746.190
Kıdem tazminatı karşılıkları	4.261.107	3.561.611
Stok düzeltmelerinin etkisi	2.119.128	1.924.100
Tahvillere ilişkin düzeltmeler	1.750.876	815.361
Dava karşılığı	374.000	374.000
İzin ve ücret karşılığı	1.490.431	493.274
Satış iskontoları karşılığı	135.482	251.300
Şüpheli alacak karşılığı	635.828	116.271
Tahakkuk etmemiş finansman geliri,gideri (net)	477.108	462.153
Dönemsellik düzeltmesi	760.579	-
Diğer	13.485.656	7.732.668
	<u>100.075.978</u>	<u>80.160.836</u>

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 660.285.240 TL (31 Aralık 2017: 444.332.164 TL) tutarında birikmiş vergi zararı mevcuttur. Grup yönetiminin birikmiş vergi zararlarının zaman aşımına uğramasından önce vergilendirilebilir kar elde edilmesinin mümkün olup olmayacağı ile ilgili yaptığı beş yıllık projeksiyonlar çerçevesinde faydalanamayacağını düşündüğü 116.979.122 TL tutarında (31 Aralık 2017: 42.042.066 TL) devreden vergi zararları için karşılık ayırdıktan sonra geri kullanabileceğini muhtemel gördüğü 543.306.118 TL (31 Aralık 2017: 402.290.098 TL) tutarındaki devreden vergi zararları için 108.661.224 TL (31 Aralık 2017: 82.171.169 TL) ertelenmiş vergi varlığı finansal tablolara yansıtılmıştır.

Devreden geçmiş yıl zararlarının kullanım hakkının sona erecekleri yıllar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
2019 yılında sona erecek	115.242.066	115.242.066
2020 yılında sona erecek	1.737.056	1.737.056
2021 yılında sona erecek	206.818.908	206.818.908
2022 yılında sona erecek	120.534.134	120.534.134
2023 yılında sona erecek	215.953.076	-
	<u>660.285.240</u>	<u>444.332.164</u>

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi: (devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren yıl içindeki ertelenmiş vergi aktifleri / (pasiflerinin) hareketi aşağıda verilmiştir:

<u>Ertelenmiş vergi varlık / (yükümlülük) hareketleri:</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	80.160.836	85.080.746
Muhasebe politikası değişikliği sebebiyle yapılan düzeltmeler (Dipnot: 2.4)	7.863.092	-
1 Ocak itibarıyla yeniden düzenlenmiş açılış bakiyesi	88.023.928	85.080.746
Kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen	14.192.273	(180.998)
Özkaynak altında muhasebeleştirilen	(2.140.223)	(4.916.056)
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	-	177.144
31 Aralık itibarıyla kapanış bakiyesi	100.075.978	80.160.836

Dönem vergi giderinin dönem karı ile mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
<u>Vergi karşılığının mutabakatı:</u>		
Vergi öncesi (zarar) / kar	(37.102.957)	2.263.941
Gelir vergisi oranı %22 (2017: %20)	(8.162.651)	452.788
Vergi etkisi:		
- vergiye tabi olmayan gelirler	(18.720.790)	(7.500.180)
- kanunen kabul edilmeyen giderler	6.222.363	2.448.080
- ertelenmiş vergi varlığı olarak muhasebeleştirilmeyen kullanılmamış vergi zararları	16.700.560	8.408.413
- yatırım indiriminden hesaplanmış ertelenmiş vergi etkisi	(7.272.678)	(3.690.334)
- pay bazlı işlemler nedeniyle oluşan düzeltmelerin vergi etkisi	-	(1.804.091)
- vergi oranının % 20'den % 22'ye değişimi	(356.430)	1.607.730
- diğer	(2.125.661)	258.592
Kar veya zarar tablosundaki vergi karşılığı gideri	(13.715.287)	180.998

28. PAY BAŞINA KAZANÇ / (KAYIP)

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemler Grup hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve birim hisse başına kar hesaplamaları aşağıdaki gibidir (nakit artışlarının bedelsiz hisse içermediği varsayılmıştır):

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Tedavüldeki hisse senedinin ağırlıklı ortalama adedi	60.000.000.000	60.000.000.000
Ana ortaklık net dönem (zararı) / karı (TL)	(23.387.670)	6.906.865
Pay başına (kayıp) / kazanç (TL)	(0,0004)	0,0001

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

28. PAY BAŞINA KAZANÇ / (KAYIP) (devamı)

Muhasebe politikasındaki değişikliğin etkileri

Grup, Not 2’de açıkladığı gibi muhasebe politikalarında bazı değişiklikler yapmıştır. Muhasebe politikalarındaki değişikliğin hisse başına kar etkileri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018
<u>Pay başına kazanç etkisi</u>	
Muhasebe politikalarındaki değişiklikler:	
- TFRS 9 uygulaması	(3.170.400)
- TFRS 15 uygulaması	5.427.630
Muhasebe politikalarındaki değişimin etkisi	2.257.230
Değişikliğin pay başına (kayıp) / kazanç (TL) etkisi	0,00004

29. TÜREV ARAÇLAR

	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	Varlıklar	Yükümlülükler	Varlıklar	Yükümlülükler
Kısa vadeli	29.102.154	9.249.620	10.989.917	5.600.630
Forward sözleşmeleri	-	2.600.857	-	2.950.769
Para alım satım opsiyonları	-	6.648.763	-	2.649.861
Gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı sözleşmeler	29.102.154	-	10.989.917	-
Uzun vadeli	87.306.462	16.061.827	43.959.667	13.207.407
Forward sözleşmeleri	-	8.300.843	-	6.786.278
Para alım satım opsiyonları	-	7.760.984	-	6.421.129
Gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı sözleşmeler	87.306.462	-	43.959.667	-
	116.408.616	25.311.447	54.949.584	18.808.037

Döviz türev işlemleri:

Grup, gelecekteki önemli işlemleri ve nakit akımlarını finansal riskten korumak amacıyla döviz türev araçlarından yararlanır. Grup, döviz kurundaki dalgalanmaların yönetimine bağlı olarak çeşitli vadeli döviz sözleşmelerinin ve opsiyonların tarafıdır. Satın alınan türev araçlar esas olarak Grup’un faaliyette bulunduğu piyasadaki döviz cinslerindendir.

Bilanço tarihi itibarıyla, Grup’un gerçekleştirmekle yükümlü olduğu ve vadesi gelmemiş vadeli döviz sözleşmelerinin toplam nominal tutarı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gerçeğe uygun değer riskinden korunma muhasebesi işlemleri sözleşmesi	296.819.570	291.363.134
Vadeli döviz sözleşmeleri	129.474.325	137.590.202
	426.293.895	428.953.336

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

29. TÜREV ARAÇLAR (devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Grup'un döviz türevlerinin gerçeğe uygun değeri yaklaşık 25.311.447 TL (2017: 18.808.037 TL) olarak tahmin edilmektedir. Yükümlülüklerden oluşan bu tutarın değerlemesinde, bilanço tarihinde, benzer araçlar için kote edilmiş piyasa fiyatları baz alınmaktadır.

31 Aralık 2018 itibarıyla Grup'un 25.000.000 Avro tutarındaki kredisinden gerçekleşmemiş kur farkı zararı olan 32.807.621 TL, (31 Aralık 2017: 5.225.140 TL) riskten korunma aracı olarak, ileri vadeli Avro alacakları ile ilişkilendirilmiş ve nakit akım riskinden korunmak için düzenlenen ve efektif olan işlem özkaynaklar altında, 7.217.677 TL'lik (31 Aralık 2017: 1.149.531 TL) ertelenmiş vergi aktifi ile netleştirilerek 25.589.944 TL olarak gösterilmiştir.

Riskten korunma fonu

Grup'un riskten korunma fonu aşağıdaki riskten korunma araçlarını kapsar:

Nakit akış riskinden korunma fonu		
	Riskten korunma fonunun maliyeti	Toplam riskten korunma fonu
Not		
1 Ocak 2017 - açılış bakiyesi	27	(5.225.140)
Ertelenmiş vergi etkisi	27	1.149.531
31 Aralık 2017 - kapanış bakiyesi		(4.075.609)
Riskten korunulan aracın diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen gerçeğe uygun değerindeki değişim	27	(27.582.481)
Ertelenmiş vergi etkisi	27	6.068.146
31 Aralık 2018 - kapanış bakiyesi		(25.589.944)

30. FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal Varlıklar

Kısa Vadeli Finansal Yatırımlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kullanımı kısıtlı banka bakiyeleri (*)	48.225.635	17.333.500
	48.225.635	17.333.500

(*) Söz konusu kısa vadeli finansal yatırımlar gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı yapılan sözleşmeler çerçevesinde kısıtlanan banka bakiyelerinden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

30. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Varlıklar (devamı)

Uzun Vadeli Finansal Yatırımlar (devamı)

Grup'un gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarar yansıtılan finansal yatırımlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	Hisse Oranı %	31 Aralık 2018	Hisse Oranı %	31 Aralık 2017
Borsada işlem görmeyen				
Maas Global OY (*) (**)	%10,03	71.978.178	%10,03	4.679.846
Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA) (***)	%70	26.926.649	%5	5.043.900
Bosen Enerji A.Ş.	-	-	<%1	2.114
		98.904.827		9.725.860

(*) Şirket'in 10,03 oranında ortak olduğu Maas Global OY, şirket pazar değerinin tespiti amacıyla 31 Aralık 2018 tarihinde bağımsız bir değerlendirme kuruluşuna gerçeğe uygun değer raporu hazırlatmıştır. Söz konusu değerlendirme sonucunda, Şirket'in payına düşen 62.110.785 TL'lik değer artışı Grup yönetiminin TFRS 9 kapsamında "Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararda sınıflandırılacak" şeklinde değerlendirilip, ilgili tutar Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler altında gösterilmiştir.

(**) Şirket'in önceki dönemde %10,03'üne sahip olduğu iştiraki Maas Global OY'nin 18 Haziran 2018 tarihli Genel Kurul kararı ve aynı tarihli Yönetim Kurulu kararı kapsamında, Şirket'in mevcut pay sahipleri için azami 9.000.000 Avro tutarında ve 1.818.751 adet yeni pay ihraç edilme kararı sonucu; Şirket, Maas Global OY'nin söz konusu pay ihracına mevcut pay oranı olan %10,03 dikkate alınarak, yeni pay hakkı kullanımı amacıyla, 1 Ağustos 2018 tarihinde 182.448 adet pay karşılığı 903.118 Avro (5.188.952 TL) ödeyerek katılım sağlamıştır.

(***) Şirket, 5 Temmuz 2015 tarihli lisans ve tedarik sözleşmesi altında Menarinibus marka araçların üretimini gerçekleştiren Industria Italiana Autobus (IIA) şirketinin sermayesine, 12 Aralık 2018 tarihli özel durum açıklamasında detayı görüleceği üzere 3.629.642 Avro bedel ile katılım gösterilmiş ve Şirket'in IIA'daki ortaklık payı %5'ten %70'e yükselmiştir.

İtfa edilmiş değerlerinden gösterilen finansal borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finansal Borçlar		
Kısa Vadeli Banka Kredileri	267.431.580	61.410.800
Uzun Vadeli Banka Kredilerinin Kısa Vadeli Kısım	501.725.031	69.014.019
Kısa Vadeli İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	70.721.928	20.068.689
Kısa Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar (Dipnot:13)	25.775.974	22.099.959
Faktoring Borçları	15.619.000	-
	881.273.513	172.593.467
Uzun Vadeli Banka Kredileri	594.892.107	793.945.510
Uzun Vadeli İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	92.236.601	158.637.496
Uzun Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar (Dipnot: 13)	37.922.801	47.871.742
	725.051.509	1.000.454.748
	1.606.325.022	1.173.048.215

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

30. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar

Banka Kredileri:

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2018	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%16,68	186.439.802	110.120.758
Avro	%4,28	487.584.286	484.771.349
ABD Doları	%7,65	95.132.523	-
		769.156.611	594.892.107

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2017	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	% 15,25	14.554.541	124.303.399
Avro	% 4,35	115.870.278	606.026.500
ABD Doları	% 7,65	-	63.615.611
		130.424.819	793.945.510

Banka kredilerinin vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
1 yıl içerisinde ödenecek	769.156.611	130.424.819
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	280.837.120	430.809.307
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	118.734.859	127.176.484
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	109.347.547	74.567.780
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	38.059.728	67.865.309
5 yıl ve daha uzun vadeli	47.912.853	93.526.630
	1.364.048.718	924.370.329

Uzun vadeli borçların gerçeğe uygun değerine aşağıda yer verilmiştir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Uzun vadeli banka kredileri	594.892.107	793.945.510
Toplam borçlar	594.892.107	793.945.510

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

30. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar (devamı)

Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülüklerin mutabakatı

Grup'un finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülüklerine ilişkin nakit ve nakit olmayan değişimler aşağıdaki tabloda verilmiştir. Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülükler, Grup'un konsolide nakit akış tablosunda, finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına sınıflanan veya sınıflanacak olan nakit akışlarıdır.

	1 Ocak 2018	Finansman nakit akışları	Nakit olmayan değişimler Gerçeğe uygun değer düzeltmeleri	31 Aralık 2018
Banka kredileri ve diğer finansal yükümlülükler	1.173.048.215	85.595.088	347.681.719	1.606.325.022
	1 Ocak 2017	Finansman nakit akışları	Nakit olmayan değişimler Gerçeğe uygun değer düzeltmeleri	31 Aralık 2017
Banka kredileri ve diğer finansal yükümlülükler	969.974.984	67.322.754	135.750.477	1.173.048.215

İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İhraç edilmiş tahvillerin kısa vadeli kısmı	70.721.928	20.068.689
İhraç edilmiş tahvillerin uzun vadeli kısmı	92.236.601	158.637.496
	162.958.529	178.706.185

2014 yılında Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izni alınan 200 Milyon TL ihraç tavanı kapsamında, 2015 yılı Ekim ayında satışı gerçekleştirilen 180 Milyon TL nominal değerli tahvil 17 Ekim 2017 tarihinde itfa edilmiştir. Aynı tavan kapsamında satışı gerçekleştirilen 20 Milyon TL nominal değerli ikinci tertip tahvil ihracı, 23 Mart 2018 tarihinde itfa edilmiştir.

Şirket nitelikli yatırımcılara satılmak üzere, 11 Ağustos 2017 tarihinde 200 Milyon TL nominal değerli tahvil ihracı için tamamına ilişkin ödeme yükümlülükleri için hakim ortak Kıraca Holding A.Ş.'nin garanti vermesi suretiyle Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izin almıştır. İşbu ihraç tavanı kapsamında 3 ayda bir değişken faizli kupon ödemeli, 1092 gün vadeli, 13 Ekim 2020 itfa tarihli 88 Milyon TL nominal değerli ve 3 ayda bir değişken faizli kupon ödemeli, 728 gün vadeli, 15 Ekim 2019 itfa tarihli 67 Milyon TL nominal değerli iki tahvil tranşının satışı 13 Ekim 2017 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

30. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar (devamı)

Tahvillerin vadeleri aşağıdaki gibidir

Para birimi	Etkin faiz oranı %	31 Aralık 2018	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%4,02 + DİBS (*)	70.721.928	92.236.601
		70.721.928	92.236.601
Para birimi	Etkin faiz oranı %	31 Aralık 2017	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%4,02 + DİBS (*)	20.068.689	158.637.496
		20.068.689	158.637.496

(*) Gösterge Devlet İç Borçlanma Senedi faiz oranını ifade etmektedir.

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

a) Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı Dipnot 30'da açıklanan kredileri de içeren borçlar ve sırasıyla nakit ve nakit benzerleri, çıkarılmış sermaye, yedekler ile geçmiş yıl kazançlarını içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un yönetim kurulu sermaye yapısını yılda iki kez olmak üzere inceler. Bu incelemeler sırasında kurul, sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskleri değerlendirir. Grup, kurulun yaptığı önerilere dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, temettü ödemeleri, yeni hisse ihracı ve hisselerin geri satın alımı yollarıyla dengede tutmayı amaçlamaktadır.

Endüstrideki diğer firmalarla tutarlı olmak üzere sermayeyi kaldıraç oranına göre inceler. Söz konusu rasyo net borcun toplam sermayeye bölünmesi ile hesaplanır. Net borç ise toplam kredilerden (cari ve cari olmayan kredilerin konsolide bilançoda gösterildiği gibi dahil edilmesiyle) nakit ve nakit benzerlerinin çıkarılması suretiyle elde edilir. Toplam sermaye, konsolide bilançodaki "öz kaynak" kalemi ile net borcun toplanması ile hesaplanır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

2018 yılında Grup'un stratejisi, 2017'dan beri değişmemektedir. 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla, nakit ve nakit benzeri değerlerin ve kısa vadeli finansal yatırımların finansal borçlardan düşülmesiyle hesaplanan net borcun, toplam sermayeye bölünmesi ile bulunan borç sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finansal Borçlar	1.606.325.022	1.173.048.215
Eksi: Nakit ve Nakit Benzerleri	(82.769.148)	(16.241.710)
Net Borç	1.523.555.874	1.156.806.505
Toplam Özkaynak	327.563.871	355.004.434
Toplam Sermaye	1.851.119.745	1.511.810.939
Net Borç/Toplam Sermaye Oranı	%82	%77

b) Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır. Grup, çeşitli finansal risklerden korunmak amacı ile türev ürünleri kullanmaktadır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise Grup yönetimi tarafından finansal riskler tanımlanır, değerlendirilir ve Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle riskin azaltılmasına yönelik araçlar kullanılır.

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi

Grup kredi riskini minimuma indirmek için, kredibilitesi yüksek taraflarla çalışmayı ve temerrüt durumundaki finansal zarar riskini azaltmak adına da gerekli gördüğü durumlarda teminat alma politikasını benimsemiştir.

Yeni bir müşteri kabul edilirken; müşterinin kredibilitesi, ilgili departmanlar tarafından değerlendirilir ve gerekli görülen durumlarda teminat alınarak uygun kredi limitleri tanımlanır.

Grup'un müşteri limitlerinin belirlenmesi ve vadesi geçen alacaklara ilişkin uygulanacak takip mekanizmalarına dair de prosedürleri mevcuttur. Grup'un ticari alacakları, çeşitli sektör ve coğrafi alanlara dağılmış, çok sayıda müşteriye kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden sürekli olarak kredi değerlendirmeleri yapılmaktadır. Ayrıca, Grup yönetimi dönem sonları itibarıyla ticari borçlarını ve finansal varlıklarını müşteri ve varlık bazında değerlendirerek, tahsili mümkün görünmeyen tutarlara ilişkin gerekli karşılıkların konsolide finansal tablolara yansıtılmasını sağlar. Bu bağlamda, Grup yönetimi raporlama tarihi itibarıyla, Grup'un kredi riskinin önemli ölçüde azaldığını düşünmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

	Alacaklar					
	<u>Ticari Alacaklar</u>		<u>Diğer Alacaklar</u>			
<u>31 Aralık 2018</u>	<u>İlişkili Taraf</u>	<u>Diğer Taraf</u>	<u>İlişkili Taraf</u>	<u>Diğer Taraf</u>	<u>Bankalardaki Mevduat</u>	<u>Finans Sektörü Faaliyetlerinde n Alacaklar</u>
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D) (*)	197.805.746	409.072.614	-	73.732	130.840.152	178.582.522
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	7.370.000	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	139.837.702	375.105.748	-	-	130.840.152	178.582.522
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	57.968.044	33.966.866	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	781.560	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri						
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	549.072	4.916.498	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	(549.072)	(4.916.498)	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan *teminat senetleri*, *teminat çekleri* ve *ipoteplerden* oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Finans Sektöründe Faaliyetlerinde Alacaklar
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar		
31 Aralık 2017	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D) (*)	29.316.824	501.742.473	-	210.251	33.944.031	158.990.751
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	7.188.893	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	673.190	468.078.240	-	-	33.944.031	158.990.751
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	28.643.634	33.664.233	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	1.222.473	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri						
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.081.609	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(1.081.609)	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan *teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.*

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup’a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup, işlemlerini yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla gerçekleştirme ve mümkün olduğu durumlarda, yeterli teminat elde etme yoluyla kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır. Grup’un maruz kaldığı kredi riskleri ve müşterilerin kredi dereceleri devamlı olarak izlenmektedir. Kredi riski, müşteriler için belirlenen ve risk yönetimi kurulu tarafından her yıl incelenen ve onaylanan sınırlar aracılığıyla kontrol edilmektedir.

Ticari alacaklar, çeşitli sektör ve coğrafi alanlara dağılmış, çok sayıdaki müşteriye kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden sürekli olarak kredi değerlendirmeleri yapılmakta, gerekli görüldüğü durumlarda alacaklar sigortalanmaktadır.

Vadesi geçen alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	Ticari Alacaklar	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	33.398.761	33.398.761
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	31.714.450	31.714.450
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	19.782.137	19.782.137
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	7.039.562	7.039.562
Toplam vadesi geçen alacaklar	91.934.910	91.934.910
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	781.560	781.560

31 Aralık 2017	Ticari Alacaklar	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	26.159.376	26.159.376
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	7.771.614	7.771.614
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	23.057.781	23.057.781
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	5.319.096	5.319.096
Toplam vadesi geçen alacaklar	62.307.867	62.307.867
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	1.222.473	1.222.473

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.2) Likidite risk yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, yönetim kuruluna aittir. Yönetim kurulu, Grup yönetiminin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur. Grup, likidite riskini tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip etmek ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlamak suretiyle, yönetir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan ve olan finansal yükümlülüklerinin sözleşme uyarınca geri ödeme süreleriyle vade dağılımını göstermektedir. Türev olmayan finansal yükümlülükler iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir. Türev finansal yükümlülükler ise iskonto edilmemiş net nakit giriş ve çıkışlarına göre düzenlenmiştir. Vadeli işlem araçları brüt ödenmesi gereken vadeli işlemler için net olarak ödenir ve iskonto edilmemiş, brüt nakit giriş ve çıkışları üzerinden realize edilir. Alacaklar veya borçlar sabit olmadığı zaman açıklanan tutar, rapor tarihindeki getiri eğrilerinden elde edilen faiz oranı kullanılarak belirlenir.

Likidite riski tablosu:

31 Aralık 2018

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter Değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 aydan kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	1.364.048.718	1.509.501.363	227.910.437	629.961.188	595.701.515	55.928.223
Tahvil ihracına yönelik borçlanmalar	162.958.529	165.984.500	-	71.710.100	94.274.400	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	63.698.775	70.846.798	7.732.675	22.605.450	40.508.673	-
Ticari borçlar	248.490.404	269.776.387	192.281.198	77.495.189	-	-
Diğer borçlar	1.494.009	1.494.009	-	1.494.009	-	-
Türev araçlar						
Türev yükümlülükler	25.311.447	(32.479.393)	(4.900.907)	(14.385.313)	(13.193.173)	-
Toplam yükümlülük	1.866.001.882	1.985.123.664	423.023.403	788.880.623	717.291.415	55.928.223

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.2) Likidite risk yönetimi (devamı)

Likidite riski tablosu (devamı):

31 Aralık 2017

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter Değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 aydan kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	924.370.329	1.033.462.053	79.255.641	101.059.801	788.784.129	64.362.482
Tahvil ihracına yönelik borçlanmalar	178.706.185	182.036.610	20.863.810	-	161.172.800	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	69.971.701	80.325.818	7.046.944	20.208.417	53.070.457	-
Ticari borçlar	190.029.426	190.638.273	147.840.416	42.797.857	-	-
Diğer borçlar	116.173	116.173	-	116.173	-	-
Türev araçlar						
Türev yükümlülükler	18.808.037	(5.410.586)	(1.487.360)	(3.970.773)	47.547	-
Toplam yükümlülük	1.382.001.851	1.481.168.341	253.519.451	160.211.475	1.003.074.933	64.362.482

Grup'un faaliyetleri öncelikle, aşağıda ayrıntılarına yer verildiği üzere, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Döviz kuru ve faiz oranıyla ilişkilendirilen riskleri kontrol altında tutabilmek için Grup, aşağıdakilerin de dahil olduğu türev niteliğinde olan çeşitli finansal araçlar kullanmaktadır:

- Yabancı para alım ve satım nedeniyle doğan döviz kuru riskinden korunmak için kullanılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri

Piyasa riskleri ayrıca, duyarlılık analizleri ve stres senaryoları ile de değerlendirilmektedir.

Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Kur riski, onaylanmış politikalara dayalı olarak yapılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri ile yönetilmektedir.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2018					
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	RON	GBP	Diğer
1. Ticari Alacak	397.784.494	8.753.215	56.937.822	-	950	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar	326.587.172	6.079	50.134.068	18.923.242	-	100
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	119.386.996	172.447	17.975.637	7.431.016	12.231	124.450
4. DÖNEN VARLIKLAR	843.758.662	8.931.741	125.047.527	26.354.258	13.181	124.550
5. Ticari Alacaklar	75.313.330	-	12.493.917	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	9.225.928	30.540	1.503.859	-	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	84.539.258	30.540	13.997.775	-	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	928.297.920	8.962.281	139.045.302	26.354.258	13.181	124.550
10. Ticari Borçlar	164.464.303	1.665.827	24.905.694	892.886	994	-
11. Finansal Yükümlülükler	622.490.332	19.469.767	86.274.359	-	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	786.954.635	21.135.594	111.180.053	892.886	994	-
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	538.911.125	1.577.837	88.024.267	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	37.460.105	-	220.071	30.146.658	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	576.371.230	1.577.837	88.244.338	30.146.658	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	1.363.325.865	22.713.431	199.424.391	31.039.544	994	-
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	(4.967.833)	7.000.000	(6.933.333)	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	36.826.300	7.000.000	-	-	-	-
19.b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	41.794.133	-	6.933.333	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	(435.027.945)	(13.751.150)	(60.379.089)	(4.685.286)	12.187	124.550
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(563.640.869)	(13.954.137)	(79.858.584)	(12.116.303)	(44)	100
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(10.901.700)	(2.072.212)	-	-	-	-
23. Döviz varlıklarının hedge edilen kısmının tutarı	339.739.853	-	56.360.294	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
25. İhracat	846.322.108	2.500.000	138.216.632	-	-	-
26. İthalat	635.925.605	896.117	104.570.943	-	27.717	673.182

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2017				
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	CAD
1. Ticari Alacak	211.988.361	986.846	46.122.484	-	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar	176.457.417	1.107	39.077.232	-	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
3. Diğer	84.873.158	281.662	18.555.450	-	7.866
4. DÖNEN VARLIKLAR	473.318.936	1.269.615	103.755.166	-	7.866
5. Ticari Alacaklar	114.769.348	-	25.416.753	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7. Diğer	291.849	20.290	47.684	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	115.061.197	20.290	25.464.437	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	588.380.133	1.289.905	129.219.603	-	7.866
10. Ticari Borçlar	121.482.960	844.308	26.197.800	423	-
11. Finansal Yükümlülükler	115.870.277	-	25.660.564	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	237.353.237	844.308	51.858.364	423	-
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	669.642.111	16.865.667	134.210.276	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	669.642.111	16.865.667	134.210.276	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	906.995.348	17.709.975	186.068.640	423	-
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	(35.805.000)	2.000.000	(9.600.000)	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	7.543.800	2.000.000	-	-	-
19.b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	43.348.800	-	9.600.000	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	(318.615.215)	(16.420.070)	(56.849.037)	(423)	7.866
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(403.780.222)	(16.722.022)	(75.452.171)	(423)	-
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(9.371.897)	(2.484.662)	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	288.427.563	-	63.875.000	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-
25. İhracat	481.923.471	-	106.726.491	-	-
26. İthalat	389.520.721	793.527	85.513.460	6	130.384

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Grup, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve Avro kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yılsonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yılsonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Grup içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamaktadır. Pozitif değer, kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artış ifade eder.

Şirket yönetimi, yılsonundaki kur riski analizinin yıl içinde oluşan kur riskini yansıtmıyor olması nedeniyle duyarlılık analizinin yabancı para riskini tam olarak ifade etmediği görüşündedir.

31 Aralık 2018			
Kar / Zarar	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Özkaynaklar
			Yabancı paranın değer kazanması
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde			
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(7.234.342)	7.234.342	(7.234.342)
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	(7.234.342)	7.234.342	(7.234.342)
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde			
4 - Avro net varlık / yükümlülük	(36.396.515)	36.396.515	(36.396.515)
5 - Avro riskinden korunan kısım (-)	33.973.985	(33.973.985)	33.973.985
6- Avro net etki (4+5)	(2.422.530)	2.422.530	(2.422.530)
RON'un TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde			
7- RON döviz net varlık / yükümlülüğü	(602.809)	602.809	(602.809)
8- RON döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-
9- RON Döviz Varlıkları net etki (7+8)	(602.809)	602.809	(602.809)
GBP'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde			
10- GBP döviz net varlık / yükümlülüğü	8.108	(8.108)	8.108
11- GBP döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-
12- GBP Döviz Varlıkları net etki (10+11)	8.108	(8.108)	8.108
Diğer'in TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde			
13- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	48.090	(48.090)	48.090
14- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-
15- Diğer Döviz Varlıkları net etki (16+17)	48.090	(48.090)	48.090
TOPLAM (3 + 6 + 9 + 12)	(10.203.483)	10.203.483	(10.203.483)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık (devamı)

	31 Aralık 2017			
	Kar / Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(6.193.486)	6.193.486	(6.193.486)	6.193.486
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3 - ABD Doları net etki (1 +2)	(6.193.486)	6.193.486	(6.193.486)	6.193.486
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
4 - Avro net varlık / yükümlülük	(25.670.183)	25.670.183	(25.670.183)	25.670.183
5 - Avro riskinden korunan kısım (-)	28.842.756	(28.842.756)	28.842.756	(28.842.756)
6 - Avro net etki (4+5)	3.172.573	(3.172.573)	3.172.573	(3.172.573)
CAD'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
7 - CAD döviz net varlık / yükümlülüğü	2.362	(2.362)	2.362	(2.362)
8 - CAD döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9 - CAD Döviz Varlıkları net etki (7+8)	2.362	(2.362)	2.362	(2.362)
GBP'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
10 - GBP döviz net varlık / yükümlülüğü	(215)	215	(215)	215
11 - GBP döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
12 - GBP Döviz Varlıkları net etki (10+11)	(215)	215	(215)	215
TOPLAM (3 + 6 + 9 + 12)	(3.018.766)	3.018.766	(3.018.766)	3.018.766

Vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri

Grup'un türev finansal araçları, kurlardaki dalgalanmalardan kaynaklanan kur riskinden korunmak amacıyla forward işlemleri ile çeşitli bankalara sattığı para alım ve satım opsiyonlarından oluşmaktadır. Türev finansal araçlar, işlem maliyetleri işlemin yapıldığı tarihte muhasebeleştirilmek üzere gerçeğe uygun değerinden kaydedilmekte ve izleyen dönemlerde her bir türev finansal araç için ayrı ayrı gerçeğe uygun değer hesaplanmaktadır.

Aşağıdaki tablolar, dönem sonu itibarıyla açık yabancı para vadeli döviz sözleşmelerinin yanı sıra ilgili riskten korunma işlemlerine ilişkin bilgileri de içermektedir. Yabancı para vadeli döviz sözleşmelerine ilişkin tahakkuklar, finansal durum tablosu tablosunda "Türev finansal araçlar" (varlık ve yükümlülük olarak) olarak sunulmaktadır.

Gerçekleşmemiş alım/satım sözleşmeleri:	Ortalama kur		Yabancı para		Sözleşme değeri		Gerçeğe uygun değeri	
	2018 TL	2017 TL	2018 TL	2017 TL	2018 TL	2017 TL	2018 TL	2017 TL
Avro satımı								
3 aydan az	4,31	3,84	6.429.867	4.816.533	4.599.360	4.092.213	(2.013.285)	(823.180)
3 ay sonrası	4,68	4,47	32.149.333	38.532.266	24.966.400	38.150.613	(12.370.110)	(8.295.037)
Avro alımı								
3 aydan az	4,07	3,80	9.644.800	4.816.533	4.342.933	4.053.493	(1.114.843)	(450.584)
3 ay sonrası	4,53	4,35	70.728.525	81.881.070	53.189.280	78.198.293	(14.508.326)	(10.021.003)
ABD Doları alımı								
3 ay sonrası	4,85	3,84	10.521.800	7.543.800	33.970.000	7.685.000	4.695.117	781.767
			129.474.325	137.590.202	121.067.973	132.179.612	(25.311.447)	(18.808.037)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi(devamı)

Gerçeğe uygun değer riskinden korunma muhasebesi işlemleri:

Aşağıdaki tablo, rapor tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş olan gerçeğe uygun değer riskinden korunma muhasebesi işlemleri sözleşmelerinin detayını vermektedir:

Gerçeğe uygun değer riskinden korunma muhasebesi işlemleri sözleşmeleri:	Ortalama kur		Yabancı para		Sözleşme değeri		Gerçeğe uygun değeri	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
	TL	TL	TL	TL	TL	TL	TL	TL
3 ay sonrası	3,66	3,66	296.819.570	291.363.134	180.410.953	236.413.551	116.408.616	54.949.584
			<u>296.819.570</u>	<u>291.363.134</u>	<u>180.410.953</u>	<u>236.413.551</u>	<u>116.408.616</u>	<u>54.949.584</u>

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi işlemleri:

Aşağıdaki tablo, rapor tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş olan nakit akış riskinden korunma muhasebesi işlemleri sözleşmelerinin detayını vermektedir:

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi işlemleri sözleşmeleri:	Ortalama kur		Yabancı para		Sözleşme değeri		Gerçeğe uygun değeri	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
	TL	TL	TL	TL	TL	TL	TL	TL
3 ay sonrası	5,05	4,20	150.700.000	73.939.579	126.177.500	68.714.439	(25.589.944)	(4.075.609)
			<u>150.700.000</u>	<u>73.939.579</u>	<u>126.177.500</u>	<u>68.714.439</u>	<u>(25.589.944)</u>	<u>(4.075.609)</u>

Grup'un bazı müşterilerine üretim taahhütleri bulunmaktadır. Grup, ileride doğacak işlemlere bağlı döviz kuru dalgalanmaları ile ilişkilendirilen finansal risklerden korunma amacıyla nakit akış riskinden korunmak için vadeli alım/satım sözleşmeleri düzenlemektedir.

Bilanço tarihinden sonra dönem içerisinde satışların gerçekleşmesi ve dolayısıyla özkaynaklarda bulunan söz konusu fonun kar veya zarar tablosuna aktarılması beklenmektedir.

b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un sabit ve değişken faiz oranları üzerinden borçlanması, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Söz konusu risk, Grup tarafından, faiz oranı takas sözleşmeleri ve vadeli faiz oranı sözleşmeleri yoluyla sabit ve değişken oranlı borçlar arasında uygun bir dağılım yapılmak suretiyle, yönetilmektedir. Riskten korunma stratejileri, faiz oranı beklentisi ve tanımlı olan risk ile uyumlu olması için düzenli olarak değerlendirilmektedir. Böylece optimal riskten korunma stratejisinin oluşturulması, gerek bilançonun pozisyonunun gözden geçirilmesi gerekse faiz harcamalarının farklı faiz oranlarında kontrol altında tutulması amaçlanmaktadır.

Grup'un finansal varlık ve finansal borçlarda maruz kaldığı faiz oranlarına ilişkin bilgiler bu notun likidite riski yönetimi bölümünde detaylandırılmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi(devamı)

Faiz oranı duyarlılığı

Grup'un faiz oranına duyarlı finansal araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

Faiz Pozisyonu Tablosu

	<u>31 Aralık 2018</u>	<u>31 Aralık 2017</u>
Sabit Faizli Araçlar		
Vadeli Mevduat	4.860.000	12.860.000
Finansal Yükümlülükler	963.719.196	687.900.093
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Yükümlülükler	563.288.051	415.176.421

Grup'un faiz oranına karşı olan duyarlılığı cari dönem içinde azalmıştır. Bunun başlıca sebebi; değişken faizli borçlanma araçlarındaki azalış ile faiz oranı takas sözleşmelerindeki artıştır.

31 Aralık 2018 tarihinde TL para birimi cinsinden olan faiz 100 baz puan yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 5.632.881 TL (31 Aralık 2017: 4.151.764 TL) daha düşük/yüksek olacaktı.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

31 Aralık 2018	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan tutarlar	Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan tutarlar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
<u>Finansal varlıklar</u>						
Nakit ve nakit benzerleri	82.769.148	-	-	-	82.769.148	35
Ticari alacaklar	409.072.614	-	-	-	409.072.614	6
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	197.805.746	-	-	-	197.805.746	5
Finansal kiralama alacakları	178.582.522	-	-	-	178.582.522	7
Finansal yatırımlar	48.225.635	-	98.904.827	-	147.130.462	30
<u>Finansal yükümlülükler</u>						
Finansal borçlar	-	-	-	(1.606.325.022)	(1.606.325.022)	30
Ticari borçlar	-	-	-	(224.451.756)	(224.451.756)	6
İlişkili taraflara borçlar	-	-	-	(24.038.648)	(24.038.648)	5
Türev araçlar	-	-	(25.311.447)	-	(25.311.447)	29
31 Aralık 2017	Krediler ve alacaklar (nakit ve nakit benzerleri dahil)	Satılmaya hazır finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan tutarlar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
<u>Finansal varlıklar</u>						
Nakit ve nakit benzerleri	16.241.710	-	-	-	16.241.710	35
Ticari alacaklar	501.742.473	-	-	-	501.742.473	6
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	29.316.824	-	-	-	29.316.824	5
Finansal kiralama alacakları	158.990.751	-	-	-	158.990.751	7
Finansal yatırımlar	17.333.500	9.725.860	-	-	27.059.360	30
<u>Finansal yükümlülükler</u>						
Finansal borçlar	-	-	-	(1.173.048.215)	(1.173.048.215)	30
Ticari borçlar	-	-	-	(182.020.930)	(182.020.930)	6
İlişkili taraflara borçlar	-	-	-	(8.032.624)	(8.032.624)	5
Türev araçlar	-	-	(18.808.037)	-	(18.808.037)	29

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da endirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.

Gerçeğe uygun değerleriyle gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin seviye sınıflamaları:

Grup'un bazı finansal varlık ve finansal yükümlülükleri her bilanço tarihinde gerçeğe uygun değerlerinden finansal tablolara yansıtılır. Aşağıdaki tablo söz konusu finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin nasıl belirlendiği bilgisini vermektedir:

Finansal Varlıklar / Finansal Yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer		Gerçeğe uygun seviyesi	Değerleme tekniği	Önemli gözlenebilir veriye dayanmayan girdiler	Gözlenebilir veriye dayanmayan girdiler ile gerçeğe uygun değer ilişkisi
Yabancı para forward ve opsiyon sözleşmeleri	(25.311.447)	(18.808.037)	İkinci seviye	Vadeli döviz kurları (raporlama dönemi sonundaki gözlenebilir vadeli döviz kurları) ile sözleşme kurları kullanılarak tahmin edilen gelecekteki nakit akışları, çeşitli tarafların kredi riskini yansıtan bir oran kullanılarak iskonto edilir.		
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararda gösterilen finansal varlıklar	71.978.178	4.679.846	Üçüncü seviye	Gerçeğe uygun değer tayini, pazar yaklaşımına ve risk sermayesi değerlendirme modeline göre yapılır.	Sürekli büyüme ve iskonto oranlarının finansal varlığın değeri üzerindeki etkisi	İlgili finansal varlığın sürekli büyüme oranındaki pozitif değişim finansal varlığın gerçeğe uygun değerinde artışa neden olmaktadır. Ayrıca kullanılan tahminlere baz olan iskonto oranlarındaki artışın da finansal varlık gerçeğe uygun değerinde azaltıcı etkisi bulunmaktadır.

33. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Grup, raporlama döneminden sonra bir kredi kuruluşu ile 50.000.000 ABD Dolar'lık kısmi nakdi olmak üzere, toplam 67.500.000 ABD Dolar'lık kredi temini için anlaşmaya varmıştır.

Şirket, 8 Mart 2019 tarihinde özetle, SPK tarafından tesis edilen idari işleme ilişkin hukuki süreç hakkında daha evvel, Şirket adına açılan davanın yeniden görülmesi sonucunda; Ankara 11. İdare Mahkemesi'nin, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 27.01.2014 tarih ve 2 nolu toplantısında alınan 75 sayılı Kararının, temyiz yolu açık olmak üzere, iptaline karar verildiğini açıkladığı süreçte, Ankara 11. İdare Mahkemesi'nin 2018 / 887 K. sayılı kararına karşı SPK tarafından temyiz yasa yoluna başvurulduğunun duyurulduğunu, SPK'nın verilen karara karşı temyiz başvurusunun, Danıştay 13. Dairesi'nin 2018/2340 E. sayılı dosyası nezdinde incelendiğini, 2019/398 K. sayılı karar ile SPK'nın temyiz isteminin reddine ve Ankara 11. İdare Mahkemesi'nin 2017/2082 E., 2018/887 K. sayılı kararının onanmasına karar verildiğini ve hukuki sürecin devam ettiğini KAP'ta duyurmuştur.

Şirket, 29 Ocak 2019 tarihli Özel Durum Açıklamasında özetle Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA)'nın 30 Kasım 2018 bilançosuna göre oluşan zararının tazmini amacıyla IIA'ya 3.278.606 Avro zarar telafi fonu konulması, IIA'nın sermayesinin asgari sermaye tutarına getirilmesini teminen 50.000 Avro 'ya çıkarılması, 21.000.000 Avro hemen ve 9.000.000 Avro 6 ay içinde olmak üzere iki tranşta toplam 30.000.000 Avro nominal değerli bedelli sermaye artırımı yapılması gündemleriyle toplanacağını öğrenildiğini ve bu kapsamda söz konusu zarar telafi fonu için payı oranında 2.295.024 Avro katılım sağlanmasına, planlanan bedelli sermaye artırımı sonrası oluşan 50.000 Avro sermayeye 19.000 Avro nominal değerli paylar ile iştirak edilmesine ve ilk sermaye tranşına 6.000.000 Avro ile katılım sağlanarak, ikinci sermaye artırımına katılım sağlanmamasına karar verildiğini KAP'ta duyurmuştur.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

34. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKLİ OLAN DİĞER HUSUSLAR

Konsolidasyon Yöntem Değişikliği

Şirket'in %25 oranında ortağı olduğu Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. (Karsan Pazarlama)'de sahip olduğu B Grubu paylara ait yönetsel imtiyaz 28 Eylül 2017 tarihinde düzenlenen Karsan Pazarlama Genel Kurulu'nda yapılan esas sözleşme değişikliği ile kaldırılmıştır. Bu kapsamda, Şirketin, Karsan Pazarlama'da sahip olduğu ortaklık oranı dikkate alındığında, Karsan Pazarlama üzerinde kontrol gücü kalmamıştır. Dolayısıyla, Şirket'in 30 Eylül 2017 tarihli özet konsolide finansal tablolarından başlamak üzere Karsan Pazarlama, tam konsolidasyon yerine özkaynak yöntemiyle konsolidasyona dahil edilmektedir. İmtiyaz hakkının iptali nedeniyle Şirket'in 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren konsolide özkaynak değişim tablosunda 39.142.922 TL tutarında artış meydana gelmiştir.

35. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Bankadaki nakit	82.614.517	16.610.531
Vadesiz mevduatlar	77.754.517	3.750.531
Vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatlar	4.860.000	12.860.000
Kasa	-	301
Verilen çekler ve ödeme emirleri	(106.855)	(369.122)
Diğer hazır değerler	261.486	-
	82.769.148	16.241.710

Nakit ve nakit benzerlerindeki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar 31. notta açıklanmıştır.

Grup'un 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatlarının detayı aşağıdaki gibidir:

Para Birimi	Faiz Oranı (%)	Vade Tarihi	Orijinal Tutar	31 Aralık 2018
TL	%21,75	2 Ocak 2019	4.860.000	4.860.000
				4.860.000

Para Birimi	Faiz Oranı (%)	Vade Tarihi	Orijinal Tutar	31 Aralık 2017
TL	%13,5	2 Ocak 2018	12.860.000	12.860.000
				12.860.000